

ગીત ફોનોગ્રાફ

ગાયન સંગ્રહ

(ભા. ૧ થી ૮

સચીત્ર

પ્રસિદ્ધ કર્તા

બુકસેલર મણીલાલ ભાઈશંકર વ્યાસ

દુકાન —સુરત

સુરત મહાનપુરી ભાગળ આગ્રવાળી પોળમાં

પાનવા

આ 'અનાવિલ અ ડુ'મી પ્રેસમાં

ગોવિંદજી રઘીભાઈ નાયકે છાપી

સંગીતના શોખીનોમાં માન પામેલી વખાણાયલા

સંગીત ફોનોગ્રાફ

ગાયન સંગ્રહ

ભાગ ૧ થી ૮ સાથે

વીર કુણાલ—રાગ,—ગઝલ—

અમારા દેશને છોડી, અમે થાનાર પરદેશી,
હૃદયને મેળવી લેશે, અમારો પ્યાર પરદેશી.
થયા દુર્ભાગીયા એવા, તજાવી દેશની સેવા,
ભટકશુ પારકા ઘરમા, બની લાચાર પરદેશી
અમારી ધર્મ નીતિથી, અમારી સત્ય રીતિથી;
અમે સત્કર્મથી થઇશુ, હૃદયના હાર પરદેશી.
અમારા દેશ બ ધુઓ, અમારી જન્મ ભુમીમાં;
હવે છેલ્લા પ્રણામો છે, અમે હદપાર પરદેશી.

વીર કેશરી —રાગ—ગઝલ,—કવ્વાલી—

થવાનુ ના થવાનુ કહે **નજુમી** કોણ એવો છે,
ન જાણ્યુ **જાનકી નાથે,** સ'વારે શુ થવાનુ છે?
હતી શલ્યા રૂપે **"અહલ્યા"** જગતમા વાત જાહેર છે,
ન જાણ્યુ જ્ઞાની **ગોતમે,** સ'વારે શુ થવાનુ છે?
હતા **કૌરવ** અને **પાડવ,** જગતમા મહાબળી યોદ્ધા,
ન જાણ્યુ **ભીષ્મ** જેવાએ, સ'વારે શુ થવાનુ છે?
રમ્યા જુગટુ સહુ સાથે, વિભુતી સૌ ગયા હારી,
ન જાણ્યુ **ધર્મ** જેવાએ, **સ'વારે શુ થવાનુ** છે?

બલીરાજા — ▭ —

માગી સજની, તુ કયા રમીઆની **રજની,** સાચુ બોલ, બોલ, બોલ,
શાણી સૈયર, તુ શીદને આળ ચઢાવે, કેડો છોડ છોડ, છોડ?
હમણા માળા ગુથી હતીને, હમણા કેમ કરમાણી,
પરસેવો તને કયા વળ્યો, તારી ભમ્મર કયા ભીંજાણી—સાચુ
કાળો **ભમરો** શીરપર બેઠો, ઉડાડતા ઘભરાણી,
લાપોટે લટ છુટી ગઇ-મારી, ભમ્મર ત્યા ભજીંણી—કેડો
કસ્તુરી તારા અગે રહેકે, **કુસુમ** કળીના હારો,
નયન રહ્યા છે નાચી નવેશી, મળીયો કોણ ઠગારો—સાચુ —સાચુ
ચદ્ર સરોવર નહાવા ગઇતી, વાટે મળ્યો એક માળી,
છાબ ભરીને ગજરા આપ્યા, હું તો તમથી હારી—કેડો

બલીરાજા —:▭:—

વશ કીધો તે વીર મારો, જે ગુણીયલ ને બહુ સારો,
નથી વાક જરા કાઇ મારો **નણદલ** તમ વીર ઠગારો,
રગ મહેલમા હતી એકલી આવી અડપલુ કરી ગયા,

ચુબન કરી, ભરી અક મીલાવી, મોહન મનડુ હરી ગયા—નથી.
વસત જેમન ફુલવાડીમા ભુલો પડી ગયો ભમરો,
લાલચ આપી તે લલચાવ્યો, બધુ ડાકયો ડમરો—વશ.
શરમાળે મને માન કરીને કચુકીની કશ છોડી,
હૃદય ધરાપર થન થન નાચ્યા, લાજ શરમ સૌ તોડી—નથી.
વદન ચન્દ્ર છબી રતી લજાવે, ભ્રકુટી કામણગારી,
બધુ મારો સરળ હૃદયનો કળા અજબ છે તારી—વશ

ભરથરી-પીગળા અને ભરથરીનો સવાદ—

ધીક યુવા ધીક મુજને, ધીક કામ વિકારજી,
જેણેરે ભુલાવી મને સત્યથી, કર્યા નીચ વિચારજી
-ભેખરે ઉતારો રાજા ભરથરી

ક્ષમા કરોરે રાજા રક છુ, નારી અજ્ઞાની જાતજી,
અન્ય વખત એવુ નહો કરૂ, લાજ્યા માતને તાતજી-ભેખરે.
કપટ રૂપીરે રાણી પીગળા, એશુ બોલે વચનજી,
રાજરે તજ્યુ તુજ કારણે, જો વિચારીને મનજી,
ભિક્ષા દેને મેયા પીગલા.

તુરે ખોટી ને ખોટુ રાજ છે, ખોટો સારો સસારજી,
અલખ જગાવુ વન એકલો, જેથી પામુ ઉદ્ધારજી-ભિક્ષા.
રહોતો રાજા રસોઇ કરૂ, જમતા જાઓ સ્વામીનાથજી,
ક્ષીરરે નીપજાવુ ક્ષણુ એકમા, જમીએ આપણુ સાથજી-ભેખરે.
મઢીરે કરાવુ રગ મહેલમા, રાખુ ગુપ્ત અવાસજી,
જેમરે જાણે નહિ જગતમા, સાધો જોગ રહી પાસજી-ભેખરે.
મહેલરે તારાને રાણી શુ કરૂ, કેવો ગુપ્ત અવાસજી,
ક્ષીરરે ભોજન તારૂ રાણી શુ કરૂ, નથી ભોગની આશજી-ભિક્ષા.

વાસી જગલના **જોગી અમે**, નહી ગ્રામમા વાસજી,
વિષની વેલીથી અળગો રહુ, નહિ નારીનો પાસજી –ભિક્ષા.
ભગવા જોઇ રાજા **ભરથરી**, દાવાનળ દીલ થાયજી
માઇ–કહો ન મારા કથજી, લાગે દેહમા લાયજી –ભેખરે
વધુરે શુ વદુ રાણી **પીગળા**, ફરૂ અરે કેટલો ઉચ્ચારજી,
બધુ જોવોરે બધુ તજ્યો, માર્યો વચન નો મારજી,

હવેરે રાજને રાણી શુ કરૂ ?

વાકીરે **વિધાતા** મને ભુલવી, લખીયા લેખ લલાટજી,
આનુરે પ્રાયશ્ચિત હવે શુ કરૂ, મારગ આપો પૃથ્વી માતજી –ભેખરે
ત્રણસો નારીરે અન્ય આપની, **માળવપતિ મહારાજજી**,
એટને કારણ એને નવ તજો, પાપી **પીગળાને** કાજજી–ભેખરે
મોહ છોડી દે રાણી **પીગળા**, પ્રીતે કર સતસગજી,
સગુ નથી કોઇ કોઇનુ, આ સસાર પતગજી –ભિક્ષા.
દેતી હુ તો ભિક્ષા દે મુને, નહિ તો કરૂ ગૃહ ત્યાગજી,
ગુરૂજી મારારે રોશે થશે, ચાલી જાય જમાતજી –ભિક્ષા.

ભરથરી—રાગ-મરશીયા—

હાય, કેમ આ સહેરે ઉજેની રડાપો, ધણી થઇ છે રાજાજી માફ રાખો
બાણુ લક્ષ માળવાના છો સ્વામી કામ કોડીલા રૂપે ન ખામી,

ગૌર અગે **ભભુત** શી જામીરે,—હાય, કેમ૦

એક બાજુ કૃષ્ણા તમારી રૂએ, **ચદ્રકળા** ચોધાર નીર ચુએ,

બાપુ સુખે ન આજ કોઇ સુએરે–હાય૦

મેહેલ મેહેલે વિલાપ છાયો છે, પવન શોકનો સઘળો વાયો છે,

કળકળતા બાઇઓ ને ભાઇઓ છેરે—હાય૦

ખાંધે લટકી શી ભગવી ઝોળી, આવ્યા વસ્ત્ર કર્યા ગેરૂ રંગોળી,
હાય હઇડામા પ્રગટાવી હોળીરે—હાય૦
નથી વિક્રમ ભાઇની કંઇ આશા, કીધા કરમે એવારે તમાશા;
એણે બીજા જંગલ કર્યાઈ વસ્યારે—હાય૦
ધણી નોધારા અમને કરોમા, આવુ અણધાર્યું પગલુ ભરોમા,
જોગી જીવતા ચિત્તામા ધરોમારે—હાય૦

દલપત ભજન —રાગ-ભજન—

મોહન તારી મોરલીરે, વૃજનારને વેરણ થઇ ! (૨) હે હરી.
કોમળ સુરે કાળજુ કોર્યું, ચીતડુ ચોર્યું વેરણ થઇ—મોહન.
કામ તો હવે કાંઇ ન સુઝે (૨) સાભળતા શત્રુ થઇ—(૨)
માતા પિતા તણી લાજુ તજીને, વૃદાવનમા ગઇ—મોહન
વ્રજનારને વેરણ થઇ, મોહન તારી મોરલી-તારી મોરલી-(૨)
આવા આવા કારમા કામણ (૨) શામળા સીધા થઇએ—મોહન.
દુખડા કેરા, ડુંગર ડોળ્યા, મા બાપડી ટળો પઇએ—મોહન
"દલપત" શ્રીહન દેવને મળવા (૨) ગોપીઓ ગોકુળ ગઇ—મોહન

વીર કેશરી —રાગ ગઝલ—

ખરા તે હીદના સતાન લડે જે હિદને કાજે,
લડે જે હિદને કાજે, મરે જે હિદને કાજે
ડુબાતો દેશને દેખી, ચડે વા'રે ઉમગેથી
પ્રભુ કે બાદશાહોથી, ઝુજે જે હીદને કાજે,
ન મોહે માયા મહોબ્બતમા, ન લોભે માલ દોલતમા,
જીવન જર પ્રાણ સૌ પળમા, તજે જે હીદને કાજે,
યતોધર્મસ્તતોજય છે, કરો યાહોમ શો ભય છે,
અમર તે થાય છે નિશ્ચયે, મરે જે હીદને કાજે,

મહાશ્વેતા કાદમ્બરી — ▭ —

થઇ પ્રેમવશ પાતળીયા, **મારા મનના માલીક મળીયારે** (૨)
પ્રીતે કરો મુખવાસ, સજનવા રાજ હૃદયના વાસી
પ્રેમદા પ્રીત જ્યોત પ્રકાશી. મારા મનના મનોરથ ફળીયારે થઇ
ભાગ્યવત કર્યો ભગવતી મુજને, જીવન સફળ થયુ મારૂં;
કરો શ્રીહરિ શુભ તમારૂ, મારા મનના માલીક મળીયારે થઇ

મહાશ્વેતા કાદમ્બરી. — ▭ —

મજરી મનડુ મોહ્યુ રે, મન ગમતા મહારાજ
મારા મન ગમતા મહારાજ, એ શુ દીલડુ અમ પ્રોયુરે મનગમતા મહારાજ,
(" શુ આ પુષ્પ તમને બહુ ગમે છે ? ")

સાખી { " મનને તો ગમતુ ઘણુ મુખથી કેમ મગાય.
વીણ પ્રીછયે વીણ પારખ્યે, ઘટે માન મુનિરાય "

સાખી { " માગ્યે માન ઘટે નહિ, જેવુ જ્યા દાતાર,
" સુખે સ્વીકારો પુષ્પ આ, ધરો કર્ણ મોઝાર

અતિ ઉદાર દીલ તમ જોયુ રે મનગમતા

મહાશ્વેતા કાદમ્બરી--રાગ--ભજન--

રૂપે શુ મન રાચોર કાયાનો રંગ કાચોરે **ભગવાન ભજો** (૨)
હાડમાસને રૂધિર ભરેલુ મઢ્યુ ચામડે અગ, (૨)
ગદા દેહનો ગર્વ નકામો, કાયાનો રગ પતગ
ભરૂસો નહી સાચોરે, કાયાનો રગ કાચોરે, ભગવાન ભજો—

મહાશ્વેતા કાદમ્બરી — ▭ —

શુ કહુ કથની મ્હારી રાજ, શુ કહુ કથની મ્હારી
હુ તો દૈવના ત્રાસે હારી રાજ શુ કહુ.

પરખી **પારીજાતિક** મે, અર્પણ કીધુ મન મ્હારૂ,
પતી તજી પરલોક સિધાવ્યા, કરી જીવતર મમ ખાઉ રાજ—શુ કહુ
ચદન કાષ્ટની ચિતા રચાવી, પતિ સહગમનની આશે,
શુન્ય દેહ મમ સ્વામી તણો પણ, ઉડી ગયો **આકાશે** રાજ—શુ કહુ
અરપ્યુ મે સર્વસ સ્વામીને, પ્રેમની કફની ધારી,
તજી જગત જજાળ સર્વ હુ, પ્રીતે ભજુ ત્રીપુરારી—શુ કહુ

રાજા જશવન્તસિહ —રાગ કવ્વાલી—

અમર આત્મા અમારો છે **મરણ દરકાર શા માટે !**
મરી જાણે જો જન્મીને, જીવન દરકાર શા માટે !
જગતમા પ્રાણી કૈ મરતા-મરીને જન્મતા પાછા,
બધા ઘટમાળમા ફરતા, પછી તકરાર શા માટે !
ચૂકયો જે લક્ષ જીવનનુ ગયો તે જીદગી હારી
જીવ્યો તે ના જીવ્યો જગમા, **જીવનને ભાર શા માટે**

માલતી-માધવ — ▭ —

નાનકડી નાજુક નાર, બહુ નાનકડી, બહુ નાનકડી
મારા લાલાની છુ લાડકડી (૨) છુ લાડકડી (૩)
આખ તણે મટકે પટકુ છુ લાલને-
નાની શુ સમજે વ્હાલાના વ્હાલને (**હુતો બધુ એ સમજુછુ**)
જાણી ભોળો ભરથાર, તુ બહુ માથે ચડી (૩) નાનકડી

રાજા જશવન્તસિહ —રાગ ભજન—

માસ ભવની ભાવટ ભાગીરે **જોગીડા જુના—**
લગની તુજ નામની લાગીરે જોગીડા જુના—
વચનો ભેદ ભર્યા ભેદુના, હૈયા તુજવીણ સુના—

આ કામણગારી નારીએ શુ કામણ મુજને કીધુ ?
તન દઈને મનડુ લીધુરે પણ દુખ વિયોગનુ દીધુ—
નીશદીન સાથ રહુ સમજુના મારા ભવની—

બિલ્વમગળ ઉર્ફે સુરદાસ —:▭—

દાસ પરે દયા લાવોરે, દયાળુ દેવા, **દાસ પરે, દયા લાવો**-ટેક,
સસાર સબધ ત્રોડી જીવ આપ ચરણે જોડી,
હુતો બની બેડો, **બાવો બાવોરે**—દયાળુ
આખો વિના સકટ આવુ, ખાડામા ગોથા ખાઉ,
વા'રે અવિનાશી **આવો આવોરે**—દયાળુ

મહાશ્વેતા કાદમ્બરી —રાગ ભજન—

રામ ભજ તુ પ્રાણીયા, તારા ભવની ભાવટ ભાગશે (૨)
(**“ બોલો રામ સીતા રામ ”**) પખીડા જો તુ વિચારી
કર્મ તારા લે સભારી, વાસના નઠારી તુને રાનરાવ નર્કે નાખશે—રામ
મૂઢ તે મતિ વિચારી, મતિ તેવી ગતિ તારી,
ઉડજે સભાળી તારી કાયા તારી કચનની થશે-રામ.

ઉદયભાણુ — ▭ --

મન માયાના કરનારારે, જરી જોને **તપાસી તારી કાયા,**
પુછી જોને તુ પડીત પુરાણુરે, કાના **અમર** છે લેખ લખાણા,
કાચી છે કાયા આ માટીની માયા, છે માટીના ખેલ બનાયા,
શાણા તો સમજી અલગ થયા, **પણ** બાનક બીચારા લપટાયા
લાખોની પાખો ગઇ છે પીખાઇ, **જેણે મૂછપર લીબુ ઠરાયા,**
કાળના કો'વાડેથી કોણુ બચ્યુ છે, ભલે રક કે હોય મહારાયા,
સધ્યાના જેવા રગ સોનેરી, વધ્યાને લાડ લડાયા,
જોબનને તન **ધન** તેવા સમજવા, **પાણીમાના પડછાયા.**

બિલ્વમંગળ ઉર્ફે સુરદાસ

આ તારા વચનો સારા, સ્નેહે માભગતા
શાન્તિ પામ્યુ મન મારૂ રે આજે—આ
જગની જંજાળમાથી બગતો બચાવ્યોજી,
ધન્ય ગુરૂ ચીન્તામણી, ધારૂ રે આજે!
ભકિત ભગવાન કેરી કરતા હમેશાજી
થવાનુ ત્વરાએ શુભ તારૂ રે શાણા—આ તારા,

વિણાવેલી

—:▭:—

અરે શુ માનવનો અભિમાન, પલકમા ટળી જશેરે,
ખરે જેમ પીપળ ઉપર પાન—પલકમા ખરી જશેરે
પલકમા ખરી જશેરે—માટીમા મળી જશેરે—અરે૦
ઘડી જીવતરમા ઘડી એક સુખની ના . રે નથી,
મૂઢ મમતમા તોયે મરતા આ અ રે મથી
પામર નર નાદાન અરે શુ

સાખી { કાયા કલેવર કારમુ, છે ગદકીનો ઘાડવો,
સમજુ જને સમજી જઇ, અભિમાનને વણસાડવો

સાખી { અભિમાન ફણિધરને નહિ દુધ પાઇને પેધાડવો,
રાવણ સરિખા રાજવીએ લીધો નથી કઇ લાડવો

વીણાવેલી

— ▭ —

કાયા કાચો કુભ છે, જીવ મુસાફર પાસ,
તારો ત્યા લગી જાણજે, જ્યા લગી શ્વાસોશ્વાસ,
સદા સસારમા સુખ દુ ખ સરખા માની લઇએ,
રાખે જેવી રીતે રામા, રમે તેવી રીતે રહીએ—સદા

સાખી { પીંપળ પાન ખરતા હસ્તી કુપળીઆ
મુજ વીતી તુજ વીતશે, ધીરી બાપુડીઆ

દશાના ઢગ રતુના રગ જેવા દેખી લઇએ—સદા

સાખી { કદી મેહલો ને માળીઆ, કોમળ છપ્પર ખાટ,
કોઇ દીન એવો આવશે, ભુખ્યે ન મળશે ભાત—સદા

લીલાવતી

અરજી સાભળોને સરકાર મુજને ગાઠતી નથી ઘરનાર (એ ટેક)
અગીયાર વાગે ઉઘમાથી ઉઠી, તરત તડકે જાય,
દાતણ કર્યા વિના મોગરીને મુળા ખોળામા લઇને ખાય-અ
વાકુ ચુકુ બોલી વઢવુ ને રડવુ, ફુઆડ રાડને રોજ,
ઘરમાથી ગોળ ઘી ચોરી ખાવાની ખોટી પડી છે ખોજ-અ
પાડા પાડોસીને ડોરી ડોસાથી લડી ચુકી લાખવાર,
પોતાના બાળકને નિત્ય બઝુડે, મારે મને પણ માર-અ
રાખના ઢગલામા ફોગ પડયા જેવુ, રાડના મોઢામા રૂપ,
ભુત ભડકામણી ભારે કુભારજા, ભડકી મરૂ છુ રે ભૂપ-અ
સુગરીના માળા સરખુ છે માથુ, વેત વેત લામા વાળ
ખણતા જુવોના ટોકળા ખેરવે, પરસેવાની પડનાળ-અ
હોળી દીવાળીએ ન્હાવાનો નેમ છે, વડી ચતુર છે વહુ,
અગે ઓવરાળાને લુગડામા લીખો, મારવાડ કેરી મઉ-અ

ભરથરી-રાગ ગઝલમાં સીયાનો કનારો-

તરુણી તુજથી નથીરે જુદાઇ શરીરની સુખ પામુ હુ આહી
વદન મનોહર તરૂ લલિતા, સૌગભ અગ જઘન સુખદાઇ-તારૂણી
ભ્રકુટી વિક્રમ સ્મિત અતિ વિભ્રમ, નિરખી પ્રિયા ભૂલુ સરવેર કાઇ,
ત્રણુસોને સાઠ ત્યાગી તુજનેરે ચાહુ, તુજવિણુ મુજ ક્ષણ કલ્પસમજાઇ.

વિરવિજય —રાગ-ગઝલ—

તમોને જો તમારાથી, તમારો **દેશ** પ્યારો છે,
ન તજશો ધર્મ નિતી તો, **વિજય અંતે થનારો** છે
હશે જો સંપ ને મમતા, વળી કર્તવ્યને હિમ્મત,
તમારા ભાગ્યના આખર, ચમકવાનો સિતારો છે।
જશે એ રાત અંધારી, ચમકતા શોર્યનો ભાનુ
ઝુકો યાહોમ કરી રણમાં, વિજય ડંકો તમારો છે।

અરૂણોદય — ▭ —

તમે, જો જો ન વાયદા વીતાવજો,
પીયુ પહેલી **પેસેંજરમા આવજો,**
હાર તોરાથી સ્વાગત્ શોભાવજોરે—પીયુ
શ્રિલ્કની કીનાર કોઇક વાયલ આછેરા,
કોઇક નવા નાટકના અચ્છા ઓપેરા
થોડા હેન્ડબીલ હેરઓઇલના લાવજોરે—પીયુ
એક હારમોન્યમ પેરીસનુ લાવજોરે,
આવવાનો તાર મને આગળથી આપજોરે,
તમે સામા સ્ટેશન પર સાધાવજો—પીયુ

સંગીત લીલાવતી —:▭—

લાજ છોડી છેક તે છકેલ છોકરા, બાપની તે આબરૂના કાકરા કર્યા
આવી છે દીવાળી હોળી હૈયામા બળે, જઉ છુ વહુને
તેડવા પણુ દાડો શો વળે લા
સે–સાસરામા જાણે છે જમાઇને સહુ માટે નહિ મોકલે વેવાઇ તો વહુ લા
સ–કરવાને વીવેક લોક લાજથી જવુ
જો–ગાડી લાગ્યો ખોટી કયા સુધી થવુ

વીર કેશરી — ▭ —

આપ પાપડવાડીમા પધારજો **લ્હેરીલાલ,**
મદીરની સામે મકાન છે, નીચે દેશી દારૂની દુકાન છે
રંગરંગીલા ચાલ મારી પાડોસમા **તુલસી ક્યારાનુ નિશાનકે !**
છજામા ! તુલસીના ઝાડનુ નિશાન છે—લ્હેરીલાલ
અખડ અને અભગ આજ સાજ પહેલા પધારજો
હડતાવાળાનું તોફાન છે, જ્યા હડતાવાળાનુ તોફાન છે-લ્હેરીલાલ.
જોખમ ભરેલુ કામ પુરી પચાત છે, ધાસ્તી છે ! આફતમા
જાન છે, મારા બાપ ધાસ્તી છે-લ્હેરીલાલ

બિલ્વમગળ ઉર્ફે સુરદાસ-રાગ ભજન-

વિષય વાત મમ તાત તજીને કૃષ્ણ **ભજન તુ કરવા દે,**
અધમપણાને અલગ રાખી, ભડાર ભકિતના ભરવા દે,
નટવર નામનુ નામ મળ્યુ છે તો ભવસાગર તરવા દે !
નાશવત નર નામ છોડીને અક્ષર વરને વરવા દે-વિષય

બલીરાજા — ▭ —

આનદ મગળ ગાઓ પરણાવી લશુ લ્હાવો,
મારી વેવણ **રસીલી** જોડી શોભશે
નિરખી કન્યા કહેશો, મુખ જોઈ તાકી રહેશો -મારી
વાહ ઠીક મળ્યુ છે ટાણુ, એક લુલુ ને બીજુ કાણુ
મળી વેવાઇને વેવાણુ, ફેરા ફેરવોને ઝટ-આનદ.
ફડાકિયા તમે જોશો, **હોળીને દહાડે રોશો,**
કેવી જાન જોડી હુ આવુ, દુનિયામા ડકો વાગશે-આનદ.
તડાકીયા કહુ તમને, અતિ ઉમેદ મનમા અમને,
વાજા વગડાવુ જો જો, ફરશુરામનો ફડાકો-આનદ.

વીરકુણાલ —:▭—

હુ ખાખરો તુ કોડીયો જોડી વીંછીને સાપની
મીઠા ડોસીને પૂછ્યુ છે ? **બુદ્ધિ કોઇના બાપની ?**
કાયદો પૂછી શકે નહિ એવી વિદ્યા આપણી,
કાયદેથી બોલી ફરવુ છે બુદ્ધિ કોઇના બાપની ?
માથાઓ મુડી મૂર્ખના પહેરાવી ટોપી માપની,
કહેવુ અમે શુ જાણીયે છે બુદ્ધિ કોઇના બાપની ?
પોઢેલો સહુ સસાર અહી પરવા કરો ના પાપની,
શ્રીકૃષ્ણ ગીતામા કહી ગયા છે બુદ્ધિ કોઇના બાપની,

પૃથ્વી પુત્ર —(▭)—

માળ **મોતીડાની** મોંઘી મગાવજો,
કથ કોડીલા કઠે પહેરાવજો
ચોળી **કુસુબી** રગે રગાવજો,
સાડી સુદર શરીરે સોહાવજો
હોસિલા **હીરાની** બગડી બનાવજો
કોમળ કર કુદનને કકણે દીપાવજો,
હાર હીરા માણેક મઢાવજો —માળ
નીત્ય મીષ્ટ ભોજનીયા ભાવે જમાડજો,
આછા આછા ફુલડાંની વેણી ગુથાવજો
સદન વીજળીની જ્યોતે સોહાવજો,
મીઠા જોબનના] જાબુ ખવરાવજો—માળ

મહાશ્વેતા કાદમ્બરી —▭—

માલીકના બાળક સૌ, માલીક સૌના શ્રી જગનાથ (૨)
કર્તા હર્તા સૃષ્ટિના સૌ બાજી એને હાથ

ઋણાનુબંધે આવી મળતુ, ખાવ્યુ નવ કોઇનાથી ખળતુ
[જગત૦ માત્ર તેને આધીન છે અનાથના જે નાથ
નહિ પીડ આ પોતા તણો, પોતાનુ કઇ ના જાણતુ
સોએ શુભાશુભ કમને પોતા તણુજ પ્રમાણતુ—જગત,

બોલતો કાગળ — ▭ —

રંગી, આ દૂન્યા નારંગીએ, રંગી, તે રંગી બેરંગી, દૂન્યા દોરંગી રંગી
આગર પાણી શીતળમા, વડવાનળ તેના તળમા, આગને પાણી બન્યા સંગી
આ આજે અંગી મનાતા, કાલે ભુજંગી થાતા
કોણ ભુજંગી કોણ અંગી રંગી .
વાયુ જે દીપક ઠારે, આગને એજ વધારે,
પ્રભુની પ્રભુના દોરંગી રંગી આ દૂનીયા

(મુંબઇની ઇમીટેશન શેઠાણી !) રાગ-ગઝલ —

તમે મુંબઇ વિષે આવ્યા, નિહાળી સવ હરખાયા
છતા સાહેબ એ મ્હાગ ! જુઓ મુંબઇની શેઠાણી ?
અહા ! મુંબઇની **અલબેલી** ! કેવી કઇક **સુધરેલી,**
લટકતી લાજને મેલી, જુઓ મુંબઇની શેઠાણી ?
ફરે છે **કંથ** ઉલરાણી, લખે **નામુ** નયનતાણી
છતા કહેવાય "**શેઠાણી**" જુઓ મુંબઇની શેઠાણી ?
પતિ પરદેશમા આવે, પ્રિયાને પાસ તેડાવે,
પછી વહુ પાંખ ફફડાવે, જુવો મુંબઇનો શેઠાણી ?
સ્વદેશે કામ સૌ કરતી, ખુશીથી ખાંડતી દળતી,
હવે **રામા** વિના રડતી જુઓ મુંબઇની શેઠાણી ?
ઘરે **સસરો** અને **સાસુ** ખરચ વિણ એરવે આંસુ
જમે વહુ મિષ્ટ ફરમાસુ જુઓ મુંબઇની શેઠાણી ?

કુવેથી ખેંચતી પાણી, **નણંદની** સાથે **ભાણી**
હવે થઇ રાયની **રાણી** જુઓ મુમબઇની શેઠાણી !
વળી મુમબઇ તણી નારી બતાવે ઠાઠ બસ **ભારી**
ભલે વર થાય **ભીખારી**, જુઓ મુમબઇની શેઠાણી !
બને મુમબઇની શેઠાણી કરે **પઇસા** તણું પાણી
રળે નર **ટાટીઆ** તાણી જુઓ મુબઇની **શેઠાણી** !
પતિ **શીતેર** લાવે છે, સકળ **પત્ની** ઉડાવે છે,
જુના દેવું કરાવે છે, જુઓ મુબઇની શેઠાણી !
નસાવે નવનની **સાડી**, ફુલેલી ફેન્સી **ચોળી**,
ખરીદે **બુટની** જોડી, જુઓ મુમબઇની શેઠાણી !
સુવાસિત **તેલને અતર**, રૂમાલો રાખતી **સતર**,
ગણે છે કોણ ત્યાં ગણતર ! જુઓ મુબઇની શેઠાણી !
કબાટો કે **ત્રીજોરી** ના—છતા દશબાર ચાવીના,
રૂપાના રાખતી ઝુડા, જુઓ મુબઇની શેઠાણી !
જશે **નાટક** તમાશામા અગર **સરકસ-સીનેમામાં,**
ગણે મ્હોટાઇ ભપકામા જુઓ મુમબઇની શેઠાણી !
સદા નરની રહે નાડી, જતા કંઈ જોઇશે ગાડી,
જશે લટકો કરી લાડી, જુઓ મુબઇની શેઠાણી !
કરે ઘરકામ સૌ, **ઘાટી**,—પદ્મણી પાલવે જાતી,
અહા ! હોસે હવા ખાતી, જુઓ મુમબઇની શેઠાણી !
નથી નારી સકળ એવી, **સતી** કઇ છે **સીતા** જેવી,
દયા સોભાગ્યની દેવી, અસલ છે એજ શેઠાણી ?
નકલ કરનાર શેઠાણી ! સુણી ના કોપશો વાણી,
હશે પરમાર્થિ ને શાણી, ખરી મુબઇની શેઠાણી !

અપંગો પર દયા આણી, દુખીના દર્દને જાણી,
મદદ દેતા ન અચકાણી ! અહાહા ! એજ શેઠાણી !
સ્થિતિ સ્વામી તણી જાણી, વીના "ઘાટી" ન ગભરાણી,
શિયળવંતી વિનયવાળી, ગુણી ગૃહરાજ્યની રાણી !
(" રા. મણીકાન્ત " ની કાવ્યમાળામાથી)

નાટક-દીવાન— — ▭ —

લુટો લગનનો લાવો **લાડીજી**, મોહન મળ્યા મતવાના (૩)
જોડી મઝાની જામી **સાહેલી**, ભેટયા **વહાલી ને વહાલા** (૩)
સ્વતંત્રા યા પહેલા નમુના, દાખવશે દુનીઆલા (૩)
આતા કસાયી ખામી નરાશી, પુરા **લગનહી** ઝાના (૩)
એના મરાઠણ **કેશવજી** બ્રાહ્મણ, એકતાર માંડયા થાવા (૩)
પાદરીજીએ પુરાણ વાચ્યા, માંડયા **સુધારા** થાવા (૩)
પુનર્લગ્નનો હેડો નમુનો, ન્યાળી ગીનીજી ખાવા (૩)

[illegible] એક [illegible]

આ ચિત્રમાં [illegible]

[illegible]

અમારી આ લોકપ્રીય બુકની પહેલી આવૃતી
વખતનુ લોકપ્રીય દર્શણીક ચીત્ર.

હિંદદેવી

બીજી અને ત્રીજી આવૃતિનુ ચીત્ર મુખપ્રષ્ટ પર જુઓ

ખોડાણો —કબીર ભજન—

તારી ધીરે ગાડી હાંકારે, મેરામણ ગાડીવાળા,
તારી મજરે ગાડી હાંકારે, મેરામણ ગાડીવાળા,
ઘોડા છુટયા થાનશે, પીછે પડી પોકાર,
દશ દરવાજા બંદ હુવા, તોખી નીકળ ગયા અસ્વાર–તારી૦
ગંગા કીનારે ઘર કરી, અને નહાવો નીરમળ નિર,
આપ્યા વિના શું પામીએ, તે કહી ગયા દાસ કબીર–તારી૦

અહલ્યાબાઇ — ▭ —

મને એવો પરણ્યો ભાવે, બોલ્યું સાખે લાડ લડાવે,
નોકર થઇને નમતો આવે લાગે પાય, પાય, પાય,
મનગમતા વસ્ત્રો લાવે, હીરા મોતીડા મંગાવે
પ્રેમે પ્રીતિરસ પીવડાવે, ચિતડું ચાય, ચાય, ચાય,
મીઠી બંસી હું–એ મણીધર, મધુર નાદપર ડોલે,
નયન ઇશારે થનથન નાચે, ખમા, ખમા, કહી બોલે,
નમતો જાય, જાય, જાય,

{ભલે મેઘ એ હોય શ્યામ હું વીજળી થોડી થોડી,
કામણગારો કૃષ્ણ, ગણીને, બનુ રાધીકા ગોરી–જોડી,
જુગતી થાય, થાય, થાય.

{ધોળે દિવસે રાત કહું તો, "હાજી હા" જે કરતો,
બની દીવાનો રૂપ રંગમાં પાછળ પાછળ ફરતો,
"હું કહું વે" ધણી,તો તેવો જોઇએ, લાગે પાય, પાય,પાય

આનંદ લહરી — ▭ —

હું છું નખરાળી નાર, સામું ન જોશો લગાર–હું છું
નખરાંએ કંઇકને ઘાયલ કર્યા છે, મૂર્છા પામ્યા છે હજાર–હું છું
વાંકી ભ્રમ્મર મ્હારી કામણગારી, નેણ જાણે ખંજરની ધાર–હું છું
સ્હામું જોશો તો પોક મુકી રોશો, બનશો બેઅકકલ ગમાર–હું છું

સુદ્રા પ્રતાપ. — ▭ —

બહુ ધીરજના ફળ મીઠા **બેન,** ધીરજના ફળ મીઠા છે,
કહે ઋતુ વિણુ **ફળ** કયા દીઠા, બેન ઋતુ વિણુ કયા દીઠા છે
તરૂવર તહા તરૂવરની છાયા, **કથ તહા કામનીની કયા,**
જન બહુ મથન કરીને થાકે, ઉતાવળે **આંબા** નવ પાકે
મન કરીએ ન અજીઠા બેન–ધીરજ

અહલ્યાબાઈ — ▭ —

પીટયા મરજો મા ને બાપ જોડયુ કજોડલુ રે
સુવા મોટા ઘરમા આપ જોડયુ કજોડલુ રે
રગ ન જોયા ઢગ ન જોયા જોયુ ન રૂપ કરૂપ
કાળમીંઢને આપી કપુરી કરમે લખીયો કુપ
મને વળગાડયુ એ પાપ–જોડયુ કજોડલુ રે
મુકયો કાળજડા પર કાપ–જોડયુ કજોડનુ રે

માલતી માધવ — ▭ —

લ્યો સુદરી **સુમનની માળા,** જઇ કહેજો પ્રણામ હમારા,
માળા નહિ પણુ **વરમાળા,** સુદર વર ઓ શરમાળા
મુખ દર્શનથી મન ચોરી (૨) ચિત હરી ગઇ બાળ ચકોરી,
તમે કિશોર એ **નવલ કિશોરી,** મટકે મોહ્યા મટકાળા લ્યો.

સાગર સરીતા — ▭:—

કુવારૂ રહેવુજ ઘણુજ સારૂ બળ્યુ પરણુવાનુ, કાકાજી બળ્યુ પરણુવાનુ,
સારો ધણી જો નહીં મળે તો જુગ જુગ રડવાનું,
કાકાજી જુગ જુગ રડવાનુ
પ્રેમથી રમાડુ તને વ્હાલી હમેશા, ખાલી તુ શીદ અકળાય,
ઓ વ્હાલી ખાલી તુ શીદ અકળાય;

આણીયા દીકરા મુગો મરી રહે, નહી તો ફજેતો થાય,
ઓ કાકા **તમારૂં નખ્ખોદ જાય.**

મેનાં તુ કયારે હવે મારી થાય નહીં તો કુવારૂં

અરૂણોદય —રાગ-ગઝલ-કવ્વાલી.

વ્હાલા કહુ વહેવારની, એ વાત આ **અમૂલ** છે,
અભીમાનથી ન સાભળો તો, આ **તમારી ભૂલ** છે!
મન માન્યુ મળતુ નથી, કોઇને બધુય સસારમા,
ખામીમા ખામી ખોળવી, એ તો **તમારી ભૂલ** છે.
કાળા છીએ રગે અમે પણ, કાળજા કાળા નથી,
તેનીય કીમત ના કરો તો, આ **તમારી ભૂલ** છે
છોડી અમે **શ્રી રામને**, જપીએ તમારા નામને,
તોએ ન રાખો નેડલો, તો જીવતર અમારૂ ધુળ છે
મીઠા અમી આપો નહી, તો ચાહ—એ શા કામનો,
ચા' પાઇ બાળો કાળજા, એ તો **તમારી ભૂલ** છે

માલતી માધવ — ▭ —

ભાભી મારા ડાહ્યા ડમરા, શા માટે શરમાવો, તમે શા માટે રીશાવો,
ઓ નાની નણદલ આવો **આ કોણ ? તારો પ્રાણ !**
હવે શા માટે શરમાવો (૨) . ઓ

વીર કુણાલ — ▭ —

હુ મદમાતી, **ભુલામણીને** નામે પકાતી,
કોઇ લ્હેરી જોઇ લજવાની, હુ લચક છબી લેખાતી
ભર જોબનમા ઝોલા ખાતી, દેવ દર્શને જાતી,
નીરખી કૈંકની અતરકળીઓ, ખીલીને કરમાતી, રશથી છલકે મુઇ છાતી,

એકજ ભુલ. —□:—

મને ભોળીને ભરમાવીરે મા, કેમ કરૂ !
અણસમજુને ફોસલાવીરે મા, કેમ કરૂ !
મારી પાસે પાસે આવે, છાની વાતો સભળાવે,
મારૂ દીલ લલચાવે, પેલો ગરજી,
પ્યારી કહીને બોલાવે, એની પાસે કેમ ફાવે,
એ તો સાભળે ન એકે, મારી અરજી,
છાતી–માં–તો અરરરરરરર અગરરરરરરર થાયરે મા કેમ કરૂ –મને
એના મોઢાથી મીઠાશ એ તો જાણે નાગપાશ,
પછી હોય કે ન હોય મારી મરજી,
કરે પરાણે એ પ્રીત, એને ક્યાંની હશે રીત ?
થઈ બેશે ધરાર મારો વરજી ?

અરૂણોદય **–આબાદીનો ઉપાય–**

ચાહો જો ભારતના સતાન, જગતમા ભારત આબાદી,
—તમે અગે ધરો ખાદી.

દેશ ઉદયની તજો નિરાશા, હવે બનો આશાવાદી,
વિદેશીના તમે મોહ તજ્યા નહીં, કરી દેશની બરબાદી,
કલક કાળા દુર કરો એ, પાવન કર પહેરો ખાદી.
"આ દેશ ભારત વર્ષ છે, જ્યા પ્રથમ અરૂણોદય થયો,"
"અસ્તાચળે તમ ભાગ્યનો ભાનુ અરે આજે ગયો"
"પ્રાચીનકળા સદીર તમારૂં, તેજ હીણ દેખાય છે,"
"કારણ તમારી સપતિ, પરદેશમાં વહી જાય છે,"
લોકમાન્યના વીર વ્રતની, કઈ ધરો ઉરમાં યાદી,–તમે અગે.

સુર્યકુમારી —:▭—

સોહામણી **સ્વર્ગની** વાટ, એક દીન શોહાવજો હોરાજ,
રસિલા **અમરાપુરીના** ઘાટ, એક દીન શોહાવજો હોરાજ
મૃત્યુ લોકના મનુષ્ય કયા, કયા અમરાપુરી ઘાટ,
અઘટીત–કહો એ કેમ બને, વસમી વીકટ એ વાટ
મુગટમણી તમે રાજસદનના, પારીજાત તમે નંદનવનના;
રાજવંશી દેવાંશી રસીકવર, પ્રિતજ્યોત પ્રકટાવી પરસ્પર,
મેળવવા અંતરમાં અંતર, **સ્વર્ગ** અમારૂ સોહાવજો હોરાજ,

રાજા શંભાજી —:▭:—

રાજા તારા ડુંગરીઆ પર, બોલે ઝીણા **મોર,**
મોર જો બોલે **પપૈયા** બોલે, કોયલ કરેરે કલશોર (૨)–રાજા.
આઝમ રાત **વીજલડી** ચમકે, છાઇ ઘટા શી ઘનઘોર (૩)–રાજા.

સાખી { કોકિલ કલરવ તું કરી, બળતીને નવ બાળ,
હું સુતી પિયુ વિરહમાં, હૈડે ઉઠે ઝાળ

બાઇ "**મીરા**" કહે પ્રભુ ગીરધરનાગર, તું મારા ચિતડાનો ચોર–રાજા.

અશ્રુમતી —રાગ–ગરબો—

શું નટવર વસંત થેઇ થેઇ નાચી રહ્યો,
નાચી રહયો જગ નચાવી રહયો—શું૦

સાખી { **કોયલ મધુર મોરલી બની, છેડે નટવર કા'ન,**
વિરહ ઘેલી ગોપી ઘણું, તજી નિકળી અભિમાન.

રસિઆ વિનાની બની બાળા ઓ બ્હાવરી,
વેણું વસંત ચિત્ત વિંધી ગયો–શું૦

સાખી { **શીતળ સુખકર પવનની. લ્હેર ઘુમે ચોપાસ,**
જાણું રાધા કૃષ્ણજી, રાસ રમે છે ખાસ.

વિધ વિધ પખીના વેણુ, ઘુઘરી ઘમકેરે,
મહિ મહિ મેનાના નાદ, ઝાઝર ઝમકેરે,

સાખી { **નવપલ્લવ વાઘો ધરી પચરગી શીર પાઘ,**
{ **ફાગ લાગ સાધી રમે, મદનરાજ મહાભાગ્ય,**

લ્હેરી લાલાથી રમે લલનાઓ લાડમા,
પ્રતિ ગુલાલ લાલ છાઇ ગયો–શુ૦

બળીરાજા —:—

છોને કહેતા છકેલી, રગીલા મને છોને કહેતા છકેલી,
હુ તો જોબનમા ઘેલી બનેલી—રગીલા મને૦
બાગબગીચાની સહેલ બહુ સુદર, જાણે શુ ઘરમા ગોંધેલી,
બદામી હલવોને ધારી જલેબી, તાજી તાજી ખાઉ પહેલી-રગીલા.
સાટીનની સાડીઓ કસબી ભરેલી કોર, સ્વપ્ને નહિ કોઇએ દીઠેલી,
પોલકાને ચોળીઓનો પાર નહિ મારે, લટકેથી લુટી લાવેલી-રગીલા
નવસેરા હાર સાચા મોતીના સુદર, **બગડીઓ** માણેક મઢેલી,
લુમણાને ઝુમણા લાડવાઇ પહેરતી, વિદ્યા હુ પાકી ભણેલી-રગીલા.

કેનકતારા —:—

મય તો મારવાડકો બનીયોરે-બમ્બઇ શહેરકો આયો
મારવાડસે નિકળ્યો જબ તો પાઉમે નહીં થો જુતો,
ઘાસલેટ (લે-ઘાસલેટ) કી ફેરી ફરીને પાજરાપોળમા સુતો–મ
બ્યાજ બટાકો ધધો કરીને **પૈસા** પાચ કમાયો
આધી આધી જમે કરીને **લાડીજીકો** લાયો—મય તો
લાડીજીકો મુખડો ધોયો, મોરે મનકો ભાયો,
લટક મટક કર ચાલી જાણે મોરો જી લલચાયો—મયતો,
(અયે! રામ રામ જીયો ભાઇ ગગારામ દીયા દાન છુટે આમ
—તાબા દાન—પીતળ દાન.)—મય તો

કંસવધ. —▭—

કાનુડા તારી કામણગારી, વ્રજમા વાસલડી વાગી,
મીઠી ને વળી મોહક, મન વશ કરનારી—વ્રજમા
મન વશ કરનારી, સ્વર સુણતા લાગે સુખકારી,
હુ ઘેલી, (૨) તમ વિણુ થઇ છુ **ગિરધારી**—વ્રજમા

છત્રવિજય —▭:—

આશીષ બાપુ આપો, અહીઆથી **વજો** માપો,
મારા રાજા ચાલાકી આનું નામ છે—
તાલ કેવો કીધો ? ભગલા દગો તે દીધો,
આ સિંહ તણો ચાનાકીથી શીકાર પડાવી લીધો—મારા૦
ભોગ લાગ્યા મારા, મે ભગલાને ઘરમા ઘાલ્યો
ગોટાળો ગભીર કર્યો, ને બુલબુલ આ લઇ ચાલ્યો
(વાહરે મારા વ્હાલા-લટકાળા લ્હેરી લાલા)
કેશર શીદ કરો છો ચાળા ? તમને લઇ જાય **મોટરવાળા**—મારા૦

સુરદાસ. **—રાગ ભજન—પદ**

નાથ કૈસે ગજકો બધ છુડાયો, પ્રભુ એહી અચરજ મોહે આયો—ના
ગજ ઓરગ્રાહ લડત જલ ભીતર, લડત લડત ગજ હાર્યો,
જવભર શુઢ રહી જલ ઉપર, તબ **હરી** નામ પુકાર્યો—ના
સવરીકે બોર **સુદામાકે** તાદુલ, રૂચી રૂચી ભોગ લગાયો,
દુર્યોધનકો મેવો ત્યાગી, ભાજી **વિદુર** ઘર પાયો—ના
પેઠ પાતાળ **કાળી નાગ** નાથ્યો, ફણુપર નૃત્ય કરાયો,
ગીરી **ગોવરધન** કરપર ધારી, **નંદ ઘર** લાલ કહાયો—ના
અગાસુર માર્યો, **બગાસુર** માર્યો, **દાવાનળ** પાન કરાયો,
સ્થભ ફોડકર **હિરનાકશ** માર્યો, **નરસંગ** નામ ધરાયો—ના.

અજમેલ ગજ ગુનકા તારી, **દ્રોપદીકા** ચિર પુરાયો,
પયપાન કરતા **પુતના** મારી, **કુબજાકો** રૂપ બનાયો—ના.
ખોલ કોટડી પ્યાદલ ધાયો, ગરૂડકો નાહિ બોલાયો,
છુટો નહી **રાધાજીકો** કગન, ઓ બલ કહારે ગુમાયો—ના.
જોગી જીનકા ધ્યાન ધરત હે, ધ્યાન ધરત નહીં આયો,
"સુરદાસ" પ્રભુ તિહારે મીલનકુ, **જશોદાકી** ધેન ચરાયો—ના

શ્રી ભોજાભગત કૃત. —ચાબખો રાગ ભજન—

મુરખે નાર **કુભારજા** આણી, એનુ ઘર કર્યુ ધુળધાણી—(ટેક)
પાચ મણુની **લાપસી** ભરડી, મણુની ભુજી **ધાણી,**
ઘી'ના ઘાડવા ઢોળી નાખ્યા, દુ**ધમાં** નાખ્યુ **પાણી**—મુરખે
વાર પરબે વઢવાડ કરેને, કલેશ કરે જાણી જાણી,
છોકરાને માથે છણકા કરેને, ચૂટીઓ લે તાણી તાણી—મુરખે
ખરે બપોરે રસોઇ નીપજાવેને રાતે જાતી પાણી,
છોકરાને મારી મારી સુવાડે ઓલવા રાત જાણી—મુરખે
ટાઢુ શીળુ કથ આગળ ઝાસે, મરે જ્યારે ભૂત તાણી,
સાજ પડે ઘેર ભટકીને આવી, ઉપર જાતા રીશાણી—મુરખે
પટીયા પાડી આખ આજી આઠડે, સાસરે પીયર ન સમાણી,
"**ભોજો ભગત**' કહે ગુરૂ પ્રતાપે, ઉતરેલ નાર શીદ આણી—

સસાર નૌકા. — ▭ —

શ્યામ ઝુલે હીંડોળા કુજન બનમે' કુજન બનમે મધુ બનમે.

લતાએ પુષ્પોકા, ઝુલેમે કયા ઝુલાતી હએ?
પવનકે ઝોકોમે કયેસી સુગધ આતી હ'એ?
ચમનમે ઝુકતે ઘાગે સમા દીખાતી હએ?
મદનકો ગોદમે લેકર, એહ સબ રમાતી હએ?
બસ ગઇ સાવરી સુરત એહ નયનમે?

વીર કુણાલ —રાગ-ગઝલ—

સમય જો હોય સારો તો, સકળ સંસાર સારો છે,
સમય સારો સિધાવ્યો ત્યાં, નહી સંસાર તારો છે.
સમય પર જે મહારાજા, સમય પર તે ધરે ભગવા,
સમય પર ખાય તે ધક્કા, સમયનો રંગ ન્યારો છે
ચડે વાળ ચડે ભરતી, ચડે જોબન વધે લક્ષ્મી,
ઘડીમાં તે પડી જાતા, સમયનો રંગ ન્યારો છે
સમય સારે ન સારૂં જે, કહે તે સહુ ગમારો છે,
અભાગી ખાય તે ખત્તા, સમયનો રંગ ન્યારો છે

પૃથ્વીપુત્ર —·▭—

નવીન પ્રેમરમણીની મૃગનયની ભાન તું ક્યાં ભૂલી આવી,
શાણી સલુણી મદન મદમીણી. કોણે તને ભરમાવી બ્હેન!—ભાન.
સરવર તટપર જલક્રીડાએ સહજ સખી એ તો આવી,
ચંપક છાંયે ઉભી રહી એને ભોગીએ ભરમાવી.
અરસપરસ અમ આંખ મળી મને લોચનીએ લલચાવી—બેન.
માર્ગે જતા મળ્યો મધુકર નિકટ ગંધ અણજાણી,
મદભર રસીકા રસ લૂટતા રસ ઘેન મહી ઘેરાણી,
મનગમતાની મોજ મહજામા ફુલ વેણી વીખરાણી—બેન.

સુરદાસ કૃત —ભજન-રાગ-પદ—

કે'વું તે વાશે વહાણું, ઘેલા પ્રાણી કેવુ તે વાશે વહાણું—(ટેક)
લાડીને લાવું ને પુત્ર પરણાવું, કાલની વાત ન જાણું—ઘેલા,
બળીરાજા કહે લેઉં ઈન્દ્રાસન, યજ્ઞ કીધા નવ્વાણું ઘેલા
જગત જુગદીશ ના ઓળખ્યા, ત્રણ્ય એક ન રહેવાણું—ઘેલા.
કાયા જુઠી માયારે જુઠી, જુઠું તે ઘર કેરૂં નાણું—ઘેલા.
"સુરદાસ" કહે તમે હરી ભજી લ્યો, ઓચિંતુ આવશે આણું—ઘેલા.

છત્ર વિજય — ☐ —

અલી નયન બાણ કયા વાગ્યા ?
મનના મુગ્ધ ભાવ કયા જાગ્યા ? **સાચુ બોલ બોલ બોલ.**
કોણ **રસિકવર** મળ્યા પરસ્પર કયા હૃદયે અનુરાગ્યા ?
લોચનીઆ મદઘેરા તનસે અધર સુધારસ તરસ્યા,
વશીકરણ કોણે કીધા—આ, બ્હાન કહે કયા વરસ્યા ?—સાચુ
લાલ કોણ ને લગની શાની, **હજી હુ બાળ કુવારી,**
ચાલાકી મુકી દો ચતુરા, જાણી ઠગાઇ તમારી

સત્ય પ્રકાશ — ☐ —

બાઈ હુ તો પરણી તોય કુવારી,
મને મળ્યો વૃદ્ધ ભરથાર, મારો એળે ગયો અવતાર—બાઇ.
સાસુ સતાવે **નણદ** ડરાવે મ્હેણા સહુ સભળાવે
કજોડલાની કહાણી કહી મને પાડોશણ શરમાવે,—બાઇ.
કુવે તળાવે પાણી જાઉ ત્યા લોકો પાછળ આવે,
"નવી કાકી કયાં ચાલ્યાં" કહીને, પીટ્યા મને બોલાવે—બાઇ

ભિષ્મ પીતામહ — ☐.—

જખમના દરદો જખમી જાણેરે, વિણ જખમી શુ જાણે
મરદના **ઘા** તો મરદ વખાણે, કાયર શુ જાણે.
ઓ બાઇજી **કાયર શુ જાણે,**
આમ્ર સ્વીદમા **કોકીલ** માણે **મેના** દાડમ દાણે,
હરખી હરખી હંસ કમળના કોમળ તંતુ તાણેરે,
બગલા શુ જાણે ઓ બાઇજી જ૦
પતિ પત્ની માણે રતીરસમા **કામદેવને** બાણે,
શુ સમજે તે **જોગી** જન્મના, જે જગ મીથ્યા જાણેરે,
જાણે તે જાણે . **ઓ બાઇજી** જ

વૈરાટપર્વ **રાગ-ભજન**

કાયા માયા કોઇકી નાહી ભાઇ, સબ કહેતે હય અપની અપની
સત્ય જુગમે હરિશ્ચંદ્ર ભયે રાજા, સત્યકી સત્ય કહી,
એક સત્ય કે કારને ઉને કાયા બેચ દઇ?
ત્રેતામે રાવણ ભયે રાજા કચન કોટ સહી,
એક લક્ષ પુત્ર, સવા લખ જ્ઞાતી, વાકો લકડી નાહી મીલી?
પ્રાન વાયુ જબ ઉડ ગયા તનસે, માયાભી મીટ ગઇ,
ઇસ દુનીયામે વોહી નર ભુલા, જીસને કાયા અપની કહી

પૃથ્વી પુત્ર **—રાગ-કવ્વાલી—**

લોકો કહે છે કૃષ્ણ કર્તા, અકર્તા •સાક્ષાત છે,
તો ધ્યાન દઇને સાંભળો **આ અજાયબીની વાત છે**
ખાંડવને બાળ્યુ **અર્જુને** લંકા હતી સોના તણી
હનુમાનજીને પૂછડે, ત્યાં આદર્યો ઉત્પાત છે
બાળ્યો નકામો કામને, બેભાનમા શ્રી **શંકરે**,
દારિદ્ર જગતુ બાળવા ના કોઇની તાકાત છે
આ કોલસાનો ભેદ એ, દારિદ્ર બાળો દેશનુ,
જો કૃષ્ણથી એ ના બળ્યુ, **તો અજાયબીની વાત છે**
બ્રહસ્પતિ સમ વિદ્વતામાં, વિપ્ર આ સાક્ષાત છે,
ઉલટા તણુ સુલટુ કર્યું, **એ અજાયબીની વાત છે**

નંદ—બત્રીસી. -શેત્રુંજ?-

ગંગાજળ નિરમળ સમુ શુદ્ધ **પવિત્રજ** સાર,
તેવુ કુળ જો **આહર** (તો) પડ **પાસા પોબાર**
હંસ ગયો **સરોવર** તીરે દીઠુ **અમ્રૃત** સાર,
પીધા વીણ પાછો ફર્યો, (તો) પડ **પાસા પોબાર**

સત્ય ચુકે જો સાધ્વી, ધરા ન ઝીલે ભાર,
તે ગુણ હોયે જો મુજ મહીં (તો) પડ પાસાપોબાર
નાગ મુખે અમૃત ઝરણુ ચોર કને ભંડાર
કામી પાસ રહે કામની (તો) પડ પાસા પોબાર
મીઠો આંબો સર્વદા, ઉત્તમ ફળ દેનાર
સત્ય અસત્ય ઠરે નહિ, (તો) પડ પાસા પોબાર
વિમળ કમળ વિયોકીને, ભ્રમર ગયો તે ઠાર,
દીઠુ પણ અડકયો નહી (તો) પડ પાસા પોબાર.
અહલ્યા સીતા દ્રૌપદી સતી ખરી નીરધાર,
તેવુ ચિત્ત જો માહરૂ (તો) પડ પાસા પોબાર
ભૂખ્યા આગળ જો ધરે, ઉત્તમ ભોજન સાર,
ખાધા વિણુ ઉઠે નહિ (તો) પડ પાસા પોબાર

આનંદલહરી — ▭ —

પાધરે પથે જા ગુમાની! પાધરે પથે જા
સુંદરી સામા જોઇ જાદુગરી આંખના ન કર ઘા,
રસિયાજી! આવી નાજુક વયમા અવળા લક્ષણ આ
હઠીલા! પાધરે પથે જા, રસિલા! પાધરે પથે જા,
વાત કરૂ જરા છાતીયે ચાંપુ, કે ચુંબન આપુ હા.
દંત દંખે એવા અધરામૃતની, સાફ ધસીને ના;
છોગાળા! પાધરે પથ જા, છબીલા! પાધરે પથે જા.

રાજતિલક — ▭ —

બની મુંબઇની શેઠાણી, હુ મોટરમા ફરૂ,
તુ પ્હેરે જો આ ખાદી, તો હુ કબુલ કરૂ,
બનુ પાટણની પટરાણી, રે હુ મોજ કરૂ—બની

ઘોડા ગાડીઓ મગાઉ, વાડી બગલા અપાઉ,
પણ ખાદી તો પહેરાઉ, તને મજરી
સાડી ફેશનેબલ લાવો, મ્હારૂ મનડુ મનાઓ—
વળી એરોપ્લેન મગાઓ, આપી વરદી
ઉડે *અદ્દર સરરરરરરરર ફરરરર જાયરે હુ તેમા ફરૂ—બની
પ્હેરો હોસે હોસે ખાદી, પ્યારી એમા છે આબાદી,
મળે આઝાદી ને જાય ત્હારી શરદી,
પૂરો મ્હારા અભિલાષ, માનો મ્હારી ફરમાશ
મ્હારૂ દીલડુ બનાવી દીધુ દરદી—બની
હે–યા–મા ચરરરરરરરર અરરરરરરરર થાયરે, હુ કેમ કરૂ –બની

મહાશ્વેતા કાદબરી — ▭ —

અલી જોજે મનાતી ભોળી મેના, ભોળવશે તુજને પોપટજી મીઠુ મીઠુ બોલી,
અલી જોજે દેતી તુ અતર ખોલી ભોળવશે

સાખી { પ્રેમે પોપટ દાઝ દીલની દીલ મહીં સમાવશે,
રૂતુ વસતે માનુનીને મદનરાજ મનાવશે }

રસ રાજની રસરેલ જ્યા રગ રગ મહી વ્યાપી જશે,
જબ મારી મેના માનશે, પણ ખોઇ પાયે લાગશે—

પુંડરીક — ▭ —

હમણા તો નથી નવરાસ ગુરૂરાજ, અમો ઘડપણમાં ગોવીંદ ગાશુ,
મરણ પછીની વાતો કરો છો મોટી, ત્યારે હમણા શુ પ્હેરવી લગોટી,
વાત થાય છે ઉધારની તે ખોટી, કેમ શ્યામલાલ સાચુ યાર ઘડ
હજુ બાધવા છે મારે કઇક માળા, હજુ થાવુ છે દશ વીશ મીલવાળા
ઘર તાજા કરી ફુકવા દીવાળા–કેમ શ્યામલાલ સાચુ યાર–ઘ.
જ્યારે ચાલશે નહીં કાયા હમારી, ત્યારે સાભળીશુ કથા આ તમારી,
મળે નારી નહિ તો રહેજો બ્રહ્મચારી–કેમ શ્યામલાલ સાચુ –યાર

મીનળ સુજાલ

— ▭ —

હુ છુ કન્યા કુવારી મને પરણ્યાના કોડ ! બ્હેન પરણ્યાના કોડ-
મને મળશે મન ગમતા રે રસીલાની જોડ,
પછી-**સર્વ કોઈ કહેશે સુદરી !** લાજ કાઢુ લટકેથી હુ વળી !
-હજુ નાની છુ બાઈ, શાને કરતી માથાફોડ, બાઇ કરતી માથાફોડ !
હુ છુ નાની એના વર લાવુ,-જેમા નવ કાઇ ખોડ !-હુ છુ

સ્નેહલતા

— ▭ —

છે નોકરી દુ ખનુ મૂળ શૂળ સૌને મોટી હાય હાયરે,
શુળ સૌને મોટી (૨) છે૦
સારો દિવસ સેવા બજાવી, પોઢવુ આખર થાકી
રાત વિતી ન માલમ પડે કે ઝટ નોકરી જાગી -શૂળ૦
આમ દોડાવે તેમ દોડાવે કરાવે સર્વ વેઠ,
ધીક્ક જગતમા જીવતર તેતુ (૨) ભરે આશરે પેટ -શૂળ૦
પડીત જ્ઞાની ધ્યાની સર્વે લખી ગયા વિચારી,
ગુલામગીરી છે નફ્ટ નોકરી (૨) નહીં કરવી તે સારી-શૂળ૦

સુકન્યા સાવિત્રી—(યમ સાવિત્રી સવાદ)

શામાટે શ્રમ કરે, સતિ તુજ પતિભક્તિ સાચી (૨) હવે પુત્રી વળ તુ પાછી (૨)
સાવિત્રી-સજ્જન કેરા સાથમા, મે ડગ ભરીયા માત,
મિત્ર ભાવે સુણજો હવે, આ દીન વનીતાની વાત.
ધર્મ જે વેદ પુરાણે ભણીયો, મુખ્ય ધર્મ **ગૃહસ્થાશ્રમ** ગણીયો,
કૃપાનાથમમ,પ્રાણનાથશુ રહી વૃતી રાચી(૨) વળુ મહારાજ કયમ પાછી(૨)
યમ-સુણી વિવેક ભરી મૃદુ વાણી, થયો પ્રસન્ન અતિ મન **શાણી.**
સત્યવાનના જીવિત વિના, કાઇ-**ઈચ્છીત વર યાચી,** (૨) હવે.
સાવિત્રી-મહારાજ ! **(મારાં અધ સાસુ સુસ્વર દેખતા થાય.)**

યમ-તથાસ્તુ! ભાગ્યવતીતુઅતિદુરઆવી, થાયકોથીમિથ્યા નવ ભાવી-શા૦
સાવિત્રી-પતિ સમીપ શ્રમ નહી જરી જ્યા જાએ મમ નાથ,
તપવૃત આપકૃપા વડે ત્યા આવુ તમ સાથ, સ ગત સજ્જન તણી નથી સોઘી
મૈત્રી સ ત પુરુષની મોઘી, કૃપાનાથ મમ પ્રાણનાથ શુ રહી વૃતિરાચી(૨)વળુ
યમ-અર્થ યુકત ભાષણ તારૂ બુદ્ધિમા વૃદ્ધિ કરનારૂ,
સત્યવાનના જીવીત વીના, કાઇ-ઈચ્છીત **વર યાચી**—**હવે.**
સાવિત્રી-મહારાજ (મારા બુદ્ધિશાળી સમરાજીને પાછુ રાજ્ય પ્રાપ્ત થાય)
યમ-તથાસ્તુ ! ઉત્તમ વર એ આપ્યા ભાવે હજી પ્રેમના પુ ઠળ આવે-શા૦
સાવિત્રી-સુપાત્ર જન કરતા કદી, સુપાત્રોનુ સનમાન,
સાધુ, તો દુશ્મન તણુ, પણુ સાધે કલ્યાણુ
કૃપાનાથ મમ પ્રાણુનાથ શુ, રહી વૃત્તી રાચી (૨) વળુ.
યમ-શિતળ વચન સુધાસમ તારા, તૃષા તૃષાતુરની હરનારા,
સત્યવાનના જીવીત વિના, કાઈ-ઈચ્છીત **વર યાચી**-હવે.
સાવિત્રી-મહારાજ ! (**મારા પિતાના કુળની વૃદ્ધી કરનાર મારે સો ભાઈ થાય**)
યમ-તથાસ્તુ સાસરીયાનુ માન વધાર્યુ, પીયરતણુ પણુ કાજ સુધાર્યુ-શા.
સાવિત્રી-પર દુ ખે દુખીયા બને, દુ ખદ હૃદય વિશ્રામ,
ભરૂસો ભારે સ તનો કરવાનુ શુભ કામ.

સ્વજન માહી વિશ્વાસ નવ લાવે, સજ્જન ઘર પુછતુ સૌ આવે,
કૃપાનાથ મમ પ્રાણુનાથ શુ રહી વૃત્તી રાચી (૨) વળુ.
યમ-મધુરા નવીન વચન સભળાવ્યા, અતિશય તે મારે મન ભાવ્યા
સત્યવાનના જીવીત વીના, કાઇ-ઈચ્છીત **વર યાચી** (૨) હવે.
સાવિત્રી-મહારાજ ! **મને મારા સ્વામીથી ઔરસ સો, પુત્ર થાય.**

યમ-તથાસ્તુ ! ઘટે ના થાવુ અતિ, વર લોભી, તજી પુઠ હવે
જા અહી થોભી-શ્રા૦

સાવિત્રી-સ્વધર્મ વ્હાયો સાધુને, જે ચુકે નવ લગાર,
સાપ્રત ભુત ભવિષ્યની, ગતિ તણા આધાર.
સજ્જન ફરે ન આશા આપી, બોલ્યુ અમોલ્યુ ન કરે કદાપી.
કૃપાનાથ મમ પ્રાણનાથ શુ રહી વૃત્તી રાચી (૨) વળુ
યમ-અમુલ્ય તારા વચન વિચારી, વાધે તુજમા ભકિત મારી,
ભગવતી છેલ્લુ ઉત્તમ અનુપમ, ઇચ્છીત વર યાચી. (૨) હવે.
સાવિત્રી-પુત્ર તણુ મુજને દીધું, પ્રભુ આપે વરદાન,
જીવીત દાન દઇ જીવનને, સત્ય કરો ભગવાન ..

રાધા—કૃષ્ણ

મીરા માણુકુ. –રાગ કહેરવા–

હજારો મેરે કાનકા મોતી કાનકા **મોતી,** કાનકા મોતી–હ.
એરે મોતી મેરા, કીચપડા હે (૨) **લે જમુનાજલ ધોતી,**
("**કેસે ધોતી**") લે જમુના જલ ધોતી—હજારો—(૨)
અગલી બજાર મેરા, મોતીગુમાયા(૨) **પીછલી બજાર ખડી રોતી,**
("**કાયકુ રોતી**") પીછલી બજાર ખડી રોતી—હજારો—(૨)
એરે મોતી મેરા, લાખ ટકેકા (૨) **થર છતીયન પર સોતી** (૨)
હજારો મેરે–(૨) કાનકા મોતી—(૨) હજારો મેરે—
"વાહરે વાહ બડા ભારી મોતી હો હો હો હો"

રા' માંડલીક–રાગ આશાવરી–

હઠ છોડ સખી ચલ સગ મેરે, **તોહે વૃજમે કા'ન બુલાવત હે**
નહી તુમ બીન વાકો ચયન પરત નહી, ખાન પાન કછુ ભાવત હે
મોર મુગટ નહી પહેનત હય નહીં અગ સુગધ લગાવત હે,
નહી ધેનુ ચરાવન જાત સખી, વોહે **બંસીનાદ** ન ભાવત હે.
કયુ **એસો** હીયો તેરો કઠીન ભયો, તોહે લાજ શરમ નહી આવત હે,
જાકો જોગીજન ધ્યાન ધરત **બ્રહ્માદિક** પાર ન પાવત હે.
તોરી પ્રીતમે ભુલ ગયો **પ્રભુતા,** તકસીર વો માફ કરાવત હે,
એક બાત ન ઝુઠ કહુ સજની, અબ કયા ઇતના તરસાવત હે
પ્રિયા **આંખોસે** બેગે મીલો પ્યારી, વોતો, તેરાહી નાજ ઉઠાવત હે

સુરદાસ ભજન —રાગ, પદ—

કયું રે નીંદભર સોયા મુસાફીર, કયુ રે નીંદભર સોયા,
મનુષ્ય દેહ દેવનકો દુર્લભ, **જનમ અકારથ ખોયા**–મુ૦
ધનદારા જોબન સુત તેરા, વામે મન તેરા મોહ્યા,
સુરદાસ પ્રભુ ચલેહી પથકો, પીછે તેનુ ભરભર રોયા–મુ૦

બુદ્ધદેવ. —રાગ, ગઝલ—

પડતી હવે મુજને ખબર, તુમા જણાયે હર્ષ નહિ,
આ જગતની જ જાળની, ચતુરાઈ તે દીઠી નહિ
જ્યા પ્રેમ મારો ઝળહળે, ત્યા તે દીધો બદનો ખરો,
ઘરબારને છોડયા વિના યુકિત કશી સુજી નહી.
હવે તો જો જરા જાગી(૨)
ચોળી વિભૂતિ અગ, બન્યો શુ યોગી (૨)
સમાધી જુઠી દે ત્યાગી (૨)-હવે
વિનાસી મહેલના વાસી, તને આ શી લગન લાગી (૨)
મધુરા પુષ્પને ત્યાગી, ગ્રહ્યા કાટા શુ હીન ભાગી (૨)-હવે
ઉડી આશ ધારીને, મે તારો સગ કીધો તો,
ભરૂસો દઇ ભૂલાવી ઓ ! **વિરાગી શુ ગયો ત્યાગી (૨)**-હવે

ઉદયભાણ. — ▭ —

બોલા મારા પ્રેમી પોપટજી બોલો બોલો, બોલો બોલો મેના બોલાવે,
બોલો રમ રગીયાજી ડોલો જરી ડોલો, ડોલો ડોલો પ્યારી ડોલાવે
મેના તારા વચનની વેણુ વાગી, લાગી લાગી લગીત લેહ લાગી,
મેના વ્હાલી મેના કે, ના કહે, પણ જાગી, જાગી અજબ જોત જાગી.
પહેલા પોપટજી પ્યારા રામજી સભારો-વાહ ? **મેના શુ-સતી**
સીતા વિસારો.
ચતુર સુજાણ **સીતા-રામ** ઉચરાવો **બોલો**
પોપટજી પાજરૂ સોનાનુ સજાવુ, લાડીલી હુ લાલચુ નથી કે લલચાવુ
સોને રૂપે શુ બીડ ભિતરની ભાગી .. . **લાગી**
રૂડા સુડાને રગે રમાડુ, પાએ ધાનીને ફળ મીઠા ખવાડુ,
ભાવના ભુખ્યા તમે શુ ? ભાવી ભાવના ભુલાવે ?-બોલો.

સરદારબા. —રાગ-ઉસ્તાદી—

બસીવાલા આજોરે મારે દેશ, પ્યારી સામરી સુરત પ્યારો બેસ-બ.
આવન આવન કેહ ગયોજી, કર ગયો કોલ અનેક,
ગીણુતા ગીણુતા ઘીસ ગઇ, મોરી આગળીઆરી રેખ
સાવરીયા રસીલા સનુણા, પીયાને જીયાયે કરૂંયે નીશાર,
હમતો જોગી પ્રેમકેરે, પ્રેમ હમારો દેશ
શુદ્ધ નહી પાઈ પીયુકી, તબ લીયો આ વેશ-મ

જલસા સગ્રહ —રાગ, પીલુ, પદ—

કીસીકા કૌન સગાથીરે બાબા—કીસીકા
જુઠીરે માયા જગત ભુલાયા, કહેત પુરાણકી પોથીરે-બા-કી.
દૌલત દુનીયા માલ ખજાના, માત પિતા સગ નાહીરે-બા-કી
આપહી આપે અકેલા રીંજાના, હોતે મશાનકી માટીરે-બા-કી.

કબીર ભજન —રાગ કીરતન—

મુખડા ક્યા દેખો દરપનમે, તેરે દયા ધરમ નહી મનમે મુ૦
જેશી ફુલ રહી ફુલવાડી, બાસ રહિત નીજ ફુલમે,
એક દીન એસી હો જાયગી, ખાક ઉડેગી તનમે મુ૦
ચુવા ચદન, અબીર અરગજા, શોભે ગોરે તનમે,
ધન જોબન દો ઘડીકા સાથી, છુટ જાવેગા ક્ષણમે -મુ૦
કોડી કોડી માયા જોડી, સુરત રહે નીજ ધનમે,
દશ દરવાજા બધ રહે તો, રહે ગઇ સમહી મનમે મુ૦
વાસનકી એક નાવ લગાઇ, લે ચને જગનમે,
ધરમી ધરમી પાર ઉતર ગયે, પાપી ડુબે જલમે,
કહત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ, એ ક્યા લગ રહી મનમે મુ૦

ચાલુ જમાનો **-સમય પ્રભાવ-**

અવસરને વશ બસ થઇ રહેવુ, દુખ આવે તે તો સહેવુ,
દુખ આવે તે તો સહેવુ, પ્રભુ રૂઠે કોને કહેવુ -અ૦
વેળા વશ સીતારામ થયા વનવાસી,
વેળા વશ દ્રૌપદી થઇ સૈરન્ધ્રી દાસી-એથી શિક્ષણ લેવુ -અ૦
વેળા વશ નળ નૃપ, ગયા જુગારે હારી,
ભટકી દમયન્તી વનવન હાય બીચારી-છે ભાગ્ય પ્રબળ એવુ.-અ૦

બુદ્ધદેવ **—ગઝલ—**

દુખીને ડરાવે શાને, મરેલાને મારે શાને,
બળેલાને બાળે શાને, વેરી વિધિ,
રીઝાવી સતાવે શાને, સતાવી રીઝાવે શાને,
રીઝાવી જીવાડે શાને, દયાના નિધિ.
શશિને કલંક કાં દીધાં ગુલાબો મનોહર કીધાં,
નિયતા તે આવી શાને, અનિતી કીધી -દુખી
ચંદનને કુસુમનાં દીધા, સાગર જળ ખારાં કીધા,
અમૃત કહી ઝેર દીધા, જીવન અકારા કીધા,
રમણી હૃદયે આશા, નિરાશા દીધી -દુખી

મહાશ્વેતા કાદંબરી — ▭ —

હમારી લાજ તમારે હાથ, ઓ નાથ નિભાવજોરે હમારી.
"સદ્‌ગુણ જ્ઞાન સુબુદ્ધિ આપો, સતચિત આનંદ ઉરમાં સ્થાપો"
અગમ નિગમનો માર્ગ સુગમ બતલાવજોરે .હમારી..
ભક્તિ થકી ભવ બંધન તુટે, ડગલે ડગલે આયુષ્ય ખુટે,
શ્રીધર અમ તન મનના તાપ સમાવજોરે હમારી લાજ.

બુદ્ધદેવ —રાગ-ભજન—

કાયા કાચ કુંપો, તુ તો ચેતરે, હિણુ ભાગી હસા,
અવિચળ પદીને તુ પેખરે, હિણુ ભાગી હસા—કાયા૦
ઝાઝવાના નીર સમજ આ, કાચી જીદગાની તારી,
મમતા મુકી દે ને તુ તારીરે, હિણુ ભાગી હસા—કાયા૦
બે દિનના છે ઘરજાળ સઘળા, બે દિન અહિ રહેવાનુ છે,
બે દિનનાં છે સગાસબધી, બે દિન સુખ લેવાનુ છે
બે દિનનો છે પખી મેળો, અતે ઉડી જાવાનુ છે,
લોકો જેને દુનિયા કહે-તે, એક મુસાફર ખાનુ છે—કાયા૦

મહાશ્વેતા કાદબરી — ▭ —

પતિ વીના પ્રેમદાના મનના, પુરાય ક્યાથી કોડ,
કહે • સખી પુરાય ક્યાથી કોડ '
સરજનહારે સરજી જગમાં, નરનારીની જોડ (૨)
પશુ પક્ષી વન વૃક્ષ નિહાળો—સૃષ્ટિ માહિ સઘળે જઇ ભાળો,
નાના મોટા જીવ જતુમા, પણુ એવી નથી ખોડ—સ૦
પતિ ભજયે પાતક સહુ ટળતા, અખડ સુખડા સેજે મળતા,
પતિ વિના સાહેલી જગમા, હરાય જીતી હોડ—સ૦

દાનવી માયા — ▭ —

ગાન મધુરાં ગાય રતિના રૂપે કામ લજાવે,
સ્નેહ સુધારસ સીંચન કરતા ઘડી ઘડી શરમાવે, **મુજને એ મોહન ભાવે.**
વાત વાતમા રીસ કરીને રોષ દોષ દર્શાવે,
પણુ મમતાથી પગે પડુ તો, છાતી શું લપટાવે—મુજને.
કરી કમાણી પૈસા લાવે પેટીમાજ દબાવે,
કુંચી કરમાં લ્યો શેઠાણી ! કહી કહી બોલાવે—મુજને.

ઘર કુકડો થઇ ઘરમા બેસી આજ્ઞા નિત્ય ઉઠાવે.
ઘરની દેવી કહી સલુણો સેવા સર્વ બજાવે—મુજને
પ્રેમ પુષ્પનો પ્રેમ ભોગી તે પ્રેમસુધા પીવરાવે,
પ્રેમેથી પરિરભણુ આપી પ્રેમ ઝુલે ઝુલાવે—મુઝને.

ઉમા દેવડી —:▭—

છોડો છોડો છબીલા, જાઓ જાઓ હઠીલા,
મારી લુટાશે નવલખ લાજ—છબીલા.
તમે મોટા પુરૂષ મહારાજ, પાણી પહેલા બાંધી રાખોને પાજ—મારી.
વાહ વાહ વચન રસીલા તારા નયન રગીલા,
● **ગોરી ગાળે સર્વનુ ગુમાન**—રસીલી પ્યારી ગાળે
લાગે જેને પ્રીતીનુજ પાન, ગણે નાના મોટા સૌ સમાન—ગોરી

સાખી { **કુથન કથે જગમાં બધાં, વિરલા પાલણહાર,**
{ **પ્રીતિ ભગત ભામા સદા' વચન નિભાવનહાર**

મુકો મુકો માનુની ગુમાન, શાણી દાસી છુ તારી સુજાણ,
ચાલો આવો ચતુર પ્રીય પ્રાણ—છોડો.

ધના ભગત —**ભજન**—

રામબાણુ વાગ્યા હોય તે જાણે, બોલ્યા મુરખ મનમા ન આણે
ધ્રુવને વાગ્યા, **પ્રલ્હાદને** વાગ્યા, ઠરી ને બેઠા ઠેકાણે,
ગર્ભવાસમા **શુકદેવને** વાગ્યા એવુ **વેદ વચન** પરમાણે—રામ.
મોરધ્વજ રાજાનુ મન હરી લેવા, મ્હારો **વા'લો** આવ્યા જે ટાણે,
લઈ કરવત મસ્તક પર મેલ્યુ, **પત્ની—પુત્ર** બેઉ તાણે-રામ.
મીરાબાઇ ઉપર કોપ કરીને, બોલ્યો રાણોજી ખડક તાણે,
ઝેરના પ્યાલા મ્હારા **ગીરધરલાલે**, આરોગ્યા **અમૃત** ઠેકાણે રામ
નરસીહ મ્હેતાની હુડી શીકારી, વ્હાલે ખેપ ભરી ખરે ટાણે,
આગળ સત અનેક ઓધાર્યા, એવુ **ધનાભગત** ઉર આણે-રામ.

મીરાંબાઈ **—રાગ ભજન—**

કાનુડો શુ જાણે મ્હારી પ્રીત, બાઇ અમે બાળ કુંવારારે-કા૦
જળરે જુમનાના અમે ભરવા ગયાતારે, કાનુડે આવીને છાટયા
નીર, ઉડયા છરરરરરરે-કા૦
શેરીએ ને શેરીએ અમે રમતા, ને ભમતારે, કાનુડે આવીને ખેચ્યા
ચીર, ફાટયા ચરરરરરરે-કા૦
વદરાને વનમા વ્હાલે રાશ રમાડયારે, કાનુડે તાણી માર્યા તીર,
વાગ્યા અરરરરરરે-કા૦

ભજનામૃત —રાગ ભજન મીરાંબાઇ કૃત—

બલીહારી રસીયા ગીરધારી, સુદર શ્યામ હો તજી અમને
મથુરાના વાસી, આવા ન બનીયેજી
વાસલડી વાગે વ્હાલા, ભણકારા વાગેને, વૃજ વાટ લાગે ખારી,-સુદર
જમુનાનો કાઠો વાહલા ખાવાને દોડેને, અકળાવી દે છે મુને ભારી
વૃદાવન કેરી શોભા, તમ વીણુ અમને તો નવ લાગે હવે સારી-સુ
ગોવરધન તોળ્યો વ્હાલા ટચલી આગળીયેને અમ પર ઢોળ્યો ગીરધારી
મીરાંબાઇ કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણુ, શુદ્ધ પ્રભુ લેજો માહરી,-સુદર

કબીર ભજન —રાગ ભજન પદ—

દયા ધરમ નહીં મનમે, મુખડા કયા દેખો દરપનમે,
કાગજકા એક નાવ બનાયા, છોડા **સમદર જલમે,**
નુગરા બેઠન વાલા ડુબે, સુગરા તરજાય ઉનમે,-મુ
મુચ્છ સમારી પાઘડી બાંધી, તેલ લગાવત તનમે,
ડુગરકા પાની જોબનકા લટકા, ઠલજાવેગા છીનમે-મુ
ઔર કાયામા ઘાસ ઉગત હયે, ગૈઆ ચરત હયે બનમે,
કહત કબીરા સુનોભાઇ સાધુ રહ ગઇ મનકી મનમે મુ

વીર કુણાલ — ▭ —

હું તો વીધ વીધ રંગ બતાવું નેન નચાવું,
ને લલચાવું મારા—કથને, વશ કરવા
રીસ કરી જોઉં આડી આંખે, ભૂમિ ખણુતી શરમાતી,
હારે સખી લળી લળી હું લલચકાતી—
મનાવતા પણ હું મરડાતી, છણુકે છટકી જાતી,
કહે માફ કર કાલાવાલા, કરતા હું હરખાતી.
હારે સખી હસી હસીને ખસી જાતી,
પગે પડે જ્યા પ્રીતમજી, ત્યાં પાણી પાણી થાતી—

ભજન-રાગ. ગઝલ—

શ્રીરામ કહેનેકી મઝા, જીસકો જબાપે આ ગયા,
જીવન મુક્ત હો ગયા, ચારો પદારથ પા ગયા-ટેક
લુટી મઝા પ્રહલાદને, ઉસ નામકે પ્રતાપસે
નરસીંગ હો દર્શન દીયા, ત્રીલોકમે જશ છાગયા-શ્રીરામ
ઐસા ભીલન-શીવરી, કીસ પ્રેમસે સુમરન કીયા,
પરમાત્મા ઘર આયકે, ઉસ હાથકે ફૂલ ખા લીયા-શ્રીરામ
વાલ્મીક બડા અધમ, ઉસ નામકા સુમરન કીયા,
સત કોટી રામાયન કરકે, પ્રભુ પદારથ પા ગયા-શ્રીરામ
સતકોટી કી તકસીરમે, જબ શભુને પાયા ઉસે,
જાપે કૃપા ઉનકી ભઈ, સદ્‌ગુરૂમે દર્શન દીયા-શ્રીરામ.
સબસે બડી દરજા કીયા, ભક્તોકા ઇસ કલી કાલમે,
નરસીહકી હુંડી દ્વારીકામે, શામરા શિકરા દીયા-શ્રીરામ
છા રહી કીરત બીમલ, ૠતુરાજકી સંસારમે,
અબ્ર કે માનીંદ તુલસી, પ્રેમ રસબસાં દીયા-શ્રીરામ

સરસ્વતીચન્દ્ર —▭—

પ્રિતી કરી શુ તરછોડી પરદેશી હા હા છોડી પરદેશી, (૨) પ્રિતી
કશ દઇ અહો ભ્રમર કુમુદને, દો છોડી પરદેશી હા છોડી (૨)–પ્રિતી
પુરી પખીણી, પ્રેમ પીંજરમા, આખર પાખ મરોડી પરદેશી,
હા મરોડી પરદેશી મરોડી પરદેશી પ્રિતી
ત્યાગી કુમુદ વન, ભટકી એ ભમરા, આવ્યો અહીં શુ ફરી દોડી,
ઉડી જા ઉડી જા, પખી મુશાફર રેન રહી છે, હવે થોડી પરદેશી,
હા થોડી પરદેશી હા થોડી પરદેશી પ્રિતી

સતી તોરલ —ભજન—

જેસલ કરી લે વિચાર, માથે જમ કેરો માર,
સ્વપ્ના જેવોરે સસાર **તોળાદે** કરે છે પોકાર
આવોને **જેસલરાય** આપણ મળીયે,
ખરા મત હોયે ત્યા જઇ ભળીએજી ?
આ ભવ આવીગો અવતાર માથે સદ્દગુરૂ ધાર,
જાવુ **ધણીને દરબાર** બેડલી ઉતારે ભવપાર--આવોને૦
મોતી એરણમા ઓરાય, માથે ઘરણ કેરા ઘાય,
ફુટે ફોકટીઆ કહેવાય, સાચાની ખરે ખમયુ થાય આવોને૦
નવલખ કોથળીઓ બધાય, ત્યારે ગાધીડો કહેવાય,
હિરા માણેક હાટે વેચાય, તેના મુલ મોઘેરા થાય–આવોને૦
નિત્ય નિત્ય ઉડી ન્હાવા જાય કોયલા ઉજળા ન થાય,
એરા ગુણિકાનો તે તો બાપ કોને કહેવા જાય.–આવોને૦
દેખા દેખી કરવા જાય, એ નર અધુરીયા કહેવાય,
હાથમા દીવો લઇને છતી આખે કુવે પડવા જાય–આવોને૦
એવી ચાર જુગની વાણી **સતિ તોરલ** દેવી ગાય–આવોને૦

લવ-કુશ —વૈરાગ્ય, ભજન, રાગ પદ—

જોને જરી જાગી મુરખા, જોને જરી જાગી,
અલ્યા સુતો શુ **અભાગી ! જીવ ! જોને જરી જાગી,**
સગાને સબધી ત્હારા, સુખના છે એવીરે [૨]
ઠેલી મેલી જાશે દુખમા રડતોજ ત્યાગી-અલ્યા સુતો શુ
કાયાની માયાને ત્હારી, કર તુ વિખુટીરે [૨]
તુટી ગુટી સાધનારો-નથી કો વિરાગી-અલ્યા સુતો શુ
મ્હારૂ આ મ્હારૂ છે માની, ગુમાની શુ થાતોરે [૨]
જતો હરખાતો માતો જાશે હામ ભાગી--અલ્યા સુતો શુ

અબજોનાં બધન રાગ-"ભજન"

જાના હે જાના, સબકો હે જાના,
સોહન જીસમે પહોચાના, ફિર નહિ આના જાના—ટેક
કાયા ધડ કચ્ચા ભાઇ, માયા બાદલકી છાઈ,
લડકા લડકી લુગાઇ, સ્વારથકી હે સગાઇ, મત હોના દિલગીર
માલ ખજાના મયના હાથી, ઘોડા ઓર સમયાના,
સબકો છોડ અકેલાહી જાના, આવે પરવાના,
જબ એકહુ ન ચલે બ્હાના, ચલતી નહી તદબીર—ટેક

સતી દ્રૌપદી —▭—

ધરો કાંઇ હિત શિખામણ ધ્યાન, ગર્વથી નથી નાથ કલ્યાણ,
કુસપે રહ્યુ કોણુ આરામ, મેળવ્યુ કોણે મહીમા માન
અભિમાન પર્વત છે મોટો, **હેઠળ ઉંડી ખાઇ**
ચડયા પડયા તે ન પાછડાયા, છરમા ગયા ઘુઘાઇ-ધરો૦
લકા સરખો ગઢ દુર્ઘટ ને સમુદ્ર સરખી ખાઇ,
લક પતિ પણ લંક ન લાગ્યો, રણમા ગયો રોળાઇ,

હિરણ્યાક્ષને—હિરણ્યકસ્યપુ. એ જબરજગ બે ભાઇ,
નૃસિંહ રૂપે નખે વધેર્યો, માને ગયા મરડાઇ ધરો૦

સતી તોરલ —ભજન—

એક દીન એવો આવશે, જે રૂદીયામા સૌઉના સાલેરે,
સગા મીત્રના કારણે વીરા કોઇનુ જોર નવ ચાલેરે
કાઢો કાઢો એને સહુ કરે વીર જાણે જન્મયા નોતારે,
ઘટનો ઘુઘટ દુર કર્યો ત્યારે રોકાયા દશ દરવાજારે,
આરે કાયાનો ઘટ ઘેરીઓ ત્યારે, રોકયો દેહનો રાજારે એક
સોળ વરસની સુદરી તે ઉભી ટગમગ જુવેરે,
આરે કાયામા હવે કાઇ નથી ત્યારે ઉભી ઘુસ્કે રૂવેરે
એની વળામણ શેરીયે માત ઝાપેથી વળશેરે,
સગા સગા તમે શુ કરોરે, સગા વળાવીને વળશેરે,
સગા તે વન કેરા લાકડા તે ભેગા આવી બળશેરે એક

વિરાટ–પર્વ **રાગ ઉસ્તાદી** ભજન

વરતન મુખસે કીયો ન જાય તેરો **રાધા કીશન મુરારી.**
ફાગન મે જબ હોરી ખેલત, બીહરત કુજ **બીહારી,**
બી દાબન્દકી કુજ ગલીમે, બહીઆ પકડ રગડારી,
ક્રોધમે આકર ભવે ચઢાકર. તમ બોલી **બીજનારી**
મત રગ ડારો લાજ ધરો તુમ, **હમહય નાર કુવારી.**
તુમ હો **નીરલજ** હમ નહી અયરો મુખશે સુનોગે ગારી
(તબ) ફગવા લીયે બીન જાને ન દુગા યુ હમકે બુના મુરારી,
અબ કહા જાઓ બચો મોરે આગે ભર મારી **પીચકારી,**
કહેને લગી સબ હાત જોડ—અય ગોકુલકે ગ્પવારી,
તુમરે પ્રેમમે બની હમ મુરખ, અગીઆ ભીજ ગઇ સારી,
અબતો છોડ દો ચીર હમારે તુમ જીતે હમ હારી

સરોજની. **—ભજન—**

કાળ નહિ છોડેરે, ઠાલા શાને મથીને મરો
પાપી ભ્રમણા કાજેરે, ધોળા કાળા શીદને કરો
મન જાણો છો ! મે કર્યું કે, પણ કરનારો છે કોય;
આદર્યા અધવચ રહે ને, હરી કરે સો હોય,
મિથ્યા વૈભવ માટેરે, નિર્દય જુ'મી શીદને ઠરો —કાળ૦
નક્કી સમજો કાળ રાય ત્યમ, રંક સર્વને ખાય,
બાંધી મુઠ્ઠીએ આવેલા, સો ખાલી હાથે જાય,
કરશો તેવુ ભરશોરે ! પરમેશ્વરથી જરી તો ડરો—કાળ૦

બોડાણો. **—વૈરાગ્ય ભજન—**

જુઠુ જુઠુ જગત ખરૂ જાણ્ય મારે
જુઠી જનની, જુઠા માયા, જુઠી મોહ ભરેલી માયા,
કાચ કુંપો છે કાયા, મમતા તાણુ મારે
ગગને જામે વાદળ ગોટો, પાણીમા પ્રગટે પરપોટો,
ખેલ વિશ્વનો ખોટો—સાચો જાણુ મારે
મારૂ મારૂ કરતા મરતા, દ્રવ્ય કાજ પાપે નહી ડરતા,
મેની ચાલ્યા દામ ખજાનો ખાણુ મારે
જુઠી જાણો જગતની બાજી, બાતશબાજી જાશે ગાજી,
અંતે સૌને સોવુ છે **સ્મશાન** મારે

રાગ સાજ સગ્રહ-હનુમાન સ્તુતિ-

ધન ધન મહાવીર **બજરંગ, રાવણ લંક** જનાને વાલે
આજ્ઞા **રઘુનંદનકી** પાય **પહુચે ગઢ લંકામે** આય,
ક્રોધિત હો દી અંગ લગાય, **રામકે** કામ બનાને **વાલે. ધન.**

રાવનકી બાટીકા ઉજારી, મારા **અક્ષય કુમાર** સુરારી,
ફસ ગયે **બ્રહ્મ પાશ** એકવારી, લીલા લલિત દીખાનેવાલે -ધન
ચઢી દ્રુમ **અશોકપર** હર્ષાય, દિન્હી ઝટ મુદ્રિકા ગિરાય
ચરનન ગિરે **સિતાકે** આય, પિયાકી ખબર સુનાનેવાલે ધન
શકિત **મેઘનાદ** ને મારી, વ્યાકુલ ભયે **લક્ષમન** બલધારી,
લાયે સજીવની સુખારી, **લક્ષમન** પ્રાણ બચાને વાલે ધન
માયા રચ **અહિરાવન** ધાય, જબ હર લે ગયા દોનો ભાય,
રામકો લક્ષમન સહિત ઉઠાય, જાય પાતાલમે લાનેવાલે-ધન
દુષ્ટોકો મારો તત્કાલ, ભકતોકા કરિયે પ્રતિપાળ,
શરણાગત દ્વિજ **મન્નીલાલ**, ધન બિધા બલપાનેવાલે,-ધન.

સતી તોરલ — ▭ — **રાગ-ગઝલ**

જીવન દિન ચારનુ ચટકુ **નકામો મોહમાયાનો**,
ઉડી જાવુ આહા અતે કરીને ત્યાગ કાયાનો
થતા દરબારનો ડંકો રહે ના ગર્વ બકાનો,
શુરાનો પણ સમય આવે સમાધિમા ઝમવાનો
અરેરે કયા માયાનો નકામો મોહ સસારે,
ભુરે જ્ઞાની છતા જ્ઞાને ધારાવી **ઢોંગ ડાહ્યાનો**

રા નાથુલાલ રાગ-ગરબો.

પાતળીયા પાલવ મેલોરે, પાય પડુ રે
અલબેલા અળગા રહોનીરે પાય પડુ રે
છેગાળા છેડો મેલોરે પાય પડુ રે
વ્હાલાજી ગ્રાગ, મહીની, મટુકી મારી ફુટી (૨)
આ કંઈ મોતનામાળા તુટી (૨) રે પાય પડુ છુ -પાતળીયા.
વ્હાલાજી મારા **કંસનુ** રાજ નથી રડુ (૨)

કોઇ જઇને કહેશે કુડુ (૨) રે પાય પડુ છુ –પાતળીયા
વ્હાલાજી મારા, ઝગડો ઝાઝો નવ કીજે, (૨)
તુને દાણુ શાનુ દીજે (૨) રે પાય પડુ છુ–પાતળીયા
વ્હાલાજી મારા દયાનો પ્રિતમ છે સોહાગી, (૨)
મુને તારી માયા લાગી (૨) રે પાય પડુ છુ –પાતળીયા

સુર્યકુમારી—

અક્કલની એક વાત શીખાવુ જગમા મોટી હાજીહા
શેઠ પાસ વાણોતરની એક સાચી સોટી હાજીહા
શેઠ કહે સાગરનુ પાણી મીઠુ છે તો હાજીહા
ખારી સાકર, ગળ્યુ મીઠુ છે, તોપણ કહેવુ હાજીહા
રાત અંધારી, શેઠ દીવસ કહે તોપણ કહેવુ હાજીહા
મન પરખી માલીકનુ સૌએ થઈ રહેવુ ભાઇ હાજીહા

શ્રી સત્યનારાયણ — ▭ —

કહુ આપ વીતી હુ કર્મ કથા હુ ખીઆરી,કાળજડુ નાખતી સહારી.–કહુ૦
આ નગર સાધુ શેઠની, બહુ લાડલી દીકરી હતી,
ખાતાં બગાસુ દાસીઓ, કઇ લાખ બે હાજર થતી.–કહુ૦
મોતી હીરા પ્હેરી ચરણ, ધરણી પરે ના ગખતી,
તે આજ ટુકડા કાજ તમ ઘર, આવીને ભીખ માગતી–કહુ૦
પતીને પીતાજી લેઇને, વ્હાણે વિદેશે સચર્યા,
ચોરાઇ ગઇ લક્ષ્મી અને, આગે રખડતા છે કર્યા –કહુ૦
ચઢતી અને પડતી પ્રભુ, ચીરકાળ કોની ન રાખશે,
ભીખારી પળમા ભૂપ થઇ, ભુપ થઈ ભીખ માગશે –કહુ૦

સતી તોરલ —ભજન—

પાપ ત્હારૂં પ્રકાશ જાડેજા પાપ – ત્હારૂં પ્રકાશરે,
ત્હારી બેડલીને બુડવા નહિ દઉં જાડેજારે- **તોરલ કહે છે**
હરણ હર્યાં લખચાર તોરલ દે હરણ હર્યાં લખ ચારરે,
કંઇક વનમા મૃગલા મારીયા, તોળાદેરે એમ **જેસલ** કહે છે
કર્મ ત્હારા સભાર જાડેજા ધર્મ ત્હારો સભારરે–તારી બેડલી.
લુટી કુવારી જાન સતી નારી, લુટી કુવારી જાનરે,
સાત વીશુ મોડબધ મારીયા તોળાદેરે, એમ–**જેસલ** કહે છે
ધર્મ ત્હારો સભાળ જાડેજા ધર્મ ત્હારો સભાળરે–તારી બેડલી
તોડી સરોવર પાળ, સતિ નારી તોડી સરોવર પાળરે,
ભાઇ ભાભીને મે મારીયા તોળાદેરે એમ **જેસલ** કહે છે
કંઇક પરમાર્થ કર જાડેજા કંઇક પરમાર્થ કરરે–તારી બેડલી
માથાના જેટલા વાળ સતિ નારી માથાના જેટના વાળરે,
એટલા કુકર્મો મ્હે કર્યાં તોળાદેર એમ–**જેસલ** કહે છે
પાપ તારૂં પ્રકાશ જાડેજા પાપ ત્હારૂં પ્રકાશરે,
વિનવે **જેસલરાય** સતિને વિનવે **જેસલરાય,**
મારી બેડલી ઉતારો ભવ પાર, સતિ મારી

કુસંવધ. —ગરબો—

જમુનાને તીરે જાદુવાસે, સખી બંસરી બજાવી,
નંદલાલે વ્હાલે ચિત ચોરી મને બાવરી બનાવી
ભૂલાવી મારૂં ભાન સાન કહાન ગયો હાહા,
મને મોરલીએ મોહીની ઉપજાવી —જમુના

સાખી } **સુંદરજી એઇછેલની, ઉપજી અંતર પ્રીત,**
નટવર ગિરધર શ્યામમાં, ચોરયું મારૂં ચિત.

નયન નેહે નચાવ્યા વાલીડે સખી મુખ મલકાવી,
છુપી છુપી કરી સાન, મને લીધીરે લોભાવી,
ન ભાવે ખાનપાન નિંદ ન આવે હવે, લગન લલનાએ પ્રેમની લગાવી

સાખી } વીરણ થકી વિંધાયલુ, અંતર અતી અકળાય,
અળગો રહે અલબેલડો, શું કરૂં સખી ઉપાય -જમુના

રંગતરંગ— **રાગ ગઝલ—**

જગત પરવા નથી મુજને, વીરાગી હાલ મ્હારો છે
અનીતી વાત છોડી દે, નીરાળો ખ્યાલ મ્હારો છે
અરે કેવળ ઉદર ભરવા, પશુ પેરે ગુજર કરવું
ન બનશે તે કદી કાળે, મનુષ્ય અવતાર મ્હારો છે
બદીની છાપ બ્હોરીને, શરીર શણુગારવુ મીથ્યા
અવર શણગાર નથી ધરવા શીયળ શણુગાર મ્હારો છે
સ્પૃહા કિંચીત ન કંચનની, મને તૃણવત જગત ભાસે
સહુ દુખ દુર છે મ્હારા, પ્રભુ રખવાળ મ્હારો છે

સુરદાસ. —:▭—

ફરેબ કરકે મુજકો ધોકા વો **માયા** ચલી ગઇ!
માયાકો મેરી લેકે વો માયા ચલી ગઇ!
કરકે **ઈશારા** અખગ મુજકો લુભા ગઇ!
મુજકો **અકેલા** છોડકે માયા ચલી ગઇ!
તાકે હય જીમ તરાહ કોઇ અપને **શીકાર** કો!
મુન્હમે પકડકે ચુહા વો **બીલ્લી** ચલી ગઇ!
મયને કહાથા ઉનકો **મુંબાઇકો** જાયેગે!
અમદાવાદ મુજકો છોડકે વો **દીલ્લી** ચલી ગઇ!
નીરલોભીકી હજામત ઐયસી વો કર ગઇ!
કરકે હજામત ઉલટે છુરેસે ચલી ગઇ!

રાધા કૃષ્ણ.

ઓડાણુા —·▭·—

રગમે કયસે હોરી ખેલુગી, **સાંવરીયાકે** સગ,
ધોબી ધોવે મયલે સયલે, **ધોબનીયાકે** સગ
કીસ પાપીકી નજર લગી, **મેરી ચોલી** હોગઈ તંગ,—રગમે૦
મેરા શૌહર સુરત મીલા હય, રોજે પીવે હય ભગ,
હાય જવાની હો ગઇ ગારત, પાની હો ગયા અગ—રગમે૦

સતી દમયતી. —▭—

દમયતી-જાઓ સીધાઓ બાળ અમારા અતરના આરામ,
મળીશુ ફરીને મેળવશે જો ભકતવત્સલ ભગવાન-
બાળક—હાય અભાગી અમ પામરપર આવ્યો દુંકર યોગ,
બાળ અમે લાચાર સહીયે, માત તાત વિયોગરે-
દમયંતી-નીરવિનાની સરિતા સુની મચ્છ વિના સુની ગાય,
પાખવિના સુની પખીણી જેવી બાળવિના સુની માયરે-
સુદેવ——સારા નરસા યશ અપયશના વડીલ કરે જે કામ,
ભોગવવાં પડે તે સર્વ સ્વજનને તેના જે પરીણામરે-

ઉદય-ભાણુ —**રાગ. ભજન**—

ટાળ્યા નહીંરે ટળે લખ્યા લલાટે લેખ—ટાળ્યા૦
વાવ્યા બીજ તે ફળે કરમે લખ્યુ તે મળે—ટાળ્યા૦
દશરથ આંધિલ તલાવડી, પાણી **શ્રવણ** ભરે,
ધર્મ કરતા ધાડ થઇ, આધળા ઝુરી તો મરે—ટાળ્યા૦
રઘુવીર ચાલ્યા વનમા **સીતા** રૂદન કરે,
દુષ્ટ દગે સતી લઈ ગયો, **લંકા પલમાં બળે**—ટાળ્યા૦
હરિશ્ચંદ્ર જેવો રાજવી, નીચ ઘર મજુરી કરે,
રાણી વેચી પરઘરે, વેળા ચાહે સો કરે—ટાળ્યા૦

રામવર્ષા —વૈરાગ્ય, રાગ મારૂ—

જીન્હા ઘર ઝુલતે હાથી, હજારો લાખકે સાથી,
જીન્હોકો ખા ગઈ માટી, તુ ખુશ કર નીંદ ક્યો સોયા ટે
નકમરાહ કુચકા બાજે, ફિર મારૂ મૌતકા ગાજે,
જ્યો શ્રાવણ મેઘરા ગાજે, તુ ખુશ કર નીંદ ક્યો સોયા—૧
કહા ગયે ખાન મદમાતે, જો સુરજ ચાંદ ચમકાતે,
ન દેખે કહા જીવહ જાતે, તુ ખુશ કર નીંદ ક્યો સોયા—૨
જીન્હા ઘર લાલ ઔર હીરે, સદા મુખ પાન ઔર બીડે
જીન્હાનુ ખા ગયે કીડે, તુ ખુશ કર નીંદ ક્યા સોયા ૩
જીન્હા ઘર પાલખી ઘોડે, જરી જર મફતકે જોડે,
વહી અબ મૌતને તેડે, તુ ખુશ કર નીંદ ક્યો સોયા-૪
જીન્હાકે બાલ થે કાલે, મનખ્યા દુવસે પાલે
વહ આખર આગમે ડાલે, તુ ખુશ કર નીંદ ક્યો સોયા ૫
જીન્હા સંગ પ્યાર થા તેરા, જીન્હાને કીયા ખાકમે ડેરા,
ન ફિર વહ કરનેગા ફેરા, તુ ખુશ કર નીંદ ક્યો સોયા ૬

સત્ય પ્રકાશ. — ▭ —

આજ હુ તો પરણ્યા પિયુથી રીસાણી,
મને મોહનજી આવી મનાવશે
પાછળથી આવી એ પકડે પાલવડો,
હુ — ધીરા મોહનજી મુકોને કેડલો
બોલ મારી મીઠડી! બોલની રસીકડી! એવુ કહીને બોલાવશે
વ્હાલમના નેણ મારા ચિતડાના ચોર, મારા મીઠા કળાયલ મોર
કહેશો જો કંથ મને વગડાનુ ઢોર
તોય હુ કહીશ મારા કાળજાની કોર ક્યારે આવશો

શ્રી બ્રહ્માનંદ ભજન.—રાગ ગઝલ—

કૃષ્ણ ઘર નંદકે આયે સિતારા હોતો એસા હો.
કરે સબ પ્રેમસે દર્શણ દુલારા હો તો એસા હો
બકાસુરકો મશલ ડારા, પુતના જાનશે મારી,
કેશીકો કેશસે ખેચા ખિલારા હો તો એસા હો.
કુદ પાનીકે અંદરસે, નાગકો નાથ કર લાયે,
ચરણ ફણુ પેધર કરકે, નચારા હો તો એસા હો
તીર જમુનાકે જા કરકે બજાઇ, બંસરી મોહન,
ચલી ઘર છોડ બ્રજનારી, પિયારા હો તો એસા હો
રચાઇ રાશ કુંજનમે, મનોહર રૂપ બન કરકે,
દેવ દર્શનકો ચલ આયે, દીલારા હો તો એસા હો
ગયે બ્રજ છોડ ગોકુળકો નહિ ફીર લોટકર આયે,
સખિ રોતિ રહી બનમે, કીનારા હો તો એસા હો
પૂરી દ્વારાવતિ જાકર મહલ સોનેકે બનવાયે,
હજારો રાનિયા વાહી, ફસારા હો તો એસા હો
કુરૂ-પાંડવ લડે રનમે જીત અર્જુનકી કરવાઇ,
બચાઇ લાજ દ્રૌપદીકી સહારા હો તો એસા હો
ઉતારા ભાર ભૂમીકા સિધારા ધામ આપનેકો
વો બ્રહ્માનંદ દુનિયાસે નીયારા હો તો એસા હો

સોનેરીજાળ રાગ ઉસ્તાદી

કયસે ખેલુ અટારી, નયનોકે બાન લગ જાય,
બાયો ભોલો જોબનવા લુટાય, કયસે
જોબનવા જોર કરે, મનવા ન ધીર ધરે, ઘુંઘટકોપટ ખુલ જાય (કયસે)
પાપી-પપૈયા, ન બુલબુલ સે બાત કરે, જોબનકો રંગ ઉડ જાય, (કયસે)
જમના કે તીરે ખડો કુંવર કન્હાઇ. મોમે નજરીયા મીલાય,- કયસે

રા'માંડલીક —:▭:—

બોલો બોલો પ્રીતમજી, બોલો પ્રીતમજી, **પાછા મને શું સતાવશો**
પ્રીતે રીતે મને રીઝાવશો.—"**એમ** **હા**"
મને હીરા મોતીથી મઢાવશો—" **હા બાઇ હા** "
જો જો ખોટા બ્હાના ના બતાવશો , બોલો

કારભારણ કામણગારી હું,—

કારભારી કામણગારો હું, ભરે સલામ લોક હજારો–
સોનાના અસ્તરા બનાવી મુકું આખુ ગામ–
નાતીલા પણ કબુલ કરે, **ધાસ્તી ભરેલું** કામ,
જો જો કુતે હડકાયા થઈ ના જશો બોલો

રા'માંડલીક —:▭:—

પ્યારા પ્રીતમ રસરાજ અમને આજ રીઝાવો,
લટકાળા લલના કાજ સૌ શણગાર મંગાવો,
સાચા સાડી **ચોળી** લાવો, પાટણના પટકુળ મંગાવો,
હીરા મોતી ટાંકી પટકુળે, પાડી ભાત કસબી કોર મુકાવો
લાડ લડાવુ તમને શાણી—જે માગો તે આપુ આણી
હોસે રવામી મારા મનડાના પુરો કોડ, **મોંઘી હાજિસ બધાવો.**

મીનળ—મુંજાળ —રાગ. કવ્વાલી—

જગતના જાણુ ભેદુઓ રસીક દીલના દીલાવર હો,
બતાવો કોઈ તો આશક ! .. જગતના.
કરે તન બદન સો ફૂલ આપુ માગો જે તે મુલ,
ઝુરે આ કુમળી બુલબુલ, બતાવો કોઈતો આશક !
મૃદુ આંખડી આંજી ગુંથી વેણી ફુલડાથી,
ચુકી કસકસી બાંધી, બતાવું કોને તે આશક—જગતના

મીનળ-મુજાળ -રાગ-ઉસ્તાદી-

અલબેલા અકેલા આયા અલી, જાને ન પાવે વાકી રોકા ગલી,
મય જલ જમના ભરન જાત રહી, બીચ ડગર મોહે આન છલી.
તોરા હવ હાર હેઇકા સજની, નથ બેસર મોરી ચપાકલી-અલબેલા

છત્ર વિજય :—▭—

પાતળીઆ પાનર છોડો કોઈ જોઇ જાશે,
-નખરળા શીદ તરછોડો મારો જીવ જાશે
બાળી ભોળી હું બાળ કુવારી,
બાળો ભોળો હુ છુ બ્રહ્મચારી
છોડો છોડો મારો હાથ મરડાઇ જાય છે
આના આવા ચાળા જોઈ લાજ થાય છે.
કાં શું થાય છે?(મારા જીવ જાય છે,અરે હાય હાય હાય)

ઉદય-ભાણુ. —▭—

રસીયો રસીલી ચાદની નો સમો સાધી,
તજી સઘળી ઉપાધિ ગયા ઉપવનમા
ચુપચુપ વાતો કરે, **નેન ના ઈશારા કરે;**
સગે હસે હરે ફરે રગ ધુનમા—(**પછી**),
પળમા રીસાયા છે રસીલા, ભાન ભુલી ભામિની,
માનતા મોહન નથી, હાથે પગે થાય માનુની.
વેળા રસીલા વહી જશે, પસ્તાવો પાછળથી થશે,
માન મોહન ! માન જાશે. કાળ કા'ણી રહી જશે.
તુ માન મને ના માન મને પરવા નહિ,
જીવજાન તને નહિ અલગ કરૂ તનથી,
પ્રીત વચન વીણા રચના રસીયા મન વસીયા મારેજી—

ભજનમાલા— **રાગ. ૫૬**

જીને **ઈશ્કમે** શિર ના દિઆ, જગમે **જીઆ** તમ ક્યા હુવા,
ચરખા પોકારે રૂઇ રૂઈ, **આશક** પુકારે **તુહી તુહી;**
જીને પ્રેમરસ ચાખ્યા નહિ, રસીઆ બના જમ ક્યા હુવા—જીને
દરિયા કીનારે **આલમ** ખડા, આલમ જાને દરિયા મેરા,
ડુબકી દિયે **મોતી** ના મિલા, **આલમ** બના જમ કયા હુવા—જીને
જોગી જૂગત જાને નહિ, કપડા **રંગા** તમ કયા હુવા,
જીન આપ **વટ** રંગા નહિ, **પરઘટ** રંગા જબ કયા હુવા—જીને
કાજી કીતાબે ખોલ કે **મશલ્લા'**, સુનાવે ઓરકુ,
આપે **અદલ** ચલતા નહિ, **કાજી** બના જબ કયા હુવા—જીને
મક્કે મદીને શેહેરમે, **શજદા** કીઆ તબ કયા હુવા,
દિલકા કુફર જાતા નહિ, **કલમાં** પડા તમ કયા હુવા—જીને
કેહેરે અલી સુન બે **વલી,** પીયુ પીયુ કિયે મેરા **જી** ગયા,
જીન સાંઇ ગુન ગાયા નહિ, રોના ફિરા તમ કયા હુવા--જીને

પૃથ્વી પુત્ર —:—

આવી આવી વસતની બહાર, સુની મારી સેજલડી,
તોયે આવ્યા ન **હૈયા** કેરા હાર, સુની મારી સેજલડી
લાવો લાવો સમજાવી, સુદર શ્યામ શ્યામ શ્યામ,
આવો આવો અતરના આરામ, સુની મારી સેજલડી

સાખી { **મીઠા બોલી કોકિલા કરે મધુર ટહુકાર,**
વીરહે વ્યાકુળ વલ્લભા દેતી આપ હુજાર. }

મનગમતા મોહન લાલા અતર છે વિહવળ વ્હાલા,
પ્રીતિ ધાર વરશાવો, શાને તરશાવો, ફુલસૈયા સોહાવો,
ફુલમાણુ વિચે પ્રાણુ-આ સુની મારી સેજલડી

અહલ્યા બાઇ — ▭ —

રાજ સામી સાજના આવજો, **સામી** સડકપર બગલો,
મીઠા મ્હેમાન આજ આવજોરે—સામી૦
પ્રીતિ સરોવરની પાળે પાતળીયા
અમીરસ પીજો પીવરાવજોરે—સામી૦
કાયાને ક્યારે મ્હેકે કસ્તુરી
લ્હેરખડા લુટજો લુટાવજોરે—સામી૦

બુદ્ધદેવ — ▭ —

પિયુ પિયુ પોકારતીરે, પપૈયા વધુ ઝુરે વનમા,
વિરહ અગાર ઉડે તનમા, અતિશય બળી રહી મનમા—પિયુ૦
ખીલતી આ કળી કુસુમની, ભોગી વિના કરમાય,
ઝુકતી આ લલિત પાખડી, ભોગી મધુકર ચ્હાય—પિયુ૦
બાળા રસાળી અતરે, આકુળ વ્યાકુળ થાય,
નમ્ર નવોઢા નૌતમ રમણી, રસિક નરવર ચ્હાય,
હસણી દુખી થતીરે, કોમળ માનસ ઉપવનમા—પિયુ૦

કુસમાવતી. **—ભજન—**

ભલે જન કોટી યત્નો કરે, નસીબના લખ્યા લેખ ના ટળે
પાપીયા પાપી પગલા ભરે, અતમા માથુ પટકી મરે
હરિશ્ચંદ્ર મહારાજ જુવોને, નિચ ઘેર સેવા કરે
ચઇ સેવકી **સતિ** લેખથી ગુમાન શાને કરે—નશીબ
પાન્ડવ સરખા ધર્મ ધારી પણ, વન વન રવડી મરે
ચીર હરણ થયા **સતીનાં** પ્રભુ કૃપા ત્યા કરે—નશીબ
સતીયા સુરજન બને કુજનથી, કદી પીડાના ફરે
સત્યમેવ જયતે સમજજો, ન્યાય નીયતા કરે—નશીબ

સોનેરીજાળ— **રાગ-ગઝલ**

દીલદારકી હર યાદમે **જોબન** ગયા તો કયા હુવા,
યે **ગુલ બદન** કીસ કામકા દિલદારકી યારી બીના,
દિલદાર નહિ તો હમ નહિ, **જોગન** બની તો કયા હુવા,
(વો) ઇશ્કકી ઇજ્જત બીના, ના ચયન દિલ પાવે કહી,
જપતે ઝમાપર નામકો, **હમ** ભી ગયા તો કયા હુવા,
હીરા મીલા, **મોતી** મીલા **સૂરત** મીની, સબ કુછ મીલા,
દિલદાર આકે ના મીના, **જોબન મીલા,** તો કયા હુવા,

સુરશ્યામ — ▭ —

સૈયા હુ છુ ગુલાબી રગ પ્રીતમ રગ કેશરીયા,
મારૂ જોબન ગુલાબી રગ પ્રીતમ રગ કેશરીયા—સૈયા૦
પાન ગગેરી જસોદા બીડીયા, ચાવે ગુલાબી ફુલ,
ચલાવે રગ કેશરીયા—સૈયા૦
ચુન ચુન કલીયાં શેજ બીછાઇ, સોવે ગુલાબી ફુલ
ઉડાવે રગ કેશરીયા—સૈયા૦

કામલતા — ▭ —

આપ પાપડ વાડીમા પધારજો લ્હેરીલાલ
મદીરની સામે મકાન છે, નીચે દેશી દારૂની દુકાન છે
રગરગીલા ચાલ મારી પાડોશમા તુલસી કયારાનુ નીશાન છે,
છજામા **તુલસીના ઝાડનુ નીશાન છે**—લ્હેરીલાલ
આજ ને અભગ આજ સાજ પહેલા પધારજો
હડતાળવાળાનુ તોફાન છે, જબરૂ હડતાળવાળાનુ તોફાન છે—લ્હેરીલાલ.
જોખમ ભરેલુ કામ પુરી પચાત છે, ધારતી છે આફતમા
જાન છે, મારા બાપ ધારતી છે—લ્હેરીલાલ.

રામગ્રાફ ન ૫૧૨ -ઉસ્તાદી ભજન-

અલી જી કરવે, મુરખ મનવા પીછે તુ પસ્તાવેગા,
રે ભાઈ, પીછે તુ પસ્તાવેગા.
ઇસ દુનીયામે કહેત **કબીરા** ફેર જનમ નહિ પાવેગા[૨]-અલી
દેરે દીલાવે નામ **મૌલાકે,** દેવેગા તો પાવેગા,
રે ભાઇ દેવેગા તો પાવેગા
ગયા વખત ફેર નહિ મીલનેકા, ખાલી હાથે જાવેગા(૨)-અલી.
દુનિયાકે દૌલત માલ ખજાના, સંગ ન તેરે આવેગા
રે ભાઇ સંગ ન તેરે આવેગા
મહેલ મહેલીયા, બાગ-બગીચા, સબ છોડકર જાવેગા(૨)-અલી.
હાથીરે ઘોડા ફાૈજુરે લશ્કર ઘરકુલ્લે ચૌકી બીઠાવેગા,
રે ભાઈ ઘરકુલ્લે ચોકી બીઠાવેગા.
દીલકે ભીતર તનસે મનકા, જમરા જીવ લે જાવેગા(૨)-અલી.
રોજે મહેશરમે, નિશદીન બોલે, પાક મોહમદ આવેગા,
રે ભાઈ પાક મોહમદ આવેગા
નબી મોહમદ મુસ્તફા, કુલ આલમકુ બતાવેગા -અલી.

સુકન્યા સાવિત્રી (નાતરીઆ ન્યાતનો ફજેતો)

નવ ગમે ઘરબાર, ભરી દુખની વખાર,
બળ્યો સંસાર નાતરીયા ન્યાતનો
દીઠુ નારનુ બજાર, વ્હોરી વ્યર્થ વહે ભાર,
જેમા મળે નહી મેળ કાંઈ વાતનોરે-બળ્યો
કેમ કરી થાય કહો પ્રીતિ પરાણે
"કરે જીવતાં મોહકાણ મુવે હોય તાણાતાણ"
. .ભાઇ બાઇનો વ્હેવાર ચાલે લાતનોરે-બળ્યો.

મીસ પ્યારીજાન —રાગ કહેરવા—

અપને ખ્વાજાકી મે જોગન બનીરે હો (૨)
જોગન બની, બેરાગન બનીરે (૨) અપને ખ્વાજા—(૨)
તુટાસા કુવા નીરખાગે, હોગ ચમ્મેલી ફુલ,
સબ સખીયન મીલ સહેરા ગુથે, **પહેને નબી ઓ રસુલ**
મેતો જોગન બનીરે, અપને ખ્વાજાકી—
પત્તા તુટા ડાલસેરે, લેગઈ પવન ઉડાય
અબકે મીછડે કબ મીલેગે, ઉપર ચલે વો જાય—મેતો જોગન અપને
પત્તા ઝુકાજા ટેહનીકે નીચે, બતાવે પાચો ફુલ,
ઉપરકે પત સબી ઝુકેરે, પહનાવે નબી ઓ રસુલ મેતો

પ્યારા સાહેબ—રાગ, આશાવરી—

કરને સીંગાર ચતર અલબેલી, સાજનકે ઘર જાના હોગા (૨)
માટી કિઆરન માટી બીછાવન, માટીમે મિલ જાના હોગા—
નહાલે ધોલે શીશ ગુથવાલે, ફીર વહાંસે, નહી આના હોગા—ક

વિક્રમચરિત્ર — ▭ —

કોઇ દુધ લ્યો દીલરંગી, શોખીલા શાણા ઉમંગી—હા
કુફી પીગે કસુંબલો, ગાજે પીયે અબુધ,
દારૂ તો દીવાના પીગે, **દાના પીયે દુધ**—હા કોઇ
એક બામીરસ દેવનો બીજો રશ છે પ્રેમ,
ત્રીજો રશ ગોરશ ભલો, પીધે કયા હેમ—હા કોઇ.
ગોરી ગવરી ગાયના, **ગોરા મીઠા દુધ.**
હુ પણ ગોરી ગોરડી, ગોરૂ દીલ છે શુદ્ધ—હા કોઇ
હેમ કટોરો હાથમા, માહી અમૃતસાર
ચતુર હોય તે ચિતવે, ગુણ સમજે ન ગમાર—હા કોઇ

મીરાંબાઇ —રાગ ગરબો—

ગોકુળીયે લઇ ચાલો, ઓધવરાજ હમને, (૨)
આણી તીરે ગંગા ને પેલી તીરે જમના (૨)
વચમાં ગોકુળીયું છે ગામ—ઓધવરાજ હમને (૨)
થોડા થોડા જળમાં માછલીયા રે તપલે
તલપ તલપ જીવ જાએરે—ઓધવરાજ હમને (૨)
ઊંડા કુવામાં ઉતાર્યારે હમને (૨)
મેલી દેવી શીદ જાઓરે ઓધવરાજ હમને (૨)
શેરી ભલી પણ સાંકડીરે, નગર ભલા પણ દૂરરે-ઓધવ૦
હમારા સાસરીયામાં દુખડારે દીધા, ભલે મારે મહીયરે વળાવ્યે,
ઓધવરાજ હમને (૨) ગોકુળીયે લઇ ચાલો

મીરાંબાઈ રાગ, ભજન—પદ

ઝુલત રાધા સંગ ગિરિધર ઝુલત રાધા સંગ,
અબીલ ગુલાલકી ધુમ મચાઇ, ભર પિચકારી રંગ-ગિરીધર૦
લાલ ભઈ વિંદ્રાવન જમુના, કેશર ચુવત અંગ"
નાચત લાલ અંબર સુ રંગભર, ધિમી ધિમી બાજે મૃદંગ'
મીરા કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર, ચરન કમલ કુરંગ

માલતી માધવ— [ ]—

ચાલ ચાલ ઓ અલબેલી, વળી વળી પાછું જુવે શું પ્રેમ ઘેલી.
તારા ઉરમાં આનંદની હેલી, સાહેલી, તારા ઉરમાં આનંદની હેલી,
મળ્યા હવે ભેગા, **ચંપો ને ચંપેલી** ચાલ ચાલ,
મારા પગના ઝાંઝરની ખીલી, વારે વારે પડતી ઢીલી
(ખીલી જેવી ઢીલી, એવી તું એ છે હઠીલી, હવે ચાલ?)
(આ આવિયે છીએ) . ચાલ

કબીર ભજન. —રાગ પદ—

તુહી રામ તુહી રામ તુહી રામ, તારો ચરખો બોલે રામ નામ,
ભજ તુહીરે નીજ તુહી રામ તુહી,
ચરખો મારો અજબ રંગીલો, પુણીયો લાલ ગુલાલ,
કાતનેવાની છેલ છબીલી, આકાશ નાખે તાર, અરજી સુણજો મોરીરે
રૂ પીંજાવવા હું ગઇ, તુમ પીંજો પીંજરા ભાઇ
પીંજન પીંજોરે કોઇ ખા ગઇ, કાઇ દામ ગુરૂ સમજ બતાઈ
જળ ઉપર જળ નિપજેરે, જળમા કીધો વાસ,
એક અચંબો મે સુણ્યોએ કાઇ બેટી જનમ્યો બાપ
બેટી પુછે બાપકુ તુ અજાણ્યો વર લાવ,
અજાણ્યો વર ના મળે તો તારે મારે ઘરબાર
માતારે મરજો પીતારે મરજો મરજો ઘર ભરથાર,
એક ન મરજો પીતારે મારા ચરખાનો ઘડનાર
રામદાસનો ભણે કબીરો આ ચરખો કહેવાય,
આ ચરખાને જે કાઇ ફેરવે, તેનો જન્મ મરણુ મટી જાય

સોનેરીજાળ — ▭ —

ભલે માલીક હો દુનિયાનો, ભલે અઢળક હોય ખજાનો,
ભલે પ્રતાપ હોય વિદ્યાનો,
ભોગવવાને જોઇએ,—**પ્રભુના ઘરનો પરવાનો;—ભલે**
સત્તા મળી શા કામની, જે **ન્યાય** પથે વળાય ના.
મહત્તા મળી શા કામની, જો એક **ટેક** પળાય ના,
વિદ્યા મળી શા કામની, **મદ-મોહ** કઇ જો તજાય ના
શ્રદ્ધા ધરી શા કામની, જો **આત્મ-શ્રેય** સધાય ના,
ભને સુત હોય ધર્માત્માનો, ભલે મૂરખ હોય કે દાનો ભોગવવા.

મી મુરાદઅલ્લી -ઊસ્તાદી-ભજન-

મદીનેમે મોહદ આયા દીલભર સચ્ચો દીન જગાયો,
સરવર સચ્ચો દીન જગાયો.—મદીને

જુમ્મેકી રાતકો જન્મજ ધરીયો, **અમીના** ઘર જાઓ
દાઇ હલીમા પાલના ઝુલાવે હુરાયે મગલ ગાયો,
અબદલ્લા ઘર અનત વધાયો—મદીને

નબી મોહમ્મદ ચલે મેહેરાજકુ ચોથે અરશપે આયો,
ચોથે અરસપે એક શેર ખડા થા અગુઠી નબિસે પાયો,
મુદ્દત પરદેમેં દીખાયો—મદીને

ઉસ પરદેમે નબીકુ બીઠાયો, **અનાહક** ભેદ બતાયો,
આશુક માશુક દોનો હીલમીલ બૈઠે, આશુક માશુક મન ભયો,
નબીજી મહેરાજ સીધાયો—મદીને

નૂરકી પગરી નૂરકા **જામા**, નૂરકી સેજ બીછાયો,
નૂરકા સેહરા, નબીજીકે શીરપર, મોતીયન મેહ બરશાયો,
નબીજી મહેરાજસે આયો—મદીને

કલમા પઢો નીત નૂર નબીકા, **ઈલમે-દીન**. સોહાયો,
લાઈલાહા, ઈલ્લીલાહા મોહમદ રસુલીલ્લાહ, કલમા મુખપાક પઢાયો.
નીરોશા તેરે કદમોમે આયો—મદીને

સોનેરી જાળ—

ગોરી ધીરે ચલોરે, ગગરી છલકે ન જાય, ગોરી
સર પર ઘડા, ઘડે પર ગાગર,
પતલી કમર બલ ખાય ન જાય, ગોરી
ચોલી તંગ ભઇ ચુનરી સરક ગઇ,
જોબન બાલો કરમાય ન જાય, ..ગોરી,

મીન-મુજાળ — ▭ —

અધુરો ઘડ઼ છલકાય આખરે અધુરો ઘડ઼ છલકાય,
સાગરમાં બહુ મલીન ભયુ છે પણ મઝા ન મુકે જરાય
આમ્રતરૂવર ફળ આવે સમ નીચુ નમતુ જાય,
એરંડો ફળ આવે ભાઈ! ઉંચો વધતો જાય—આખરે,
મૂળ સંસ્કાર પડયા વીણુ માન અધુરીયા કહેવાય,
વિદ્યા કે વિપુ, વીત ચન્ત્રથી, જાતી સ્વભાવ ન જાય—આખરે

કુમારપાળ — ▭ —

પ્રેમ તત્ર અણુમોન સખી એ શીખવ્યા નવ શીખવાય,
કોઇના શીખવ્યા નવ શીખવાય
પડે સમજ અનુભવે આવડે, કાન્ત મિલન જ્યા થાય,
એકાન્તે કાન્ત મિલન જ્યાં થાય-સખી
પ્રિયતમને જોતા શરમ ચડે, પડકે ઉર પાછા ચરણ પડે,
ત્યા શા શીખાયે પ્રણુય તત્ર જ્યા નયને મદ ઘેરાય,
હઠીલા નયને મદ ઘેરાય—સખી
પણ જ્યા જરી આખથી આખ મળે પળમા ઉર એક બીજા ઉછળે
અધીરા હૃદયેથી હૃદય મળે, ત્યા રસ સાગર છલકાય
સ્નેહથી રસસાગર છલકાય.

સોનેરી જાળ-રાગ-ઉસ્તાદી—

ભરન દે તુ પનિયા, મનમોહના, ભરન દે તુ પનિયા, ભરન
છોરછોર બઇયા મોરી, હાયરે મોરારી,
સઇયા, દુખ દઇયા, કાહે મારે તુ નયનિયા ભરન
સખિયન સબ ભાગી, કહો મોહે રોકે ઠાડી,
જાને દે કનઈયા, તોહે દેઉગી મખનીયા, ભરન.

રાજકઠીયારાની વાર્તા— (રાજકઠીયારો નોવેલમાથી)

—રાગ-દોહરો—

ભરતખંડમાં સુદીગ્ગામ, ક્ષત્રિઓનુ મોટુ ધામ ।
જગ્ગ્જ નામે પૂરનો ધણી, **સ**'નામે રાણી પદમણી ।
એક દીવશ **નિશાએ** રાય, પાસે **રાણી** ચાપે પાય,
રાતદીવસનો પડ્યો વિવાદ । **હોડ** કરી કાપો સવાદ ।
ચડા ઉતરી બેને થાય, રાજા હઠમા આવિ જાય,
હાજી ના એ '**હાજીહા**' કરી, કાળીરાત બપોરા ઠરી ।
ગર્ભવતી ગુણવતી નાર, મૂકી રાત્રે વન મોઝાર ।
રોતી પીટતી રાણી ગઈ, વનમા પ્રસુત પીડા થઇ ।
જાયો કુવર **કન્હૈયો કહાન**, જાણે બીજો **ભૂપ** નિધાન ।
પણ **પતી** વિણુ **સતીનુ** મન કચવાય, જુવે પુત્રને રોવાઇ જાય,
રાણી શોક અધિક મનધરે, દીકરો લઈ દક્ષિણ પરવરે,
ભૂખ દુખના આવ્યાદીન સતીનુ શરીર થાતુ ક્ષિણ
પુત્ર ઉગારો માતા મરે, સીદ્ધિ સ્વર્ગ વિશે સચરે ।
મરતા **માદળીયુ** દીધ હાથ, માતાએ આશિષ સગાથ
કુવર પછી **કઠીયારો** ઠર્યો પીના ક્રોધથી **કુવરી** વર્યો
સતિએ દળદર કાઢયુ દૂર, ત્યાથી આવ્યા **શ્રી સિદ્ધપુર**
કપટે ✗કચ નગડે ઉપડે —(ને)—સતી સસરાને પાલવડે
—કહો જોગી પતી કહા જઇ રહયા ?=જગનમા જોગી થઇ ગયા
—કહો જોગી સસરાનુ શુ થયુ ?=પુત્ર વધુ પર ચિત્તજ ગયુ
×કુવર તાતથી કેમ પમાય ?—સતિને પતીનો સમાગમ કયા થાય ?
=ઉત્તર સામી આખ્યો કરો, દક્ષિણ સામી પીઠજ ધરો
=જયો પીતા શ્રી **જોથાણુ નાથ** ક્ષેસતી તૂજ પતિનો હાથ.

સરદારબા. —કજોડાની કહાણી—

કોને કહીએ કજોડાની કહાણીરે, જેમ બળદ પીનાયે ધાણીરે,
લોક વગોવે ને સાસુ સતાપે, વળી પીયુડો છે પામર પ્રાણીરે
હું જોબન રસ ઝુલતી, પણ જોડીની ખોડ,
પીયુડો રમે લખોટીયે કરતો દોડા દોડ.
જગદીશ! હવે ગભરાણીરે, સહાય કરજો શ્રી સારંગ પ્રાણીરે

બુદ્ધદેવ — ▭ —

ફુલની પાખડી લ્યો પ્રાણ, ગણી અંતરની ઓળખાણ—ફુલની.
શ્યામ સલુણા અમ ઘર આવ્યા, શા કરીએ સન્માન,
નાથ નગિના પરિમલ ભીના, મન માન્યા મેહમાન—ફુલની.
આજ શું કહીયે સમજાને, સખી નયનના બાણ,
વિમળ કમળ, આ સરવર જળનું ભોગી ભ્રમર સુજાણ—ફુલની.

સોનેરી જાળ-રાગ-ભજન—

(તારૂં) નાવલડું હંકાર, સાજન ધીરે ધીરે,
ભવસિંધુ આ ભયકાર, સાજન ધીરે ધીરે, તારૂં
મદીરા પી મન માંકડું કુદે, નાવડું ચુરા થાય, સાજન.
અહં ભાવના વાદળ છાયાં, હૃદયાકાશની માંય
મદમત્સરનો મેહુલો વરસે, ડુબતી હોડી જાય;
દિશા દુર્ગમ લીધી દુર્ગુણની, સીધી ભૂલ્યો વાટ,
સત્ય ધ્રુવનો તારલો ચુક્યો, કેમ મળે મુક્તિ ઘાટ, સાજન.

નરસિંહ મહેતા કૃત ભજન—રાગ-પદ—

સ તો અમેરે વેહેવારીયા, શ્રીરામનામના, વેહેપારી આવેરે બધા ગામગામના
અમારૂ વમાણુ સાધુ સઉકોને ભાવે, અઢારે વરણ જેને હોરવાને આવે.
અમારૂ વસાણુ કાળ-દુકાળે ન ખુટે, ચોર ન લુટે જેને રાજા ન દંડે-સતો
રામનામ ધન્ય મારે વાજે ને ગાજે, છપન ઉપર ભેળ ભુગળો વાગે-સતો,
લાખ તણા તો લેખા નહીને પાર વિનાની છે પુજી,
હોરવુ હોય તો હોરી લેજો કસ્તુરી છે સુધી—સતો
આવરોને ખાતાવઈમાં લક્ષ્મીવરનુ નામ,
ચીઠીમા ચતુરભુજ લખીયા નરસઇયાનુ નામ—સતો

નરસિંહ મહેતાની હુંડી.—રાગ-લાવણી—

નરસી મેહેતા ભગત હરીના, જુનાગઢના રહેવાશી,
હુંડી કરાવવા આવ્યા ગામમા ચાર જણા તીરથવાસી—ટેક
આવી ગામમા પુછવા લાગ્યા, મોટા શેઠ સાહુકારોને,
સાતસે એક રૂપીઆની હુંડી દ્વારકામા આપો અમને,
સરવ મળી, મનસુબો કીધો, મોકલ્યા મહેતા નરસી કને,
તે તમારી હુંડી સ્વીકારે લાગ્યા મશ્કરી કરવાને
નરસી મેહેતાને ઘેર આવ્યા ચાલી, બેસાર્યા છે આસન આપી,
મેહેતા વાત પુછેછે પહેલી, કયાથી આવ્યા કયા જાવ છો ચાલી,
અમે નીકળ્યા તીર્થ કરવા દ્વારકાથી જશુ કાશી—હુંડી કરાવવા
હળવે રહીને કહે પરદેશી મહેતા વાત મારી સાભળો,
ઘેર તમારે રૂપીઆ ભરીયે તેની હુંડી કરી આલો,
સાતસે એક સુરતીસીક્કાના, થેલી લઇ ઘરમા મુકો,
કાગળનો કટકો લખી આલો તે પર હુંડી કરી આપો
મેહેતા થઇને પત્ર લખે છે સુરજની માહી શાખ કરે છે,

શામળાસાનુ નામ ધરે છે આપશો તો મારી લજ્યા રહેશે,
કાગળનો કટકો લખી આલ્યો ત્યાથી ચાલ્યા પરદેશી—હુડી કરાવવા
પરદેશીને પથ વળાવી મેહેતા વાત પુછે સઉને,
આ ધનને આપણે શુ કરીએ ખવરાવી દો **સત સાધુને**
ઘી-ખાડને-લોટ મગાવ્યો લાગ્યા રસોઇ કરવાને,
ભાવતા ભોજન આપે બનાવી **થાળ** ધરાવ્યો ઠાકોરને
શો એક **સાધુ** થયા એકઠા, કે કી દીધા છે સઉના એઠા,
મેહેતા હતા તેવા થઈ બેઠા નાહી ધોઇ **મદીર**મા પેઠા,
હાથ જોડીને અરજ કરૂ મારી લજ્યા રાખશો **અવિનાશી**—હુડી કરાવવા
હવે વાત કહુ પરદેશીની **થઇ**—નીકલ્યા દ્વારકાની માહી,
મોટા મોટા સાહુકારોને પુછે શામળશાની **પેઢી** ક્યાહી
આતો નગરમા નથી શામળશા ઘેના થયા કે અક્કલ ગઇ,
તેમ તેમ ફાળ પડે પેટમા રૂપઇયા મળશે કે નહી
ખોળા ખોળી કરે નગરમા નથી આવતુ કોઇ નજરમા,
ઠગ મળ્યો એક જુનાગઢમા, ખોટી ચીઠી લખી આપી હાથમા;
હાથ કપાળે દઇને બેઠા ચારે જણા ગયા ઉદાસી—હુડી કરાવવા
નરસી મેહેતાનુ વચન રાખવા શામળશા રૂપીઆ લાવ્યા,
આમસામી થયા એકઠા કહો પરદેશી ક્યાંથી આવ્યા
અમે નીકળ્યા તીરથ કરવા જુનાગઢ રૂપીઆ ભરી આવ્યા,
ખોટી ચીઠી લખી આપી હાથમા—શામળશાને બતલાવ્યા
અમે છિએ નરસી મહેતાના, લ્યો રૂપિયા સુરતી સીક્કાના,
સાતસે એક રૂપીઆ ગણી આલ્યા, ચાર જણા ત્યા થયા ખુશી—હુડી કરાવવા.
શામળશા જેગોપાળ કરે છે રૂપીયા તમારા સભાળજો,
બગીપુરીને પામ્યા રૂપીઆ મહેતાજીને જઇને કહેજો

રમે દીલમા જરા હરમડતા કામકાજ હોય તો કહેજો,
મછારામ સન ગુરૂને શરણે સાચા ગુરૂને સભાળજો—હુડી કરાવવા.

સ્વર્ગ નીસરણી. —ભજન—

ધન ધનરે આજે ધારણુ ધરીયા, દયા કરીને મદીર આવોરે રામ.
ધરમ રાજા ધરમપુરીમા બેઠા, વૈષ્ણુવની વાર્તા કરેરે રામ.
પાપી પાખડીને બાધી લાવો, વૈષ્ણુવની રક્ષા કરજોરે રામ.
એમ કરીને ચાર જમડારે ચાલ્યા, મૃત્યુ લોકમા આવ્યારે રામ.
પાપી પાખડીને કેમ ઓળખીએ વૈષ્ણુવ જન કેમ ઓળખીએરે રામ.
સવારના પહોરમા નહાવુ ને ધોવુ, પુન્ય ને દાન કાઇ કરવારે રામ.
એ એંધાણીએ વૈષ્ણુવ જાણુવા, પાપી ચડાળને બાધી લાવોરે રામ
એમ કરીને ચાર જમડારે ચાલ્યા, રાજાના હાડમા પેઠારે રામ
પહેલોરે કહે છે હુ તો તાવજ થઇશ, રાજાના હાડમા પેસુરે રામ.
બીજોરે કહે છે હુ તો વઇદજ થઇશ, રાજાની નાડીઓ જોવુરે રામ.
ત્રીજો કહે હુ તો જોશીરે થઇશ, રાજાના જોશ જોવુરે રામ.
ચોથો રે કહે હુ તો શેડીઓ થઇશ, બજારે હાટ કાઢી બેસુરે રામ.
એમ કરીને ચાર જમડારે ચાલ્યા, રાજાના હાડમા પેઠારે રામ
રાજાની દાસી તો વૈદ પોકારે, વૈદના વૈદ બોલાવોરે રામ.
મછારામ વૈદ તમે અહીંજ આવો, રાજાની નાડીઓ જુઓરે રામ.
તાવ તરીઓ ને એકાતરીઓ ઓથીઓ ઝામર ન જાણુરે રામ.
એમ કરીને એક પડીકી આપી, ત્યાહાને ત્યાહા ઘડીના થયારે રામ.
સગા વહાલા સરવે રોળે થઇ બેઠા, અતરના સગા સોડમા પેઠારે રામ.
જીવ જતા એનો કોઇએ ન જાણ્યો, પલમા દેહજ પડીઓરે રામ.
લીલુડા વાસની પાલખી બધાવી ઉચકનારા ચારરે રામ.
ચાર જણા એની સાથે ચાલે, પુરૂષ પાલખી લીધીરે રામ.

ચકલા સુધી એને સરવે વળાવે, વ્હાલા વળાવી પાછા વળીયારે રામ.
પાછુ વાળીને પ્રાણી શુ જુઓ છો, કયારે ગયા સગા વ્હાલારે રામ.
વ્હાલા વળાવી તારા પાછારે વળીઆ, વ્હાલી તે વન ફેરી કાઠીરે રામ.
મહેલે પગથીએ પ્રાણી જેમ તેમ ચઢીયા, બીજે પગથીએ બાલા દીઠારે રામ
આરે બાલામા હવે કેમરે ચલાશે, હવે શી ગતો થાશેરે રામ
બાલા દેખીને પ્રાણી થર થર કંપ્યા, ધુસકે ધુસકે રોવા બેઠારે રામ
ભલો જમડો જીવને ફરી ફરી પુછે, શા કર્યા પુન્યને દાનરે રામ
નથી કર્યા પુન્ય મે તો નથી કયા દાન, દયાનો મારગ ભુની ગયોરે રામ
હુ રે શુ જાણુ આગળ વિપત પડશે, જમડા તો માર ઘણો મારેરે રામ.
લોઢાની ગેડીઓ વતી પ્રાણીને મારે, બરકા ને બુમો ત્યા પાડેરે રામ
બીજે પગથીએ પ્રાણી જેમ તેમ ચઢીયા, ત્રીજે પગથીએ ગોખરૂ દીઠારે રામ.
આરે ગોખરૂમા હવે કેમરે ચલાશે, હવે શી ગતો થાશેરે રામ.
જોરે જોડાના દાન કર્યા હોય તો, પ્રાણીને પાર ઉતારોરે રામ.
જોરે જોડાનો અનુગ્રહ આલ્યો હોય તો, કહેને ભાડે આણી આપુરે રામ.
ફરી ફરી મને શુ રે પુછો છો, નથી કર્યા પુન્યને દાનરે રામ.
ભલા તે જમુડાને દયારે આવી, જુનો જોડો એને આલ્યોરે રામ
ભુડા જમડાની નજરે પડયો તો, ધોલ મારી ખુચી લીધોરે રામ.
દેરના ચોર તારે કાઇ હતા કેને, ઉત્તમ દેહીઓ તમને આલીરે રામ.
ફરી ફરીને હવે મનખો નહી આવે, લક્ષ ચોરાશીમા પડજોરે રામ
ત્રીજે પગથીએ પ્રાણી જેમ તેમ ચઢીઆ, ચોથે પગથીએ ભૂખો લાગીરે રામ.
આરે ભુખોથી હવે કેમ ચલાશે, હવે શી ગતો થાશેરે રામ
ઓ પેલા ઓ પેલા ભંડાર ભરીયા, તેમાથી શેર અન્ન આપોરે રામ.
એક્સોતેં બે વરસ સુધી કમાયોરે, ઉખલે બરડે બાયુંરે રામ.
લક્ષાધીપતિરે ભાઇ જેરે કહેવાતે, વહાણો જેને ઘેર ચાલેરે રામ

તેમાથી કાઇ તારે હાથે આલ્યા હોય તો, તે તારી સાથે આવનરે રામ.
ચંખુ ઝારીઓ તારી કોરેરે મેલાશે, ખોખરો દોણી સાથે આવેરે રામ.
ચોથે પગથીએ પાણી જેમ તેમ ચઢીયા, પાચમે પગથીએ રૂધીર દીઠારે રામ.
આરે રૂધીરમા હવે કેમરે ચલાશે, હવે તો શી ગતો થાશેરે રામ.
જોરે ગાયોના દાન કર્યા હોય તો, તરીને પાર ઉતરોરે રામ.
નથી કર્યા પુન્ય મે તો નથી કર્યા દાન, દયાનો મારગ ભુલી ગયોરે રામ.
પાચમે પગથીએ પ્રાણી જેમ તેમ ચઢીયા, છઠે પગથીએ થભ દીઠારે રામ.
આરે થભે પ્રાણીને બાથ ભીડાવો, અડધ બળ્યો અડધ રહ્યોરે રામ.
બાઇરે વેમાન તારા ઉભારે રાખ, તે તો શા કરીયા પુન્ય દાનરે રામ.
ઉનાળે જેણે પરબો મડાવી, ચોમાસે આપ્યા વિશ્રામ ઠામરે રામ.
શીયાળે ડગલા ડોટીઓ આપી, ભુખ્યાને ભોજન આપ્યારે રામ.
બ્રાહ્મણ શ્રવણને મે તો સીધારે આપ્યા, તેને પુન્યે વિમાન મળીયારે રામ
છઠે પગથીએ પ્રાણી જેમ તેમ ચઢીયા સાતમે પગથીએ કુડ દીઠારે રામ.
ચોરે બેસીને જેણે ચાડીઓ કીધી, જુઠી સાખ્યો ઘણી પુરીરે રામ
એરે પ્રાણીને પેના કુડમા નાખો, એની તે શી ગતો થાશેરે રામ
કાન ખજુરા એના કાનમા પેસે, હાડીઆ આપ્યો કોચોરે રામ.
સ્વર્ગની નીસરણીના સાત પગથીઆ, ગાય શીખેને જે કોઇ સુણેરે રામ.
ભટ પ્રેમાનંદ એમજ કહે, વૈકુઠ તેનો વાસરે રામ.

મીરાંબાઈનુ ભજન. —રાગ-ભજન—

તુ તારા બીરદ સામુ જોઇ લે શામળીયા (૨)
ના જોઈશ કરણી હમારીરે વ્હાલા. (૨) તુ તારા-(૨)
ગજને કારણ વ્હાલા પેદલ ધાયા (૨) દ્રૌપદીના ચીર વધાર્યારે વ્હાલા (૨)
ટીટોડીનારે વ્હાલા, બાળ ઉગાર્યા (૨) પાળજેપત્ત જમરાયારે વ્હાલા (૨)—
—આપણુ—(જે ગોરધન ધરણકી જે, વાહ,મીરા વાહ, વાહ ભગત મીરા વાહ)—

કેલૈયાનું—ભજન — ▭ —

શેઠ સગાળશા સાધુને સેવે વાણીઓ પાળે વ્રત,
ન મળ્યા **સાધુ** ને રહ્યા અપવાશી ટાળવાને આવ્યા તરત
કૃષ્ણજી કુડીયા થઇનેરે વેશ અતીતનો લઇનેરે,
ચંગાવતીએ ચરણામૃત લીધા નવરાવીને નાથ
પલંગ ઉપર પધરાવીને સ્વામી કીધા સનાથ,
ખાને ભોજન ખીરના કીધારે પીરશીને આગળ દીધા
ખીર રોટલી અમે જમતા નથી, નથી અન્નનો આહાર,
માઝન લોક અમે માસના આહારી એમ બોલ્યા કીરતાર
પાળો વચન બોલ્યા આવુંરે સમજી લેજો સાધુ,
કસાઇ વાડે જઇ કરીને છુપાવી લાવ્યા માસ
ચંગાવતીએ રસોઇ સુધારી પીરસીઓ પરસાદ,
વાયુ ઢોળે નરને નારીરે જમો તમે દેવ મોરારીરે
અમેરે માટી માણસની જમીએ. પર માટી નવ પ્યાર,
અઘોર પંથમા રહેવું અમારે ખેલ ખાંડાની ધાર
વાણીડા વર્તજ ફળશેરે આંહી **અવિનાશી** મળશે,
માગ્યું વેચાતું માણસ ન મળે હઇએથી નહી હાર.
માત પીતાએ પરીયાણું કીધા, **કેલૈયો** સહાર,
વાતો તો રહેશે વીશેક **કેલૈયો** નાથને લેખે.
ભણતો ગણતો ભાગ્ય **કેલૈયા,** માન હમારી પતીત,
માત પીતા તારા મારવા બેઠા આંગણે આવ્યો **અતિત.**
ધુતારો ધુતીને જાશેરે, પાછળથી પસ્તાવો થાશેરે,
એ શું બોલ્યા ગુરૂજી મારા માવીતર છોડયા કેમ જાય
નવ માસ જેણે ઉદર રાખ્યો, ગુણ ઓશીંગણ થાય,

ભક્તિ મારી શીરને સાટેરે, શુ થાશે મસ્તક માટે
હુ ભાગુ તો ભોગી લાજે, ભોરીંગન ઝીયે ભાર,
મેરૂ સરીખા ડોલવા લાગે આકાશને આધાર
મેહેરા મણુ માઝા મુકેરે કેલૈયો સત્ય ન ચુકે,
માતાએ મુખના મીઠડા લીધા નાખીને નીશ્વાસ
આવનો ઘરમા લીધોરે, મારવાને પરીયાણુ કીધો,
એ શુ બોલ્યા માતાજી માગ નાખી નીશાસો આજ
સફળ મનખો કેલઇયાનો માંસ જમે મહારાજ,
ધન્ય ધન્ય આજનો દહાડોરે જુગતેથી જીવણને જમાડોરે
માત પીતાએ બને મળીને છેદ્યુ કેલઇયાનું શીષ
અણુધરતી તો એણે કીધી જમાડવા જગદીશ
ખેલ રચ્યો ખાશોરે પ્રભુ હવે પારણુ કરો,
નાથ કહે મારી નજરે લાવો પુત્ર તમારો છે એહ
મસ્તકની તમને માયા લાગી છે એમ અવીનાશી કેહ,
તમે છો નરને નારીરે જુવો મન વાત વીચારીરે
ખાડણ્યા ખાડો મુખેથી હસો, કોરા પાલવ પેર,
આખમા તમે આજણુ આજો, મનમા ન આણો મહેર
તમે છો સાચા સતીરે, એમ બોલ્યા જુના જતી,
મુસ્તક લઇ ખાડણીયામા ખાડે પીતાને વળી માય
આખોમા એમને આસુ ન આવે, હરખે હાલરડા ગાય,
ભોજનીઆ તો ભાત્યશુ કીધારે, પીરસીને આગળ દીધા
સત્યવાદી તમે સાચા સતી, સત્ય અમારે છે એહ,
વાંઝીઆનુ અમે જમતા નથી, એવુ અવીનાશી કેહ
તમે છો નરને નારી, જુઓ મન વાત વિચારી,

સગાળશાના મનમા ચોરી, બીજુ ન મગે આળ,
ભગવાન અહીંથી ભુખ્યા જાય તો નીશ્ચે ખુટયો કાળ
બદગીઓ તો સતની કરીએ, નીકર વણુ માર્યા મરીએ,
સગાળશા કહે પુર્વ જન્મના પ્રગટયા અમારા પાપ
ગુરૂ દુભાએ ગોતરી માર્યા મારેલા માને બાપ,
ડુંગરીયે દવ લગાડયો, તે તો મારો ખેલ મગાડયો
ચગાવતી કહે પાચ મહીનાનુ મારે છે ઓધાન,
ભલે આવ્યા સ્વામી ભાવે અમારા તમ સરખુ કામ,
ધણી મે તો તમને ધાર્યારે, તમે માગ ખેલ સુધાર્યા
ચગાવતીએ છરી લીધી પાળી મરવા પેટમાય,
અચાનક નાકા ઉઠીને **બહુ નામીએ ઝાઝી બાથ**
સાચી છે ટેક તમારીરે. માગો હવે કે દેવ મોરારી
કેલઈયાને સજીવન કીધો, બેઠા રમે છે બહાર,
પછી સતી બોલ્યા વિચારી સુદર દેજો ભકિત તમારી
ભણતો ગણતો આવ્યો **કેલઇઓ** * લાગ્યો હરીને પાય,
માતાએ મોતીડે વધાવ્યો, હૈડે હરખ ન માય
દાતારે તો દરશન દીધારે લ્હાવા લાખેણા લીધા,
શગાળશા શેઠ ચગાવતીએ એવુ ધરાવેલ નમ,
ભાણુ પ્રતાપે ભણે **રતનદાસ** તેને તરછોડીએ કેમ,
મોહનજીને મળવાને માટેરે, જાવુ વૈકુઠની વાટે

કાચબા કાચબીનું ભજન.

કાચબો અને કાચબી, એ તો હતા હરીના દાસ,
દરશન કારણે બારણે આવીયા રાખીને વિશ્વાસ.

આવતાજ નજરે ભાળ્યા ઝાલીને બાંધી માર્યા,
કળકળમા તુ કાચબી કુડી **રામૈયાની** રીત છે રૂડી
કાચમો કહે છે કાચબીને ભુડી તુ ધારણ રાખ ધીર,
આપણને ઉગારશે વાનો જુગતે **જાદવ વીર**
ચીંતા મેલી ચરણે આવો, મરવા નહિ દે માવો
વારે વારે તુને વારતી કથ મારૂ ન માન્યુ કેણ,
કાળ આવ્યો કોણ રાખશે તમે નીચા શુ ઢાળો નેણ,
પ્રભુ તારો નાવીયો પ્રાણી, માથે આવી મોત નીશાની
અબળાને ઈતબાર ન આવે કરે કોગી ઉપાય,
કીધુ ન માને કોઈનુ ગાયુ પોતાનુ ગાય,
એવી વીશ્વાસની વાણી, **પ્રથમ પહેલી મત છે પાની**
કાચબી કહે ક્યા ગયો તારો રાખણુ વાળો રામ,
પ્રાણ ગયા પછી પહોચશે, શુ કરશે તારો **રામ,**
મુવા ટાણે મતી મુઝાણી, તુટયા પછી ઝાલવુ તાણી
શ્રીકમજી ત્રણુ લોકમા મારે તમારો વિશ્વાસ,
અટક પડે ત્યારે આવજો મારા આતમના ઓધાર,
ભગાળાજી વાત છે છેલ્લી, થાજો અબળાના બેલી
ત્યારે **કાચબી** કહે કોણ ઉગારે, તારો જાતો રેશે **જુગદીશ**
ચાર દીવસથી સળગાવીઆ, લઇને ઓર્યા વીચોવીચ,
આમાથી જો ઉગરીએ, પાની બહાર પગ ન ભરીએ
બળતી હોય તો બેસ મારી પીઠ પર રાખુ તારા પ્રાણ,
નીંદા કરે છે મારા નાથની, એતો મારે છે મુજને બાણ,
વાલો મારો આવશે વારે, આપણને તારવા સારૂ
કાચબી કહે કીરતાર ન આવ્યા, અને આપણો આવ્યો અ ત,

હરી નથી કોના હાથમા તમે તે શુ આપ્યો તત,
જેનો વિશ્વાસ છે તારે તેનો ઇતબાર નથી મારે
વીઠલજી મારી વારે ચડજે **શામળા** કરજે સાર,
લાજ લોપાશે લોકમા પછી બીજી કોની વાર,
હરી મારી હાસી થશે, **પ્રભુ** તારી પતીત જાશે
ત્યારે **કેશવજીએ** કરૂણા કરી મોકલ્યો **મેઘ મલાર,**
આધણમાથી ઉગારીયા ઓરયા કાચબાને કીરતાર
ભોજલ કહે ભરૂસો જેને, ત્રીકમજી તારસે તેને

કબીરકૃત. —ભજન-રાગ-પદ—

રામ નામ તુ ભજલે પ્યારે કાયકુ મગરૂબી કરતા હે,
કચી મટીકા બગલા તેરા, પાત્ર પલકમે ઢલતા હે—રામ૦
બ્રાહ્મણ હોકર પૂરાણુ વાચે સ્નાન તરપન કરતા હે,
સરવ કા સુચિત રહેતો, એ કયા **સાહેબ** મીલતા હે—રામ૦
જોગી હોકર **જટા** બઢાવે, હાલ **મસ્તમે** રહેતા હે,
ઉભર ધરેકર હાથ સુકારે યો કયા **સાહેબ** મીલતા હે—રામ૦
માન ભાવ પડતે કાલે કપડે, દાઢી મુછ મુડતા હે,
લકડી લકડી હાથ પડકર, એ કયા **સાહેબ** મીલતા હે—રામ૦
મુલ્લાં હોકર **બાંગ** પુકારે, એ કયા સાહેબ **બહિરા** હે,
મુગીકે પાવમે અવાજ બાજે, ઓબી **અલ્લા** સુનતા હે.—રામ૦
જંગમ હોકર લીંગ બધાવે, ઘર ઘર લેકર ફીરતા હે,
શાખ બજાકર ભીક્ષા માગે, એ કયા **સાહેબ** મીલતા હે—રામ૦
કહત **કબીરા** સુનભાઇ સાધુ, મનકી **માલા** જપતા હે,
ભાવ ભકિતસે ધ્યાન ધરત હે, **ઉનકુ સાહેબ મીલતા હે.**—રામ૦

મીરાંબાઈ કૃત ભજન. —રાગ-પદ—

મુખડાની માયા લાગીરે—**મોહન** તારા—ટેક૦

મુખડુ મે જોયુ તારૂ સરવે જુગ થયુ ખારૂ, મન મારૂ રહ્યુ ન્યારૂ રે.

સસારીઆનુ સુખ એવુ ઝાંઝવાના નીર જેવુ, તેને તુચ્છ કરી ફરીએરે

સસારીઆનુ સુખ કાચુ પરણીને રંડાવુ પાછુ, તેને ઘેર શીદ જઇએરે

પરણ્યુ તો પ્રીતમ પ્યારો અખંડ સૌભાગ્ય મારો, રંડાવાનો ભે ટાળ્યોરે

મીરાંબાઇ કહે બલીહારી, આશા એક મને તારી, હવે હુ તો બડભાગીરે

ભોળા ભગતનો ચાબખો — ▭ —

ભરમાવી દુનીયા ભોળીરે, **બાવો** ચાલ્યો ભભૂતી ચોળી—ટે૦

દોરી ધાગાને વળી ચીઠી કરીને **આપે ગુણચારી ગોળી.**

જીવને હણુતા દયા ન આણે, જેમ **ભીલ કાફર કે કોળી**—ભ૦

નીત નીત દરશન નિમ ધરાવે, ઘેર આવે ત્રીયા ટોળી,

બાઈ બાઇ કરીને બાવો બોલાવે, **હઇયે કામનાની હોળી.**—ભ૦

સઘળા શીષ્યને ભેળા કરી ખાય ખીર ખાંડને પોળી,

ભોજેભગત કહે ભવસાગરમા **બાવે નાખ્યા બોળીરે**—ભ૦

ભોજાભગતનો ચાબખો — ▭ —

પ્રાણીયા ભજી લેને કીરતાર, આતો સ્વપ્નુ છે સસાર

ધન દોલત અને માલ ખજાનો, પુત્ર અને પરીવાર,

તેતો તજી તમે જાશો એકલા, **ખાશો જમના માર**રે—પ્રાણીયા.

ઊંચી મેડીને અજબ જરૂખા, ગોખ તણો નહી પાર,

છત્રપતી તો ચાલ્યા ગયા, તેના બાંધ્યા રહ્યા છે બારરે—પ્રાણીયા.

ઉપર ફુલડા ફરફરેને, હેઠળ શ્રીફળ ચાર,

ઠીક કરી એને હાંડીમા ઘાલ્યો, પછી પુઠે પડે પોકારરે—પ્રાણીયા.

શેજ તળાઇ વીના સુતો નહીને. કરતો હુન્નર હજાર,
ખોળી ખોળીને બાળશે, જેમ લોઢુ ગાળે લુહારરે—પ્રાણીયા.
શમશાન જઇને ચેહ ખડકી, તે ઉપર કાષ્ટનો ભાર,
અગની મુકીને અળગા રહે, પછી અંગે ઝરે અંગારરે—પ્રાણીયા
સ્નાન કરવા સઉ ચાલીયા મળી નર સઘળાને નાર,
ભોજોભગત કહે દશ દહાડા રોઇને, વળતી મુકયા વીસારરે—પ્રાણીયા.

શ્રી તુલશીદાસ કૃત, ભજન —રાગ-બિહાગ—

બ્હાનાની પત રાખ, પ્રભુ તારા બ્હાનાની પત રાખ,
બ્હાનારે માટે જો દુઃખ દેશો તો, કોણુ જપે તારો જાપ—પ્રભુ
રોહીદાસની તમે પાતરી લીધીને, નવ જોઇ જાત કે ભાત,
સેનાની માટે સનમુખ રહીને, તમે **નાઈ** કહેવાયા નાથ—પ્રભુ
પ્રલ્હાદની તમે પ્રતિપાલણા કીધીને, સ્થંભમા પુર્યો વાસ,
તાતી કઢા તમે શીતળ કીધી, **સુધન્વા**ને માટ—પ્રભુ.
પંચાળીના પટકુળ પુર્યાને, રાખી સભામા લાજ,
સાયરમાથી બુડતો રાખ્યો, **રામ** કહેતા ગજરાજ—પ્રભુ.
ઝે'ર, હતા તેના **અમૃત** કીધાને, આપ્યા **મીરાં**ને હાથ,
મે'તા ને **માડળીક** મારવા ધાર્યો, તો **કેદારો** લાવ્યા મધરાત—પ્રભુ
ભકતોના તમે સંકટ ભાગ્યા ત્યારે દ્રઢ આવ્યો વિશ્વાસ,
તુલશીના સ્વામીને કહુ કરજોડી, પુરો અંતર આસ—પ્રભુ

રાજા ગોપીચંદ —રાગ-ઝીંઝોટી-ઠુમરી—

ભજમનરે **ભજરામ**, દુન્યા ભુલાએ કે-ભજ
જીવન થોડા, રસ્તા બીકટરે, જપ હર પલ **હરે નામ**—ભજ
ભોગકો છોડકે જોગકો લેના, કઠન કઠનરે હૈ કામ—ભજ.

શ્રીબ્રહ્માનંદ ભજનસાળા–ભજન,રાગ,જંગલા. તાલ ૩

આજ ખેલન મત જા મેરી સજની, શામ સુંદર ઘર આવત હૈરી –ટેક
મોરમુકુટ સિર ઊપર રાજે, ગલે બન માલ સુહાવત હૈરી–આજ
બંશી અધર લગાય બજાવે, મધુર મધુર ધુન ગાવત હૈરી–આજ.
પીતવસન–મકરા કૃતિકુંડલ, પગ નપૂર ઝણુકાવત હૈરી –આજ
બ્રહ્માનંદ પ્રેમવશ મોહન, સખિયન દરશન દિખાવત હૈરી –આજ

લેડી લાજવન્તી —રાગ–ભજન—

ઊંચે મહેલ અટારી બાંધે તુ જાને નહી મરના,
આશકા તો બિશ્વાસ નહી ઓર, અમર ભરોસા કરના
તુ જાને ધરતી મેરી, ધરતી કહે તુ મેરા,
રજની પૃથવી મેરી કહા તક, અંત તો હુવા સવેરા
કોઇ કંચનકી લંકા લુટાયે ગએ, કોઇ કોરવકા ગૌરવ મીટાયે ગએ,
કઇ લાખો સીકંદર બનાએ ગએ, જીનકે ઝંડે વિજયકે ઘુમાએ ગએ,
બડે છત્રપતી જો કહાએ ગયે, ખાલી હાથો જગતમે સબ આએ ગએ

અબજોનાં બંધન —□—

જાના હૈ જાના, સબકો હૈ જાના,
સોહન જીસમે પહુંચાના, ફિર નહિ આના જાના ટેક,
કાયા ઘડ કચ્ચા ભાઈ, માયા બાદલકી છાઇ,
લડકા લડકી લુગાઈ, સ્વારથકી હૈ સગાઇ,
. . . .મત હોના દિલગીર. ટેક
માલ ખજાના મયના, હાથી–ઘોડા ઓર સમયાના,
સબકો છોડ ચલે જાના, આવે પરવાના,
જબ એકકુ ન ચલે બ્હાના, ચલતી નહીં તદબીર . ટેક.

વીણાવેલી — ▭ —

સુંદર **શામળીયા**, નામ જપીશ નિત્ય તારૂ—સુ૦
મનહરના મળીયા, કાશી કરવત ધારૂ—સુ૦
શામળા શણગાર હમારા, કાળજુ હર્યુ કામણગારા,
વીનવે કરગરી દીન દારા, દર્શન દો દીલદાર તમારા,
કયા હુ, કહુ દુખ મારૂ, સુંદર શામળીયા
આસપાસ નહીં વાસ નિહાળુ, આહાહા, ત્રિભુવન ભાસતુ કાળુ,
નિરખુ નહી મુખડુ તારૂ, જઇ હીમાલય ગાત્ર હુ ગાળુ

મીરા ભજન —**રાગ-ઠુમરી**—

નાથ તુમ જાનત હો મન ઘટકી, **મીરા** ભકતી કરે પ્રગટકી—ટેક
ધ્યાન ધરી **મીરાં** મનમે, સભારે પુજા કરે અટપટકી,
શાલિગ્રામકુ ચદન ચડાવત, ભાન તિલક બિદુ અટકી નાથ.
રામ મદીરમે **મીરા** નાચે, તાલ પડે જેશે ચટકી,
પાઉમે નેપુર રૂમઝુમ બાજે, લાજ સભારે ઘુઘટકી નાથ,
ઝેરના કટોરા રાણાજીએ મોકલ્યા, સાધુ સગત **મીરા** અટકી,
લે ચરણામૃત પીયો હો ગઈ, અમૃતકી વટકી નાથ
સુરત દોરપર **મીરા** નાચે, શિરપે ઘડા ઉપર મટકી,
મીરા કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, સુરત લગી જેસે નટકી નાથ

બાપુ સાહેબ. —**રાગ-ભજન**—

ભાઇ નામ સમજીને બેસી રહીએ, આત્મા ચીન્હી મનમા મગન થઇ રહીએ.
રામને, રહીમાન, તમે એક કરી જાણજો, કૃશ્ન ને કરીમ એક કહીએ,
બીશ્નુ, બિસમીલામા ભેદ નથી ભાઈ, અને અલા અલખ એક લહીએ.
ગફુર, ગોવિંદ, તમે એક કરી જાણજો, મઓલા, માધવ, ગુણ ગઇએ,

જરી હકતાલાનો ભેદ એ તો જાણો, હવે ચોર્યાસી માર નવ સહીએ.
પરવરદીગાર-પરમેશ્વર એક કરી જાણજો, નબી નારાયણ ચોટયા હૈએ,
ચોખા ને ચાવન પણ, ડાગર એક એવુ, સમજે તેના ચેલા થઇને રહીએ
બાપુ સાહેબ, નામ પાક છે, ને બીજુ નાપાક,એવુ સમજ્યા કહો કયા જઇએ
જેજે સાધન કરે તેમા પડે છે સાસો, અમો બ્રહ્મજળમા નીત ન્હાઇએ-બા

સુરદાસ —રાગ, ભજન, પદ—

નાથ કેસે ગજકો બંધ છુડાયો, પ્રભુ એહી અચરજ મોહે આયો નાથ
ગજ ઓર ગ્રાહ લડત જલ ભીતર, લડત લડત ગજ હાર્યો,
જવભર શુઢ રહી જલ ઉપર તબ હરી નામ પુકાર્યો નાથ
સવરીકે ઓર સુદામાકે તાદુન, રૂચી રૂચી ભોગ લગાયો,
દુર્યોધનકો મેવો ત્યાગી, ભાજી વિદુર ઘર પાયો નાથ
પેઠ પાતાળ કાળી નાગ નાથ્યો, ફણધર નૃત્ય કરાયો,
ગીરી ગોવરધન કરપર ધારી, નદ ઘર લાલ કહાયો નાથ
અજમેલ ગજ ગુનકા તારી, દ્રોપદીકો ચિર પુરાયો,
પયપાન કરતા પુતના મારી, કુબજાકો રૂપ બનાયો નાથ
ખોલ કોટડી પ્યાદલ ધાયો, ગરૂડકો નહિ બોલાયો નાથ
છુટો નહી રાધાજીકો કંગન, એ બલ કહારે ગુમાયો નાથ
જોગી જીનકે ધ્યાન ધરત, ધ્યાન ધરત નહી આયો,
"સુરદાસ" પ્રભુ તિહારે મીલનકુ, જશોદાકી ધેન ચરાયો નાથ

નદ-બત્રીસી. —સત્ય શેત્રજ—

ગગાજળ નીરમળ સમુ, શુદ્ધ પવીત્રજ સાર,
તેવુ કુળ જો હોય માહરૂ (તો) પડ પાસા પોબાર
હંસ ગયો સરોવર તીરે દીઠું અમૃત સાર,
પીધા વણ પાછો ફર્યો (તો) પડ પાસા પોબાર

સત્ય ચુકે જો સાધવી ધરા ન ઝીલે ભાર,
તે ગુણ હોય મુજ મહી (તો) પડ પાસા પોબાર
નાગ મુખે અમૃત ઝરણુ ચોર કને ભડાર,
કામી પાસ રહે કામની (તો) પડ પાસા પોબાર
મીઠો આબો સર્વદા ઉત્તમ ફળ દેનાર,
સત્ય અસત્ય કરે નહી (તો) પડ પાસા પોબાર
બીઝળ કમળ વીંધીને ભ્રમર ગયો તે ઠાર
દીઠુ પણ અડકયો નહી, (તો) પડ પાસા પોબાર
ભુખ્યા આગસ જો ધરે, ઉત્તમ ભોજન સાર,
ખાધા વિણુ ઉઠે નહિ (તો) પડ પાસા પોબાર

નરસિહ મહેતો. — ▭ —

વાલા વેગે આવોરે દયા દીલે લાવોરે, બીડુ મારી ભાગના હોજી.
નહીં આવો તો છાના ઉઘાડુ બધા છીદ્ર વાલા.

આહેરડામા ઉછર્યા ગોવાળીઆમા વાસ,
કાધે કાળી કામળી માગી પીતા છાસ

માતા કેદે, સુકીયા, પુરો મારી આશ, હુ રાખુ તમથી દાવોરે બીડુ.

એ માના એ બાપના નકટા નિર્લજ બાળ,
મહી માખણના ચોરટા કસ તણા હે કાળ.

સોડ તજે રાધા તણી, દુરિજન આપે આળ, ધીરા વેગે ધાઓરે બીડુ

મધુ બસરી —રાગ-ઉસ્તાદી—

મોરી બૈયા ન પકર ગીરધારી શ્યામ, ચલી ભરન નીર જમુનાકે ધામ
તુમ તો જાને સોતન સગ રહેતે, અબ તો સહન પ્યારી શ્યામ મોરી.

" જોગીકા બરન."—ચાર—બયત—

ગઝલે-રહમત જાન, અજમેર.

જોગીકા બરન હમને લીયા યારકી ખાતીર
મસજીદમે બને મુલ્લા તો મદરમે પુજારી,
દરગાહો મે સજાદહ નશીબન કે ગુજારી,
હર નગરીમે ઢુંઢા કીયા બન બનકે ભીખારી,
કયા કયા ન કીયા મયને તેરે દીદારકી ખાતીર —જોગીકા

પડીત ભી જફરદાબા સેયાને ભી બુલાએ,
સયારે સનાસો કો ભી દીન અપને દીખાએ,
હર અમીનો કામીલ સે વજીફે ભી પડાએ,
કયા કયા ન જતન કર ચુકા દીદારકી ખાતીર —જોગીકા

મજનુ કી તરહ ફિરતા હું આવાર હસા બન બન,
ઇસ આતશે હીજરા મે જલા જતા હે તન મન,
ઉસ બુત કી મોહબ્બતમે બના શીકસે બરહમન,
મોજુદ રહે હય મેરી જુન્નાર કી ખાતીર —જોગીકા

ના કુરછ મે પાયા ન ઉસે બાગે અર્જ મે,
કઆબેમેં ભી ઢુંઢા ઉસે કશીક મકા મે,
મસજીદ મે મીલા ઔર ન મીલા કુએ બુતામે,
દર દર મંય ફિરા અપને ખરીદારકી ખાતીર —જોગીકા

મુદ્દત સે દીશો જાસે હુ મય શયદા તુમ્હારા,
દીલશાદ મુઝા આતશે હીજરા કા શરારા,
બેચૈન હુવા જતા હું દીદાર કી ખાતીર —જોગીકા

ગઝલે–અકબર તર્જે–કવ્વાલી—

મુઝે અપના **જલવા** દીખા કમલી વાલે
કે હું મે તેરા મુમતીયા કમલી વાલે
પસદ આઇ ખાલીકકો **મએરાજકી શબ,**
તેરે કાપુબોકી અદા કમલી વાલે
ખુલી સાક રંગે મુઝમ્મીલસે ઉલફત,
કેહતા થા ખુદ ગેહ **ખુદા** કમલી વાલે
ગરજતે હય **બાદલ** ચમકતી હય **બીજલી,**
તુ કમલી મે અપને છુપા કમલી વાલે
ખબર લીજીએ **અકબરે** ગમ ઝદાકી,
તેરે હીજરમે મર મીટા કમલી વાલે

નઇ, ગઝલ—"મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે"

મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે, ગમે હીજ તો દેગા ન જીનેમુઝે
કાફલે વાલે સબ ગએ, મય હાથ મલતા રહે ગયા,
જાન તડપતી રહે ગઇ--ઔર દીલ મચલતા રહે ગયા,
લીયા સાથ ન અપને કીસીને મુઝે, **મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે —૧**
દેખીએ કીસ્મત મે લીખી હૈ **જ્યારત** યા નહીં,
દેખીએ રોઝે પે હજરત, બુલાતે હે યા નહિ,
થોડી સોચ હે બારા મદીને મુઝે, **મેરે મોલા બુલાલો મદીને મુઝે —૨**
અય અજલ મત જાન લે, યેહ જાન બહોત મુસ્કીલમે હૈ,
જાન દુ રોઝે પે યેહ, અરમાન મેરે દીલમે હૈ,
કોઇ દીન અભી ઔર દે જીને મુઝે, **મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે.—૩**
હીંદસે યા **સાકીએ કૌસર** બુલા લીજે **મુઝે,**

એક પ્યાલા આબે જમજમ કા પીલા દીજે મુઝે,
પડે હીજ્રમે પીતે ન આસુ મુઝે, **મેરે મોલા બુલાલો મદીને મુઝે** —૪
યા **મોહમદ મુસ્તફા** તકમીન તો કીજે મેરી,
આતીશે ફુરકત મે જલતા હુ ખબર લીજે મેરી,
લગ ગએ મૌતકે આને પસીને મુ ઝે, **મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે** —૫
ફીકરે દુન્યા સેકડો હય, એક **હશરતે** દીદાર હે,
મય **મુસાફીર** હુ અકેલા તેરી મદદ દરકાર હે,
કોઇ **રાહમે** લુટે ન છીને મુઝે, **મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે**—૬
માર ડાલા ઇસ વતન ને, ઔર હિંદુસ્તાન ને,
મુફલસી ને બેકસીને શૌકને અરમાન ને,
દીએ રંજપે રંજ સભીને મુઝે, **મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે**—૭
આસ્મા થામે જમીન પકડે વતન રોકા કરે,
મય ન ઠયરૂગા ઠયરૂગા કોઇ ચીખા કરે,
કીયા યાદ હે મેરે નબીને મુઝે, **મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે**—૮
અરકે હસરત રાત દીન આખોસે મય બરસાઉગા,
તુર ઇન્શા **અલ્લાહ** આખોસે મય મદીને જાઉગા,
યેહી જાનેગે લોકે સફીને મુઝે, **મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે**—૯

ગઝલે-નાઅત તર્જે-કવ્વાલી—

તવહીદકા ડંકા આલમમે બજવા દીયા કમલીવાલેને
કુલ **લાએલાહા ઇલ્લલ્લાહ**, ફરમાદીયા કમલીવાલેને
જબ ચહરએ અનવર કમલીસે, ચમકાદીયા કમલીવાલેને
ઘંઘોર ઘટામે **સૂરજકો**, શરમાદીયા કમલીવાલેને
દિલ એસે રંગીલેકે સદકે જા, ઓર એસે હટીલેકે કુરબાં,
છૂટ કરકે ખુદાસે ઉમ્મતકો, બખ્શા દીયા કમલીવાલેને.

બનબનકે ગયે મેહગજકી શમ વરયેલકી છપભી ઉમપે ગઝબ,
જન્નતકો હુરો ગીલમા કો, તલપાદીયા કમલીવાલેને
ઝુલફોકી મહકને મસ્ત કીયા, ચિતવનકી ઝલકને દીલ છીના,
હરતરહકી બાકી અદાઓસે, લુટવા દીયા કમલીવાલેને
પીપીકે પ્યાલે કોસરકે, લુટીગે મઝે જી ભરભરકે,
ઇન્ના આતેના કલકોસર, ફરમાદીયા કમલીવાલેને
વોહ કમલી અજબ લાકીમતથી, કીમ નાઝસે હકને સરપે ધરી,
સબ ઝરકે દોશાયે વાલોકો, શરમા દીયા કમલીવાલેને.
જબ હકકી તરફસે ઉમ્મતકો, મેરાજકી શમ ઇનઆમ મીલા,
ખુશહોકે દામન કમલીકા, ફેલાદીયા કમલીવાલેને.
ખુશકી તરી પેદા કરદી હરશાખ હરી પેદા કરદી,
મહીં બાગેજહામે રહમતકા બરસા દીયા કમલીવાલેને
ગયે અર્શપે કુ ન હુઆ હાસીલ, અલ્લાહસે જાકે હુએ વાસીલ,
કયા જાને ખુદાકો જાકર કયા સમઝાદીયા કમલીવાલેને
ઇસ્લામ મીલા, ઇમાન મીલા, પઢનેકેલીએ કુરઆન મીલા,
જીદ્દતકા જો કુછ દીલવાનાથા, દીલવાદીયા કમલીવાલેને.

ગઝલે-જલીલ-કવ્વાલી—

તલવાર ખીચકે પજએ કાતીલમે રેહ ગઇ,
બીસમીલકી આરઝુ દીલે બીસમીલમે રેહ ગઇ
ઝોકા જબ આ ગયા કોઇ મઝનુકી આહકા,
લયલા તળપકે પરદએ, મેહમીલ મે રેહ ગઇ
ફીરતી રહી નીગાહમે તસવીર યારકી,
આખીર ઉતરકે આખસે, વો દીલમે રેહ ગઇ
કાતીલકા હાથ-હાય, રૂકાભી તો કબ રૂકા—

થોડીસી જાન જબ તને, બીસમીલ મે રેહ ગઇ.
અય તેગે નાઝ ઇતનાભી તેઝી ન ચાહીએ,
દીદારકી હવસ દીલે બીસમીલ મે રેહ ગઇ
ખ‌જર ઇધર ખીંચા-ઉધર આહે ખીંચી મગર,
થોડીસી ચલકે બીસમીલ વ કાતીલ મે રેહ ગઇ
ચલતી હે તેગે નાઝ-મઝે લુટલો જલીલ,
કહેના ન ફીર કભી કે હવસ દીલમે રેહ ગઇ

ગઝલે-જલીલ, તર્જે-કવ્વાલી—

જો દીલકા ખો ચુકે હય, વોહ દીલકો ઢુઢને હય,
હર દીનસે તગ હોકર, કાતીલ કો ઢુઢતે હય
કયા ધુન હય જુસતજુકી, યે ભી ખબર નહી હય,
દીલબરકો ઢુઢતે હય-યા દીલકો ઢુઢતે હય.
રાહે તલબમે એસા ના રફતા કોન હોગા,
મનઝીલપે હમ પોચેકે મનઝીલકો ઢુઢતે હય
કાટે નહિ જો કટતે, ફુરકતમે દીન હમારે,
ખન્જરકી જુસતજુમે કાતીલકો ઢુઢતે હય
જો જખમ દે ચુકે હય, જી લેનેકા હય કાફી,
અબ કીસ લીએ વોહ અપને કાતીલકો ઢુઢતે હય
તુમને જો આપને રૂખસે પૂર્દા ઉઠા દીયા હય,
તારે ફલકપે માહે, કામીલકો ઢુઢતે હય.
આવારે ઇશક લયલા-મજનુકે બનમે અબતક,
ઉડતે હય જો બગોલે મેહમીલકો ઢુઢતે હય
બે તીરો બે કમાંકે જો દીલ શીકાર કરલે,
હમ તો જલીલ એસે, કાતીલકો ઢુઢતે હય.

ગઝલે-મુઝતર-કવ્વાલી—

મીલનાથા તો મીલ જાતે, ઊસ નુરે મુજસ્દસે,
ક્યુ જાકે ચયે આએ, દરબારે મોહમદસે
અલ્લાહકે પર્દેમે, વેહદતકે સીવા ક્યા હય,
જો કુછ હમે લેના હય, વો લેવેગે મોહમદસે
રોઝે મે મોહમદકે મેને બ ખુદા દેખા,
અલ્લાહકી આવાઝે આઇ ઉસી ગુમબદસે
લીલ્લાહ મેરી તુરબતસે-ચુપ ચાપ ચલે જાવો,
ગર તુમને મુજે છેડા, કેહ દુગા મે મોહમદસે
અય બાદે સબા તુરબત, મોહતાજે મુરમ્મત હય,
મીટ્ટી મુજે થોડીસી, લાદે દરે આહમદસે
ક્યુ ઝીકર ખુદા છેડા, અય મુનકરો તુરબતપર,
કુછ બાત ન કરનેદો, તમવીરે મોહમદસે
મુઝતર મુજે તોબાકી જીસ વકતકે યાદ આઇ,
નીકલા મય જીગર થામે, દુટે હુવે મરકદસે

ગઝલે-અકબર તર્જે-કવ્વાલી.

ખુમહે દરખ્ત રોઝએ વાને કે સામને,
મજનુ ખડા હૈ ખૈમએ, લૈલા કે સામને.
એક એક કો બખ્શવાએગે મેહશરમે હકસે વો,
યુસુફકીબન પડી હૈ-ઝુલેખા કે સામને
જલવે કે દેખને કે લીયે ભી તો કોઇ હો,
મુહસે નકાબ ઉલટ દીયા મુસાકે સામને
ક્યશા મુકામ કાફલેવાલે ચલે ચલો,
ઠેરેગે ચલકે ઉમ સહેરાલા કે સામને

જીસ મુરેદકે ન હઝરતે ઈસા જીલા સકે,
લે આઓ ઉસકો મેરે મૌલાકે સામને
કહે દીજીયે સબી મેરી હાલત ઝરા ઝરા,
જાના હો ગર તેરા-મેરે આકા કે સામને
ફીર વો કરમ કરે ન કરે ઇખતીયાર હો,
હા અકબર તુ અરઝ કરતો ઝરા જાકે સામને

ગઝલે-આશીક-તર્જે-કવ્વાલી

મુસકુરાતે જાતે હે કુછ મુહસે ફરમાનેકે બાદ,
બીજલીયા ચમકા રહે હે ફુલ બરસાનેકે બાદ
કૌન હોતા હે દીલે અફસુરદાકા પુરસાને હાલ,
ફુલકી ખુશબુભી ઉડજાતી હે મુરઝાનેક બાદ
કબરમે કયા કયા ફરીશતોકા થા અરમાને સવાલ,
કુછ ન પુછા મુજસે તેરા નામ બતલાનેકે બાદ.
ફુલ ચઢાયેગે લહદ પર જીનસે યે ઉમ્મીદ થી,
વોભી પત્થર રખ ગએ **સીનપે** દફનાનેકે બાદ
ઉંમર ભરમે દોહી ઘડીયા મુઝપે ગુજરી હે કઠન,
આપકે આનેસે પહેલે આપકે જાનેકે બાદ,
તુ દીયે જા સાકીયા પયમાના પયમાનેકે બાદ.
બાત મતલબકી કહુગા હોશમે આનેકે બાદ
સુર્ખરૂ હોતા હે ઈનશાન આફતે સેહનેકે બાદ,
રંગલાતી હે હીના પત્થરપે પીસજાનેકે બાદ
જો જલાતા હે કીસીકો ખુદ વો જલતા હે જરૂર,
શમઆભી જલતી રેહી પરવાના જલ જાનેકે બાદ
કયા શરાબે તાબને પસતીસે પાયા હે ઉરૂજ,

સર ચઢી હે હ'કશે નીચે ઉતરજાનાકે બાદ
કેસી આંખે ફેરલી મતલબ નીકલ જાનેકે બાદ.
ઉમર આધી આ ગઇ પર હે અભી નખરે વોહી,
બલ ન રસ્સીકા ગયા અફસોસ જલ જાનેકે બાદ
હીલાસાઝી કહેતીહે ઉનકો કે બસ વો આચુકે,
મેહદી કયા બેઠેગે ફુવરન ઝુલ્ફ મુલ જાનેકે બાદ
ઉમર ભર ઉનકો તો મેરી શિકલસે નફરત રહી,
અબ વો ચહેરે દેખતે હે હમ નીકલ જાનેકે બાદ.
યાદ આઇગી **વફાએ** તુમકો મેરી દેખના,
કદર હોગી તુમકો મેરી–**મેરે મર જાનેકે બાદ**
આન મીલ જાવ ગલે **આશીકશે** કયા તકરાર હે.
સુલેહભી હો જાતી હે, આપસમે ચલ આનેકે બાદ

ગઝલે–તજમુલ, તર્જે–કવ્વાલી—

કોનસે દીલમે નહિ રંગ રંગીલા મેરા.
હર નજરમે હે બસા છેલ છબીલા મેરા
દાગ ઇસ્યા કા મીટા દેગા મેરે દામનસે,
રંગે ઇરફા મે ડુબા દેગા રંગીલા મેરા
હમમે હોગી મુરીદોકી ન જબતક બખશીશ
હટને વાલા નહિ મયદાસે હટીલા મેરા
અવલીયા ચીસ્ત કે સારે હય બરાતી જીસકે,
ચસમે બદદુર વોહ દુલા હે સજીલા મેરા
હક પરસ્તી કા તમાશા નજર આયા સબકો,
આયા **અજમેરમે** જબ છેલ છબીલા મેરા
નામ લેવા મય તેરા ઔર હય ઘર ઘર મેરે,

મય બેઢીસથી હુ મેરે સાથ કમીલા મેરા
ગુલરૂખાને ચમને દહેર હો કુરબા દીલસે,
રંગ રૂપ મના દીખાદે જો રંગીલા મેરા
દરસે ખ્વાજા કે મે ઇનઆમ જો લેકર કે ટાલા,
ખ્વાજા વાલો ને રખ્ખા નામ હટીલા મેરા.
જય રહા હે નિગેહ ખલ્ક મે અલ્લાહુ અલ્લાહુ,
બસ રહા હે દીલે આલમ મે રંગીલા મેરા
અય "તજજમુલ" દીયો જાનો જીગરકા માલી,
વાહ રંગીલા વોહ છબીલા વો સજીલા મેરા

ગઝલે-લતીફ-મોસીફ ગુલદસ્તે હાઝા —

અલ્લાહકી રહેમતસે અલતાફે મોહમ્મદસે,
ખાલી ન ફીરા કોઇ હરગીઝ દરે **અહેમદસે**
અલ્લાહકા પયગામ પ્યારે, **નબી અહેમદસે,**
ઇસ્લામ ફલા ફુલા ગુલઝારે **મોહમ્મદસે**
હે શમસો કમર રોશન, દોનો રૂખે **અહેમદસે,**
હેરાનહે દો-આલમ ઉસ નુરે મુજર—રદસે,
તુ મુજકો શબા લેચલ એહસાન બડા હોગા,
ખાલી નહી આઉગા જાકર દરે **અહેમદસે**
અલ્લાહકા બન્દા હુ મે ઉમ્મતે **અહેમદ** હુ,
કહેતા હુવા ઉઠુગા મયશરમે—યે—મકરદશે
ઉમ્મતકો તેરી બખ્સા **મેહબુબ** મેરે પ્યારે,
મેરાજકી શબ ખાલીક, કહેતા થા **મોહમ્મદસે.**
સીનેમે - **મોહમ્મદકી** તસવીર નુમાયા હે,
મીલતા હુઆ યે દીલ હે ઉસ નુરકે મુમ્મદસે.

મહેબુબે ખુદા તુહે મત્લુબે ખુદા તુહે,
હે શાને ખુદા જાહેર પ્યારે તેરે ગુન્મહદસે
મગ્રફદબી લતીફ અપના બનજાએ મદીનેમે,
કયુ જાકે ચલે આએ દરબારે મોહન્મદસે

નઈ-કવ્વાલી તર્જે-ગઝલ—

એ ખુદી અયસી બડહી કુછ ઉનકે આ જાનેકે બાદ,
યાની આયા હોશભી તો મોત આ જાનેકે બાદ
ખુદા ઝન હોતે હે વો પહેનુસુ ઉઠ જાનેકે બાદ,
દેખીએ કયા ગુલખીલે **ઇસ ફુલ બરસાનેકે બાદ**
થાએ નાકામીન લુત્ફહમ કલામી કુચ્છ મીલા,
બનગએ વો બુત સરાપા મેરે આજાનેકે બાદ
અયફલક અચ્છા નહિ યે રોજકા ઝુલમો સીતમ,
ફીરસીતમ ઢાએગા કીસપર **મેરે મરજાનેકે બાદ**
કીમકો બતલાઉ શબે ગમકો નથા મેરા રફીક,
હોસભી જાતે રહયે આપકે જાનેકે બાદ
દૌલતે દીદારસે યુ શાદહો જાતે હય હમ
જેસે ખુશ હોતા હય કોઇ **માલો ઝરપાનેકે બાદ**
બાદે **મજનુ** રંગ દીખતાએ ન કયુ બેહશત મેરી,
એક દીવાના હુના કરતા હય દીવાનેકે બાદ
ઝીદગીમે જીશકદર ચાહો કરો **ઝુલમો સીતમ,**
યાદ આઉગા મગરમે—તુમકો મરજાનેકે બાદ
દીનતો જયુ તુ કરકે કટ જાતા હય હીજરે યારમે,
સરપે આતીહય કયામત, **શામ હો જાનેકે બાદ.**

નઇ-ગઝલ—મુખમ્મસ—

અચ્છે પીયા વોહ દેશ બુલાલે હિંદમે જીયા ઘભરાવત હય,
બીરહ કી બયરન દરસકી પ્યાશી, કાહેકો મોહે તડપાવત હય
ખદંગ ફેંકદે ઝાલીમ, જરા ઝફાકે લીએ,
ઇધરભી એક નઝર ચક્ષમે સુરમાસાકે લીએ.
તુ હુસ્ને ખુદા દાદકી અદાકે લીએ,
નકાબે રૂખસે ઉઠાદે ઝરા ખુદાકે લીએ
મરીત પીઆ કભી ન કીનો નીસદીન મોહે સતાવત હય
મઝાહી કયા હય મહોબતમે બે વફાઇમે,
યે તર્જ ખુબ નીકાલા હય દીલરૂબાઇ કા
દીખા **મદીને** કો અબ વકત હય રસાઈ કા,
ઉઠા કે ફેંકદે સદમા તેરી ખુદાઇ કા
તુહી સબકા ખેવનહારા, કાહેકોદર લગાવત હય મેરે અચ્છે પીયા
તુહી બતાદે મેરા અખતીયાર કયસે હો,
ખફા જબ આપ હો દીલમો કરાર કયસે હો
ચેનસે અબ યેહ બદલે હાલે ઝાર કયસે હો,
ખીઝાએ આએ તો ફસ્લે બહાર કયસે હો.
ઉમડ ઉમડ પીઆ નયન હમારે નેહકા મહે બરસાવત હય

નઈ-કવ્વાલી તર્જ-મનહર—

સોચલે કાતીલ ન ગમહો મેરે મર જાને કે બાદ,
આદમી પચતાતા હય **હદસે**-ગુઝર જાને કે બાદ
ફરકે વઅદા વોહ ન આએ અપને ઘર જાને કે બાદ,
હાથ હમ મલતે રહે **મોકા** ગુજર જાને કે બાદ.

હીજરકી શબભી મેરા એક મુનીસા ગમ ખ્વારથી,
મે અકેલા રેહ ગયા દરદે જીગર જાને કે બાદ
મરહમે તસ કીનકે પાવ્મે થા પોશીદા નીમક,
આબલે રીર ફુટ નીકતે ઝખ્મ ભર જાને કે બાદ.
સર જુદા હોતેહી ઉસને લેલીઆ આગોશમે,
વસ્લકે લુટે મઝેહ હમને તો મર જાને કે બાદ
કેહતે હય વો છોડદો હરદમ શીકાયત ગેરકી,
હમ ન આયેગે તુમ્હે દીલસે ઉતર જાને કે બાદ
સચ ન માનેગે ન માનેગે વોહ મેરી દાસતા,
હા યકી નાએ તો લાએ મેરે મર જાને કે બાદ
કોઇ સેહ સકતા નહિ મેરે શીના ઉનકે સીતમ,
દેખના પચતાએગે વોહ મેરે મર જાને કે બાદ
અબભી કુછ હય વકત મઝહર તોબાહ ઇસ્યાસે કરો,
વરના પછતાવોગે દુન્યાસે ગુજર જાને કે બાદ

ગઝલે-મુસ્તફા તર્જે-કવ્વાલી—

બશર નુરે રબ્બુલ—ઉલા બનકે આયા,
નયે રંગસે જા—બજા બનકે આયા
બને અબીયા અવલીયા સબ બરાતી,
જો દુલ્હા હબીબે ખુદા બનકે આયા
કહીં લાલા વ ગુલ કહીં ચાંદ સુરજ,
તજલ્લાયે અરજો સમા બનકે આયા
અગર લહેર આઇ બને શકલે ગૌહર,
જો મૌજ આ-ગઇ બુલબુલા બનકે આયા.

કહીં **અવલીયા** બનકે શાને દીખાઈ,
કહીં **આશીક** મુબતીલા બનકે આયા
કહીં શકલે **ઈસા**, કહી શકલે **મુસા**
કહીં **યુસુફ** દીલ-રૂમા બનકે આયા
બહોત ગુલ ખીલે ઇસ જહામે વ લેકીન,
બહાર આઈ જબ **મૂસતફા** બનકે આયા

તોફએ મુમતાઝ—ગઝલ—

બાવલેકી મોત કા હે વાકેયા યે દર્દનાક !
હાએ જીસકે **ગમસે** ખામે કાહે દીલભી ચાક ચાક !
મોટરોમે જો ઉડા ફીરતા **થા** વો હે ઝેરે ખાક !
એક **હમલેમે** કીયા સફફાક **કાતીલને** હલાક !
કીયા કહુ કયુ-જાનસે-અપની વો બીચારા ગયા !
ઇશ્ક કી દીવાનગી મે બાવલા મારા ગયા !
હય જો રશ્કે હુર વો **મુમતાઝ બેગમ** ગુલ બદન !
ખુશ ખરામો ખુશ કદો ગુલ પાય રહન ગુનચે દહન !
ખુબરૂ નાઝુક અદા નાઝ આફરી શીરીસુખન !
દીલરૂમા વ દીલ **નસીંનો** જાનવાજો સીમતન !
ઉસકી ઉલ્ફત હીમે સારા ઝોર ઓર યારા ગયા !
ઇશ્ક કી દીવાનગી મેં બાવલા મારા ગયા !
ઇશકમે ઉશકી **હુકુમત** ઓર દોલત ભી ગઇ !
જાન ભી દી મુફતમે, હાથોસે ઇજ્જત ભી ગઇ !
વસ્લકી રાતે ભી રૂખસત સુબે ઇસરત ભી ગઇ
મુફસદોકી દુસમનીસે ચાહકી પીતભી ગઇ !
અલગરઝ સાબાને **ફરહત થા** જો કુછ **સારા** ગયા !

ઇશ્ક કી દીવાનગી મે બાવલા મારા ગયા !
વાલકેસર પર જો હે ગુલજાર વો મલબાર હીલ !
હુસ્નન કા મનજર વો પુર અનવાર વો મલબાર હીલ !
ક્યુ ન હો મરગુબે હર ઝરદાર વો મલબાર હીલ !
હે ફરાહ બક્સ ઔર ફરહત બાર વો મલબાર હીલ !
પ્રય કે મર્ગ ઉસકે લીએ લેકર વહીં મારા ગયા !
ઇશ્ક કી દીવાનગી મે બાવલા મારા ગયા !
ચખ હે સુસદર વ હુસનુ ઇશાક કી હે દારોગીર !
ઉડ ગયા રગે કમર ફીકા પડા બદરે મુનીર !
યે તગૈયુર દેખકર હયરાન હે બરનાવ પીર !
કાપતા હે ખોફસે હર એક મોહતાજો અમીર !
હાય કયમા આસમાને આજકા તારા ગયા !
ઇશ્કી દીવાનગી મે બાવલા મારા ગયા !
કોઈ મજનુ હકપે કોઇ હુસને જાહીર પર નીસાર !
હય નઇ હર એક સાને કુદરતે પરવર દીગાર !
ઇન ફીલા બાતે જહા કે હે અજબ લયલો નહાર !
એક હાલત પર કીસકો ભી નહીં સમરો કરાર !
જીસકા યે ખાકા હય ઝેરે ખાક વો પીયારા ગયા !
ઇશ્ક કી દીવાનગી મે બાવલા મારા ગયા !

તર્જે-ઉસ્તાદી—ગઝલે-ભૈરવી—

ઉઠો **પીયા** જાગો અકેલી ડર લાગે—ઉઠો,
ચુન ચુન કલીયાં સેજ બીછાઇ-ઇતનેમે હો ગઇ ભોરરે—ઉઠો૦
આધી-આધી-**રતીયાં** પીયકે પહેરવા, તડપ તડપ જીયા જાયરે—ઉઠો૦
આમવાકી ડાલીપે **કોયલીઆ** બોલે, બનમે બોલે **મોરવારે**—ઉઠો૦

નાટકે-એમાં શું ?-ગઝલે-કવ્વાલી—

દીલ હય વહી જીસ દીલમે, મહોબ્બત હો કીસીકી,
હય આખ વહી જીસમે, શરાફત હો કીસીકી
કયુ હાથ શમે વસ્લ લગાને નહીં દેતે,
માશુક હો તુમ-યા-કે, અનામત હો કીસીકી
શમાકો દેખકર મયફીલસે, યુ કહતા હય પરવાના,
જો ચાહે જલના ઇશ્કમે, મુજ સાહી જલ જાના
શમાકી બેકરારી કો, કહા પહોચેગા પરવાના,
લગજના, થર થરાના, સરકટાના—સાફ જલ જાના
હોતા હય ઉન્હે રશ્ક તો, હો મેરી બલાસે,
જલ જાય અગર જલનેકી આદત હો કીસીકી

ગઝલે-યુસુફ—તર્જે-કવ્વાલી—

તડપા કે દીલ મેરા નિગાહે યાર રહે ગઇ,
થોડીસી ચલકે આજ યેહ તલવાર રહે ગઇ
કયા હુસ્ન થાકે આખસે દેખા હજાર બાર,
ફીરભી નજરકો હસરતે દીદાર રહે ગઇ
મહેફીલમે ઉસકી રગ જમા થા ન ઇશ્કકા,
તુજસે યે બાત દીલ્ય, ખુબાજ રહેં ગઇ
કટ કટ ગયે બુતે, કાતિલકી ચાલ પર,
ઐસા ચલા વોહ તેજ-કે તલવાર રહે ગઇ
હુસ્નો જમાલકા ફકત, અફસાના રહે ગયા,
યુસુફ રહે ન ગરમી-યે-બાજાર રેહ ગઇ.

રેસબાજોકો—નસીહત—તર્જ-શયેર—

ઘોડા લગાયા **વીન** ઓર આયા **પીલેસમે,**
ખીચડી કે વાધે પડ ગયે **બબઇ કી રેસમે**—૧

અવલ તો રેસ બાજો ને **બુકે** બના લીયા,
ફીર બાદ ઉસમે ઘોડે કે નામો નીસા દીયા
નામો નીસા કે સાથભી **નબર** લગા દીયા,
ઉસકો તો **એડીકેપ** બનાકે બીકા દીયા

ઇસી તરાહસે ધુમ હય હમેશ **રેશમે,**
ખીચડી કે વાધે પડ ગયે **બબઇકી રેશમે**—૨

અબ રૈસકે મૈદાનમે **શનીચરકો** આ ગયે,
નબર બનાકે લાયે થે વો સબ લગા દીયા
બહાદૂર જંગ ઔર ખમીસાકા નામ થા,
ઉસકો તો **વીન** ઔર **પીલેસમે** લગા દીયે

ઇસ વાસ્તે ખુશી હોકે બેઠે હય ધુનમે,
ખીચડીકે વાધે પડ ગયે **બબઇ કી રેસમે**—૩

ઘોડેકી ટાપ ગરદને બીસમીલ મે ચલ ગઇ,
ઈનસા તો કયા ફરીસ્તાકી નીયત બદલ ગઈ
ડાઢી હુઈ સુફેદ જવાની ભી ઢલ ગઇ,
ઘોડા જો આયા **વીન** તબીયત બદલ ગઇ,

હમકો તો **વીનમે** ન મીલા ઔર **પીલેસમે,**
ખીચડીકે વાધે પડ ગયે **બંબઇ કી રેસમે**—૪

અબ **માલો જરકો** હારકર બેકાર હો ગયે,
ફીર ઘરમે આકે ફીકરમે **બીમાર** હો ગયે.
ઓરતકો બોલે જલદીસે તોડે ઉતાર દે,
રૂપે વો જાકે લેકે આયે ગીર માર કે

ખીચડીકે વાધે પડ ગયે **પુનેકી રેસમે,**
ખીચડીકે વાધે હો ગયે **બંબઇ કી રેસમે**—૫

ફુલનો બગીચો.

હય બાગો બહારે દુન્યા ચંદ રોજ

દેખો ઈશ કા તમાશા ચંદરોજ

નઇ-ગઝલ— — ▭ —

મેરે **કાલી કમલીયા** વાલે **નબી** મુજે દામે બલાસે બચાલો **નબી**
બંદએ સરકાર હુ ઉમ્મત મે કહેલાતા હુ મે,
કીસમત મે યે તહેરીર હેક ઠોકરે ખાતા હુ મે
મુજે રોઝેપે અપને બુલાલો નબી, મેરે **કાલી** કમલીયા વાલે નબી.
અબતો દુનીયા કે મઝાલીમસે બહોત રંજુર હુ,
અયસો અસરત સે મેરે મૌલામે કાસો દુર હુ
મુજે હર એક બલાસે બચાલો નબી, મેરે કાલી કમલીયા વાલે નબી.
કોનહે મેરા, બજુઝ હજરત કે યા ખયરૂલ બસર,
જો કે એસે વખતે બદ મે આકે લે મેરી ખબર
મુજે દામનમે અપને છુપાલો નબી, મેરે કાલી કમલીયા વાલે નબી.
ખુશ નહી આતી હે મુજકો હીંદકી આબો હવા,
આપકે રોઝે કો દેખુ હે યેહી હરદમ દુઆ
હે તમન્ના મદીને બુલાલો નબી, મેરે કાલી કમલીયા વાલે નબી
રોઝએ વાલા ન દેખા જીસ બસર ને એક બાર,
જીંદગી ઉસકી અબસ હે હયફ હે આલી વીકાર
મેરી હસરત તો દીલકી નીકાલો નબી, મેરે કાલી કમલીયા વાલે નબી.

નઇ-ગઝલ-તર્જે-કવ્વાલી—

ઇસ્લામ કા ઝન્ડા આલમમે ગડવા દીયા કમલી વાલેને,
કાબેમે બુતોકો કલમએ હી પડવા દીયા કમલી વાલેને.
ઘુંઘટ જો અપને ચેહરેસે સરકા દીયા કમલી વાલેને,
દીખલાકે જમાલ એક આલમકો તડપા દીયા કમલી વાલેને
જબ ચેહરે એ અનવર કમલીસે ચમકા દીયા કમલી વાલેને,
મોલાકે ખુદાકો બેપરદા દીખલા દીયા કમલી વાલેને

કયુ રીક હો રોઝે જઝા હમકો ભુલજાએગે સબ ઇસ્યા અબ્તો,
જીસ વક્તકે અબરે **રહેમતકો** બરસા દીયા કમલી વાલેને
હે દેકે શરએ દાવતકો ઓરૂસે મીટા કદ કસરતકો,
વો જલ્વાએ હક ઇસ ઉમ્મતકો દીખલા દીયા કમલી વાલેને
અશકકો દીલસે પુછો ઝગ વો કન્કી ફ્મન વો રૂખકી છબ્બા,
દીખલાઇ કભી જોબાકી અદા તડપા દીયા કમલી વાલેને
કયા નીગાહુતે ગુલથે **સદસેઅલા** જીસરાહસે ગુજરે શહેહુદ,
વેહ કુચ્ચાભી અપની ખુશબોસે મેહકા દીયા કમલી વાલેને
રો રો કે કભી તો હારૂ મે જા કે કભી કોહો સારોમે,
અલ્લાહસે અપની ઉમ્મતકો બખ્શવા દીયા કમલી વાલેને

ગઝલે-બેદમ. તર્જે-કવ્વાલી—

મે વો દીવાના તેરા અય રશ્કે **લયલા** હો ગયા,
દીલકપર મેરી તેરી-સુરતકા ધોખા હો ગયા
આઇના ખાનેમે જાતે જાતે યે કયા હો ગયા.
આપ અપની શીકલકા હમકો તમશા હો ગયા
નામ થા **મયખાર** જીનકા બન ગયા **સાકી** વોહી,
જામ મયે પુર ફયઝસે-લબરેઝ મીના હો ગયા
તેરે છુપનેમે ભી અય પરદેનશીં એક લુત્ફ હે,
દેર થા જો ઘર તેરે છુપનેસે કાબા હો ગયા
તુમ આકેને ઓર કીતને બેન બેને દેખીયે,
એક ટુકડે તુન કહા ઓર કુનસે કયા કયા હો ગયા
હો ગયા **બેદમ** મરીઝે ગમ તો આકર કબ્ર પર,
હસ કે ફરમાને લગે ઇસા-કે હા[?] અચ્છા હો ગયા

નઇ-ગઝલ.

ખુએ હર ગુલમે પરવર દીગાર હે,
ગુનચે ગુનચેસે તુ આશકાર હે.
જો મેહશરમે પુછેગા મુઝસે ખુદા,
તો યે કહેદુગા મે અપને સરકો ઝુકા,
તેરા બન્દા એક યેભી ગુનેહગાર હે—ખુએ૦

વો **મનસુર** અનલહક તો સુલીપર ચલા,
હકકે કહેનેકી દુન્યાસે પાઇ સઝા,
જો હે **આશીક** વો બાલાએ દાર હે—ખુએ૦

ઉસને ઠોકરસે મુરદે દીયે હે જીલા,
ખીચી ખાલ બદનમે ફુરરે લગા,
છુટી ખુનકી બદનસે ફુવારહે—ખુએ૦

પ્યાર કરતી હે આશકકો દીલકી લગન,
કેસા વ ફરહાદ મારે ફીરે કોહે બવન,
બીકા યુસુફ મીસર કે બુઝારહે—ખુએ૦

મેંને દુન્યામે આ કરકે કુછ ન કીયા,
ઔર કીયાભી તો મેને બુરાહી કીયા,
મેરે સરપર ગુનાહોકા ભાર હે—ખુએ૦

ગઝલ-હુસેન-તર્જે-કવ્વાલી—

ફિરદૌસ હે ખજીન રૂખે **હઝરતકે** સામને,
તુબા હે પસ્ત સરવે **મુહબ્બતકે** સામને
કહેતા હે લુતફે શાફએ **ઉમ્મત** યેહી મુઝે,
ક્યાહુ તેરે ગુનાહ મેરી **શફાતકે** સામને
યા રબ જો મે મરૂ તો-**મદીને** મે હી મરૂ,
મરકદ બને તો શાહકી **તુરબત** કે સામને.

કટકટકે ગીર પડે યે સરે સર કાશાને દેહરે,
હઝરતકી ઝરબે તેગે જલાલતકે સામને
મહશરમે આસીયોસે કહેગા યે ફઝને હક,
લે આ અર્ઝ શાફ એ ઉમ્મતકે સામને
ઉનક કરમસે હો તો હો લાયક અજબ નહિ,
કમ બયા હમ હે જીનસે શફાઅત કે સામને
કમકા ગુનાહો ભલા કહો ગુના મેરે,
હઝરત તુમારે ફઝલ લે રહમત કે સામને
અલ્લાહ વોભી દીન મુઝે હાસીલ કરે હુસેન,
બીસતર જમાઉ મે દરે હઝરત કે સામને.

ગઝલે-અમીર. — ▭ —

નદો બોસા નિગાહે લુત્ફહી પર દીલ સનમ લેલો
તુમ્હારા માલહે તુમ દેકે કીમત બેશૂતમ લેલો
ગલા ખંજરપે મેને રખદીયા તો આતેહી બોલે,
કરીંગે ઝુબ્હ ઠેરો ક્યુ મરે જાતે હો દમ લેલો
સુએ મયખાના આ નીકયે જો કાઝી દુખ્તે રઝ બોલી,
બડે મુરશિદ હે હઝરત મયકશો ઉઠો કદમ લેયો
ખબરહે હઝરતે મજનુ કે આઇ નજરમે લયલા,
ન પોહચે હાથ મહમીલ તક તો નાકે કે કદમ લેલો
અમીર ઉસ પરીયે દોરાકો ખત લીખના જો હો તુમકો,
ફલકસે માગલો કાગઝ અતારદાસે કલમ લેલો.

ગઝલે-મફ્તુન-તર્જે-કવ્વાલી—

હર્મ તુમપે મર રહે હે આશિક હો તુમ કીસીકે,
હાવે તો દોસ્તીકા બરતાવ દુશમનીકે.

મુદ્દતકે બાદ આઇ હે આજ વસ્લકી શબ,
અંદાઝ ચબ દીખાઓ, કુછ તો હસીં-ખુશીકે
સરકાર ઇશ્કકે હે, કુછ કાયદે નીરાલે!
દુન્યાસે હે અનોખે આદાબ બંદગી કે,
સાકી હે ઇદકા દીન, જી ભરકે અબ પીલાદે,
મુદ્દતસે તીશને લબહુ અરમાને મય કશીકે
મસતીમે હાથ અપના સીનેપે ઉનકે પહોચા,
ગફલતમે યે મઝાથા કુરબાન બે ખુદીકે
લબપર યે આહ કયસી ચહેરા યે ઝર્દ કયુ હે,
સચ સચ બતાઓ મફ્તુન આશીક હો કયા કીસીકે

ગઝલે-કવ્વાલી.

તો અગર હીલા કરે મહફીન તક આનેકે લીયે,
હાથ નીકલેગે જીનાઝેસે બુલાનેકે લીયે
સીકલ અચ્છી રંગ ગોરા-બાલ લબે ચશ્મે શુર્ખ,
કીસ જગેકી ખાક લી તુમકો બનાનેકે લીયે
યે અદાએ યે જફાએ યે જવાની યે સીતમ!
હુ ઢલો મઝદુર કોઈ બોજ ઉઠાનેકે લીયે
ચાદરે આબે રવા બનકે લપટ જાવુગા મે,
તુમ અગર ઉતરોગે દરીયામે નહાને કે લીયે
મે ન છોડુગા હતેલીમે તુમાહરે ખુને દીલ,
હાથમે તુમ હાથ દો મેહદી લગાનેકે લીયે

ગઝલે-રોશન-તર્જે-કવ્વાલી—

જો પુછા મેને ઝાલીમસે મુઝે કયુ દાર પર ખીંચા,
તો બોલા તુને કયુ નકશા મેરા દીવાર પર ખીંચા.

હઝારો દીનસે બેદીન હુએ જાતે હે દેખો તો,
અજબ નકશા કીસીને યે **જમીને** યાર પર ખીચા
નીશા તક ભી ન ડાલા બેબદારી ઉડ ગઈ કયસી,
હઝેરો બાગ રખ–રખ કર ગલા **તલવાર** પર ખીચા
શબે વાયદા વો કહેતે હે ન આતે હમ કભી રોશાન,
તેરે ગજબે મોહબ્બતને મુઝે ઈકરાર પર ખીંચા

ગઝલે–અકબર. —.▭ —

બેશક ખુદાકા ઘર હે તેરે ઘરકે સામને,
જન્નતકા દર ખુલા હે તેરે દરેકે સામને
એક એકકો બખ્શવાઇગે મેહશરમે હકસે વોહ,
યુસુફકી બન પડેગી **ઝુલેખાકે** સામને
કેહ––દીજીયો સબા મેરી હાલત જરા જરા,
જાના હો જબ તેરા મેરે **આકાકે** સામને
કરબલમે કટ––ગયે હે વોહ ઉમ્મતકે વાસ્તે,
સર રખ––દીયા હુસેનને **ખંજરકે** સામને
ગર વોહ કરમ કરે ન કરે ઈખત્યાર હે,
અકબર અબ અર્ઝ કર તુ જરા જાકે સામને

નઈ–ગઝલ— — ▭ —

દરે મુસ્તફા સગે **મુસા** નહી હે, યહા **રબ્બે અરની**કા ઝગડા નહીં હે
વોહકોન જો તુજપે શયદા નહીં હે, કીસે તેરી નઝરોને મારા નહીં હે.
રૂકે યે તો પરદેસે આવાઝ આઈ તુ પરદેમે આ તુઝસે પરદા નહીં હે.
છુપાઓન ચેહરેકો બુરકેસે સાહબ, અભી હમને **દીલ ભરકો** દેખા નહીં હે
ચલો વાદીએ **ઈશ્કમે** પાઉ રખના, યે વોહ **જંગલ** હે જીસમે કાટા નહીં હે
કહા જોસમે આકે **હઝરતસે હકને**, જો તેરા નહીં હે વોહ મેરા નહીં હે.

ગઝલ-મુસ્દસતે-વઝીરજાન.—કાનપુરી—

આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બફીશાં બર મઝાર મા,
બસ નાજુક અસ્ત શીશાયે દીલ દર કીનારમા—બસ૦ ૧

એક દીન જો બહેરે ફાતહા તુરબતપે મે ગયા,
ફુલોકી ચાદરે મે ચડાતા થા જાબજા
થી ચન્દ કબ્ર વોહવે બુજુરગોકી જો જદીદ
એક કબ્ર પર બખત-તે પરેશા થા યે લીખા
આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બફીશાં બર મઝાર મા—બસ૦ ૨

બાલાએ કબ્રે એક દરખ્તસે ગુલાબ થા,
સરસબ્જ જીસે ન રખતા થા હમસર વોહ દુસરા
જબ ફુલ ઉસ દરખ્તસે તુરબતપે ગીરતે થા,
તબ અફરને કબ્રસે આતીથી યેહ સદા
આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બફીશાં બર મઝાર મા—બસ૦ ૩

યહે બારબાર દેખ તઅજ્જુબ મુજે હુવા,
આશીદગાને કબ્રસે પુછા જો માજરા
યેહ કૌનસે બુજુર્ગ હેં ક્યા ઇનકા નામ થા,
આતી હે જીનકી કબ્રસે હરવકત યેહ સદા
આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બફીશા બર મઝાર મા—બસ૦ ૪

માઅલુમ યેહ હુવા કે વોહ થે આશીક હઝી,
તા ઉમરત વસ્લે યાર મયસ્સર હુવા નહી
મરનેકે બાદ કબ્રપર આયા જો મેહજબીં,
જબ બર્ગે ગુલ ચડાયા તો અવાજ યેહ સુની
આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બફીશાં બર મઝાર મા.—બસ૦ ૫

કલામે-તાહેર-તખ્તે અદાલત.

અય માલીકાને તખ્ત વોહ, દવલત કહા ગઇ,
નવશેરવાકી અબ વોહ, અદાલત કહા ગઈ
વોહ માલ ઓર મનાલ વોહ હશમત કહા ગઇ,
વોહ તાજ કીયા હુવા વોહ અદાલત કહા ગઇ અય
ઉનકી વોહ પજ રોઝા હુકુમત કહા ગઇ,
શાહો-ગદાકી કબ્રમે હાલત હય એકસી
મજબુર બોલનેસે હય અયસી હય બે બસી,
ખામોશ મકબરોમે નહી આતી હય હસી
કેહેતી હય રોકે કબરે સીકદર પે બે કસી અય.
વોહ દબદબા વોહ શાન વોહ શવકત કહા ગઇ,
ફીર ઉસકા ગુરૂરમે આના કીધર ગયા.
નમરૂદ કા ખુદીકા ઝમાના કીધર ગયા
જમશેદકા વોહ જશ્ન શહાના કીધર ગયા
કારૂ કો પુછીયે કે ખઝાના કીધર ગયા,
હાતમ કો પુછીએ કે સખાવત કહા ગઇ અય
દગાગત હુઇ સીપા તુ જહન્નમમે કયો ગયા,
અય સલતન્ત તબાહા તુ જહન્નમમે કયો ગયા
અયશદાદ રૂસીયા તુ જહન્નમમે કયો ગયા,
કયસીયે ખુદાઇ કી તેરી જન્નત કહા ગઇ અય
કાપતેથે અમ ઝમીન હુકુમત કી ધુમથી,
ગુજે થે આસમાન વોહ નવબતકી ધુમથી
ડરતા થા કુલ જહાન વોહ અદાલત કી ધુમથી,
હારૂન રશીદ જીસકી ખીલાફત કી ધુમથી.
પુછે કોઈ કે અબ વોહ ખીલાફત કહા ગઇ .નવ

ઉલફતકા દમ જો ભરતે થે દાવે કીધર ગયે,
વોહ બાકપન વોહ શોખી નખરે કીધર ગયે
વોહ હુસ્નો નાઝ ઓર વોહ ગમઝે કીધર ગયે,
લયલાસે પુછયે કે વોહ અશવે કીધર ગયે
મઝનુસે પુછયે કે વોહ મોહબ્બત કહા ગઇ નવ
જો હુસ્ન કે હઝારો કરશમે દીખા ગયે,
અફસોસ બસ જહાસે વોહ મુંહ છુપા ગયે
કીડે મકોડે જીસ્મ કો સબ ઉનકો ખા ગયે,
લાખો હસીન કુન્જે લહદમે સમા ગયે.
વોહ નાઝ કીયા હુવા વોહ નઝાકત કહા ગઇ નવ
ખત ભેજ કર બુલાયા જહાનમ રસીદ ને,
કુફેમે જાકે સર દીયા મુસલીમ શહીદને.
બચ્ચોપે ઉનકે રેહમ ન ખાયા પલીદ ને,
આલે નબીપે ઝુલ્મ કીયા કયો યઝીદ ને
ઝાલીમકી વોહ પન્જ રોઝા હુકુમત કહા ગઇ નવ
કમબખ્ત કમનસીબ બદ અખતરને કયા લીયા,
ઇબને અલીકો મારકે ખુદસરને કયા લીયા
લાઅનત ખુદાકી શીમરે સીતમગરને કીયા લીયા,
દારેકા ખુન કરકે સીકંદર ને કયા લીયા
લાલચ કીયાથા જીસકા વોહ દવલત કહા ગઇ .નવ
પયદા હુવે વલી યે જહાંન જીસકે વાસ્તે,
પયદા હુવે યે બાગે જીના જીસકે વાસતે
પયદા હુવે કોનોમકાં કીસકે વાસતે,
તાહેર બતા વોહ નુરકી સુરત કહા ગઇ અય

નઇ-ગઝલ—તર્જે-કવ્વાલી—

સગે અસ્વદ ઓર **બય-તુલ્લાહસે** મીલતી હુઇ,
રૂહ જાયેગી **રસુલુલ્લાહસે** મીલતી હુઇ
કયુ ન આની મરતબા હો છત તેરી દરગાહકી,
ચેભી હે તુરે **કલી-મુલ્લાહસે** મીલતી હુઇ
કયુ ન અય દીલ હો કે બે-ખુદ મે કરૂં તેરા તરફ,
હે તેરી તસ્વીર **બય તુલ્લાહસે** મીલતી હુઇ
હે તેરી તસ્વીરમે જલ્વે **જમા-લુલ્લાહ-કે**,
હે તેરી બાતે **કલા-મુલ્લાહસે** મીલતી હુઇ
કયુ ન હમ **ઇસા** કહે તુજકો લબે જા બક્ષે યાર,
હે તેરી હર શાન **રૂહુલ્લાસે** મીલતી હુઇ
પી વોહ આતશ-ખેઝસાગર હો છુપ્કી આગમે,
હર લપટ નારે **ખલી-લુલ્લાહસે** મીલતી હુઇ

નઇ-ગઝલ-મુખમ્મસ—

કયા કયા કહા ન ફોજે **સીતમગર** કે સામને,
કુછભી ન સમજે દીનકો **બનજર** કે સામને
નકશા ખીચથા ઉસ દીલે **મુજતર** કે સામને,
અદા જો લડને આયે થે **લશકર** કે સામને
કીસ મુહસે જાએંગે વો **પયમબર** કે સામને કયા કયા૦
મહેમા બુલાકે દશતમે હકે નબીકા હેફ,
કીન કીન મુસીબતોમે ફસાયા અલીકા હેફ
તકલીફ કીસ તરાસે દી આલે નબીકા હેફ,
પાની ન પીને દેતે યે ઇબ્ને અલીકા હેફ
ઓર આપ-પાની પીતેથે બરબર કે સામને કયા કયા૦

ભાઝે ભતીજે કત્લ હુએ ઉનકે બરમલા,
જુઝ શુક્ર હકક ઓર ન થા કોઇભી ગીલા
કબઝે કો ચુમ ચુમતે કેહતીથી યેહ કઝા,
કયા કહના હય શુજાઅતે ઇબ્ને અલીકી વા
યુ સરજુકુ તો દે કોઇ ખજર કે સામને કયા કયા૦
જયનબ પુકારી ખયમેમે અય ભાઈ મય ફીદા,
કયો ધુપમે ખડે હો ચલે આવ યા ઝરા
સુનતે થે જબકે જયનબે મગમુમકી સદા,
ગાહ કહેતે યે દીખાકે લહુ રુખે પાકકા
જાવેગે યુહી દાવરે મેહશર કે સામને કયા કયા૦

નઈ-ગઝલ—કવ્વાલી— ▭ —

ગુલથા યે ફરિશ્તોમે **શાહે મદની** આયા,
અલ્લાહસે મિલનેકો નબિયોકા **નબી** આયા
કોહતુર હુવા રોશન એહમદ કી તજલ્લીસે,
મુસાફી ઝબાપર જબ **રબ્બે અરની** આયા
મુહે કુફરા ઝલાલતકા દુનિયા મે હુવા કાલા,
જબ ચર્ખે નુબુવત પર માહેમદની આયા
પેહચાન કે હઝરતકો કેહદુ ગા યે મેહશર મે,
સબરાઝ હુવે „અફસા ઇસ **ભુલ ભુલૈયાં** કે
ઉસ્તાદે અજલ બનકર તુરે મઝવી આયા,
અય તિશનાલબો દોડો કવસરકા ધની આયા
મનસખ હુવે સારે દુનિયાકે કુતબ ખાને,
કુરઆનકો લે લેકર-જબ ઉમ્મી લકબી આયા
પોહચા જો-મે જન્નતમે મિરઝા નો નિદા આઈ,
તાઝીમકો સબ ઉઠો મદદાહે નબી આયા,

કવ્વાલી-જનાબ—બાહદુરખાં—

મહબુબ મેરે યકતા જો તુ હય વોહી મય હુ,
પરવાના સીફત કુરબા જો તુ હય વોહી મય હુ
અબ કીશ્તીયે અયે પીયારે ડાલા હય નકાબે તુન,
મકના ભી હટા દેના જો તુ હય વોહી મય હુ
મૈંકફાર યે મકકે કે-કુફાર યે વોહ શારે,
ઇશલામ દીયા ફયલા જો તુ હય વોહી મય હુ.
મહેરૂમ નઉમમત શે બાકી કોઇ રહે જાએ,
દીલ લાદે ઝલક નુરી જો તુ હય વોહી મય હુ
જો તેરી મોહબતમે મહેબુબ મેરે મીટ જાય,
મય ફિરૂના ઉસે બકસુ, જો તુ હય વોહી મય હુ
હો ખાકેપા પે કુછ તો અબ લુત્ફકરમ મવલા,
હય નુર તેરા મુજમય જો તુ હય વોહી મય હુ

નઇ-ગઝલ—ગઝલે-કવ્વાલી—

જબ હુસ્ને અઝલ અપની તસ્વીર બના લાયા,
પરદેસે વોહ હર જાઇ તકરીર બના લાયા
ખુદ શમે અહે મેહફીલમે રોશન હે હરએક દીલમે,
સર લેનેકો ખુદ કાતીલ ગુલ-ગીર બના લાયા
ઉસ નુર રયે પયચાને અમલકો કીયા કયદી,
કયા ઇશ્કો મોહબ્બતકી ઝંજીર બના લાયા
વાહ-દતસે વોહ કસર-તમે કર અપને તઈ ઝાહીર,
હે બદ-ઝબે કુબરાકી તહરીર બના લાયા
ઝીંદા કીયા ખાદીમકો જબ એક નઝર દેખા,
કયા આખોકે તુ ઝાલીમ અકસીર બના લાયા

નઈ-ગઝલ—તર્જે-કવ્વાલી—

ચ્યાર યારી હુ મોહબ્બત હે મુઝે ચારોકી,
યા નબી તેરે સહાબાકી તેરે યારોંકી
યાદ અય શમેઅ નુબુવ્વત તેરે રૂખસારોંકી,
રાત કર દેતી હે પુર નુર સિયાહ-કારોકી
વરફે ગેસુયે નબી સુનકે નિકલ જાયે દમ,
પઢકે વલ-લયેલ રિહાઇ હો ગીરફ્-તારોકી
સરકો દીવારોસે ટકરાતે હે આશીક કયા કયા,
યાદ આતી હે જબ ઉસ રૌઝેકી દીવારોકી.
ભેજતા હુ ઉન્હે હર રોજ દુરૂદ ઓર સલામ,
ડાક બતહામે લગી રેહતી હે હર કારોકી
જબસે ચમકા હે તેરા હુસ્ન મદીને વાલે,
પડ-ગઈ મદ ચમક મીસરકે બાઝારોકી
માગને આયે હે મેહશરમે ખુદાસે તુમકો,
આજ-મકબુલ દુઆ હોગી તલબ-ગારોકી
દોનો આરીઝ તેરે કુરઆનકે દો-પારો હે,
ઝુલ્ફે તકસીર હે કુરઆનકે દો-પારોકી
કાશ હોતા શબે મેઅરાજ જીલોમે સૈયદ,
નોકરી મીલતી મુઝે ગાશીયા બર દોરોકી.

ગઝલે-હકીમ.—ગઝલ-કુવ્વાલી—

મખદુમ અલી એહમદ, તેરી કલીયરકી નગરીયા આખોમે બસી હે,-
દુખીયા હું બહુત લીજો, પીઆ મોરી, ખબરીયા, અબ જાન ચલી હે.-
નયના તોરે મતવારે હે, ઓર દિલમે, ઉમગ હે, કયા સાબીરી રંગ હે,
કહુ ન મર્મ ઇતરાઉ સખીરી મોરી, સુંદરીયા સાબીરને રંગી હે.-

દુવારે જો તેરે આઉ, દીયે ધીકે જલાઉ, બીપતકો સુનાઉં,
ખુશ હોકે ચડાઉ, તેરે રોઝેપે ચદરયા. યેહ મનમે બસી હે
શાબીર પીયા મુજકો તો તેરી આશ લગી હે, ગો દુખ ચની હે,
મજધારસે અબ પાર લગાદે મોરી નૈયા, તુમ હકકે વલી હે.
દસ બીસ સખીયોએ બુરી, એક સખી હુ, જો દુવારે ખડી હુ,
ઇન સબકે હાતોસે મોરી ભરદે, ગગરીયા કયુ દેર લગી હે
જાહે હે હકીમ આજ, સુનો જાનીમે કલીયગ, મગ.મ કે દરપર,
ચન્ન દેખ સખી અબ તુ કલીયરકી નગરીયા, કયા ધુમ મચી હે

નાટકે, ચલતા પુર્જા —તર્જે-કવ્વાલી—

યુ ઝુલમ ન કર જાલિમ, લુત્ફો કરમકે બદલે,
એક દીન તુઝે મિલેગે, જુલમો સિતમકે બદલે
ઇશ જુલ્મે ના રવાકી આખર મજા મિલેગી,
દોજખકા ગાર હોગા, બાગે ઇરમકે બદલે
દસ અયસે આરઝુપર, ફુલા હુવા હય નાહક,
મીટ્ટીકી કબ્ર હોગી, જાહો હશમકે બદલે
દોલત ન સાથ દેગી, અજમત ન પાસ હોગી,
કીડે કફનમે હોગે, જાહો હશમકે બદલે

ગઝલે-ઠુમરી. —અલસીયાં –

ફસ ગઈ મે તો કાલુ બલામે--
લામ અલીમ ઓર મીમકા પરદા, ઇશિકો હટાકર સામને આજા,
દીનમે અદાએ ઉતર ગયરે-ફસ ગઇ મે તો કાલુ બલામે
ઇન્ના ખનકના દીલસે ભુલાયા, નહનો કરબ સમકો બતાજા,
હીજમે મર ગઈ મર ગયરે-ફસ ગઈ મે તો કાલુ બલામે.

નાટકે-વિર કેશરી —તર્જે-કવ્વાલી—

જમદીલ ન હો કાબુમે, તો કયા મેરી ખતા હય, યહ શાને ખુદા હય,
સચ હોય જો મહોબ્બતમે કીસીને કહા હય આફત હય બલા હય
આઝારે મહોબ્બતસે, તો અલ્લાહી બચાએ, યેહ ગમ ન દીખાએ,
યેહ દર્દ વહિ હય, જીસકી નહી કોઇ દવા હય, બેકાર દુઆ હય.
સમઝા કો લગે કોનસે અદાઝ, તો દેખો, કુછ ગોર તો કરો,
મરતા હય તો મરનેકે શીવા, કોન જીયા હય, આખરકો ફના હય

નાટકે-શ્રી સિદ્ધ સત્યેન્દ્ર—તર્જે-ગઝલ, કવ્વાલી—

હુઇ હય દીલોજાં શે, મુઝે ઉલ્ફત મહમદકી,
કે તડપતી હે દીલ મેરા, મુઝે ફુરકત મહમદકી
મદીનેસે જો આતી હય તો ઇતના પુછ લેતા હું,
સબા જલ્દી બતા કૈસી, તબીયત હે મહમદકી.
ન હમ જન્નતમે જાયેગે, ન હમ દોજખમે જાયેગે,
ખડે દેખા કરેગે હમ મે સુરત મહમદકી
દરે જન્નતપે રીઝવા જબકે દરવાજા પે રોકેગા,
તો હોગા હુકમ જાને દો, એ હય ઉમ્મત મહમદકી
મીટાયા કુફ દુનીયાસે, બજાયા દીનકા ડંકા,
દીખાયા નુરકા જલવા, વો હય તાકાત મહમદકી
લહદસે આય ફરીશનો તુમ કહા જાને હો બેઠો ભી,
જરા તમકીન હો બાતે કરો હજરત મોહમ્મદકી
ગુલોને રંગ તારોને ઝીયા રોઝે અઝલ માગી,
પુકારા દીલ મેરા દે યા ખુદા ઉલ્ફત મોહમ્મદકી
રીઝા જલદી કયામત આએ નિકલે આરજુ દીલકી,
પઢેહ સલેઅલ્લા હમ દેખકર સુરત મોહમ્મદકી.

ગઝલે-બેકસ —▭:—

યા **આહમદે** મુખતારજો આપ આએ હુએ હો,
અલ્લાહકી રહેમત કી તરાહ છાએ હુએ હો
કોનેનકો તજ ઇનકો ચમકાએ હુએ હો,
મેહબુબી એ ખાલીકકી **સનત** લાએ હુએ હો.

ઉમ્મતકા **મોહમદકી** સરફ મીલ ગયા તુમકો,
ઇકરામે **ઈલાહીકે** સઝાવાર હો તુમ તો
બખશીશકો ન કુછ ફીકર કરો હશર મે લોગો,
તુમ અપને ગુનાહ હો સે જો શરમાએ હુએ હો

પાવોગે મુરદોકી **ઝોહર** ફેઝે નઝરસે.
ખાલી કભી જાતાહી નહી હે કોઇ **દરસે**
જો ચાહેગે પાએગે **યકીનન** ઇસી ઘરસે,
સરકારે મદીનામે અગર આએ હુએ હો

લોલાક લુમા શાને મોહમદમે હે આયા,
યે રૂતબાકીસી ઓર **પયગમરને** ન પાયા
મૌલા મેરે દુનીયામે હે **અલ્લાહકા** સાયા,
તુમ ઉમ્મતી હક બાત પે ઇતરાએ હુએ હો

અય તબઅ **મોહમદકી** સના તુજસે હો બસબસ,
મદ દાહ હે ખુદ જીસકા **ખુદાવંદે** મુકદદસ
કીસ ફકરસે કહેતે હે ફરીશતે ભીયે **બેકસ**,
તુમ ખતમ **રીસાલત સા** નબી પાએ હુએ હો.

*

ગઝલે-હાજી એહમદ—નશિહતે ઈસ્લામ.

અય મોમિનો સુનો તુમ્હે મરના જરૂર હે,
પ'ડતે રહો નમાઝ યે હોકમે હુઝુર હે
પ'ડતે રહો નમાઝ તો ચહેરે પર નુર હે,
પ'ડતે નહિ નમાઝ તો અપની કસુર હે
અપને કીયેકી જલ્દ સજા આપ પાઓગે,
અય બે નમાઝીઓ સિધા જહન્નમે જાઓગે
રોઝે જઝા જબતખ્ત પે બેઠેગા કીબરીયા,
ઉસવખ્ત કયા કહોગે તુમે આયગી હયા
શરમો હયાસે ઉસ ઘડી શરકો ઝુકાઓગે,
જન્નત કયા મિલેગી જહન્નમ મેં જાઓગે
તોબા કરો ખુદારા નમાઝ પ'ડા કરો,
મકો—ફરેબ વ જુઠ સે હરદમ બચા કરો.
મસજીદ ખુદા કા ઘર હે ઇબાદત કા કામ હે,
દુનિયાકા કામ કરના તો મુતલક હરામ હે
પ'ડતે હે જો નમાઝ જમાઅત સે સરબસર,
તૈયાર કર રહે હે વો જન્નત મે અપના ઘર
બખસાઇ ગે ખુદા સે ઉસે શાહે રહેબરર,
મુસ્લીમ ઔર બુખારી મે લીખી હે-યે ખબર
જો તરક-કી નમાઝ વો નાસ હો ગયા,
જીસને પડી નમાઝ વો પાસ હો ગયા
પ'ડતે રહો નમાઝ બહેતર યે કામ હે,
દીને રસુલે-પાક કા ઇસસે કયામ હે
મત ખાવ ચોર સોરકા ખાના હરામ હે,

યે દુઆ ખુદા સે મેરી સુબહો શામહે
પાબદ એ નમાજીકો કરદો **નમાઝ** કા,
ઔર ઉસકે દીલમે શોખ ભર દો **નમાઝ** કા
નારજ અપની બીબીસે હોતે હો હર ઘડી,
કહેતે હો કામ ખુબ ઉસકો ઘડી ઘડી
ઉસકો ભી કુચ્છ **નમાઝ** શીખાઇ કોઇ ઘડી,
તુમસે નિકાહ કરકે વો મુશિબત મે હે પડી.
દેખો **નમાઝ** પંડના ન ઉસકો શીખાવોગે,
બીબી કે સાથ આપભી **જહન્નમ** મે જાઓગે
અય મોમીન **નમાઝ** કો કરના ના તુમ કઝા
કુરઆન મે યે સાફ કહેતા હે **કીબરીયા**
તલખી સે મરગકે લીયે હે એક એ દવા,
અંધેરી કબ્ર મેભી બસાયેગી વો **દીયા**
મરનેકે બાદ હશ્રમે દુલહા બનવાએગી,
સેહરા નજીકત કા યેહી સરપે ઉડાયગી
રીમર લઇન સરકો જો તનસે જુદા કીયા,
ઉસ વક્ત મેરે **હુસેન** સીજદે મે ઝુક રહા
હકકી રઝા મે અપના વહી ઘર લુટા કીયા
દેખો યેહી હે પીયારી ઇબાદત **નમાઝ** હે,
ભુલે ના હમે તક વો નીયામત નમાઝ હે
અય મોમીને **નમાઝે** ખુદાસે મીલાયગી,
મરને કે બાદ એહી **જન્નત** ખુલાયગી
ખાલીક સે તુમકો સૈજે જજા બખસવાએગી,
જીતને સાથ અપના ઉન્હે લેકે જાએગી

સારી એબાદતુ– મે– એબાદત નમાઝ હે,
અય મોમીનો એ દીનકી દૌલત તમામ હે
જો કુચ્છ કે મરતબાથા બતાયા નમાઝકા,
હોવેગા સરપે હસરતે શાયા નમાઝકા.
મજબુત પકડો હાથસે પાયા નમાઝકા,
યે મરતબા ખુદાને બતાયા નમાઝકા
પઢશે નમાઝ દીલસે તો હોજાવગે વલી,
ખીલ જાએગી ફીર આપકે દીલ–કી કલી કલી
તારીફ હે શરીરકો અય મેરે કીબ્રીરીયા,
કરતા રહુ નમાઝકી તબલગી મે જાનજા
કરદો યે અપની જાનકો ઇસલામ પર ફીદા,
અય એ નમાઝી ઓ તુમસે યે કહેતા હુ બરમલા
ડંકા યે દીનકા હે બજાને કે વાસ્તે,
પઢલો નમાઝે ખુલદ મે જાનેકે વાસ્તે

નઈ–ગઝલ–મેરા—નન્હાસાદીલ—

જાની ઈતના ન હમકો સતાયા કરો,
કભી ભુલેસે તશરીફ લાયા કરો
હુસ્ન તેરા અએ સનમ આખીર ફના હો જાએગા,
જીસ પર તેરા નાઝ હય સબ ખાકમે મીલ જાએગા
પ્યારી જોબનપે મત ઈતરાયા કરો,
મ ય અભી કમસીન હુ દીલદારીકો કીયા જાનુ
મેરા નન્હા કલેજા હય મ ય ગમખ્વારીકો કીયા જાનુ,
મેરા નન્હાસા દીલ ન દુખાયા કરો.
એક બોસેકી અગર હીમ્મત હો તો દે દીજીએ હુઝુર.

બાદશાહી હુસ્નકી ખએરાત કરના હએ જરૂર,
હુસ્ને દવલત સે કુચ્છ તો લુટાયા કરો
સીર્ફ બોસા સુનકે બીગડે ઓર યુ કેહને લગે,
ખયરાત બી દેના હએ તો ફીર કીયા તુમ્હે દેને લગે,
એયેસી બાતે ન હમસે બનાયા કરો.
જરા જગમે બીગડતે હય રૂઠે જાતે હય,
હમે રૂલાતે હય અગયારકો હસાતે હય,
જરા દીલમે તો તુમ શરમાયા કરો
હમે તો રૂઠના હએ ઓર તુમ્હે મનાના હએ,
ઉઠાવો રંજ અગર કુચ્છ મઝા ઉઠાના હએ,
હુવે આશીક તો મત ઘબરાયા કરો.
જબ હમસે રૂઠોગે અએ જા તુમ્હે મનાયે ગે,
સીતમ જો હમપે કરોગે વોહ સબ ઉઠા એ ગે,
મેરે પેહલુમે ગર તુમ આવા કરો.
હમારે ઇસ્કમે બે મોત મારે જાવેગે,
લહદમે જાકે બી આરમ તુમ ન પાવોગે,
મેરે કુચેમે મત તુમ આયા કરો

અલસતોકી-બાંસરી-કવ્વાલી.

અલમતોકી બાસરી સખીરી, કીસીને મોહે સુનાકે મારા
લગાકે કાનુ બલાકા ફનદા લટોકી લટમે ફસાકે મારા
અલસતો ગર તુ ન કેહતા, ન મે કાલુ બલા કેહતા
ન કરતા તુ મુઝે પયદા ન મય તુઝકો ખુદા કેહતા
અલસતોકી બાસરી સખીરી ઉસને મોહે સુનાકે મારા
કહત હય સબજગ જીસે મોહમદ ઉસીને કલ્મા પઢાકે મારા

સુના હય કાબી કમલ્યા વાલા, અરબકે બાશી કુરઆન વાલા,
કે લા ઈલાહકા સબ જગતકે ઉસીને કલમા પઢાકે મારા
પુછેગા જબ ખુદા મુઝસે કે અએ કાસીદ,
ઉસ વક્ત તુ કીયા લાએગા ઝબા પર અએ કાસીદ
મય અર્ઝ કરૂગા મેરે મવલા મેરે સરવર,
બયઠા હય તેરે સામને જો બરસરે મીમબર
ઈસીને નયના દીખાકે મારા ઈસીને મોહે સુનાકે મારા
કીયા કીયા ન કીયા નાલા કીયા ખુબસા રોયા,
ઈતનેમે મુસવ્વીરકો જરા રહેમ જો આયા
કઈ જાતકી તસવીરેં મેરે સામને લાયા,
કેહને લગા ગુસુરૂ હય, યે ઈસા હય યે મુસા.
મયને કહા ઈનમેસે કીસી પર નહી શએલા,
જબ સામનેકી ઉસને શબીહે શહે વાલા,
બે સાખતા ઉસ વકત ઝબાસે મેરી નીકલા
ઈસીને ગમ મેં ફેસા કે મારા,
લગીજો લેને બલાએ, ઉસકે લગા વોહ હસહસકે પીછે હટને
તો મ ય લગી પયા ઉસકે પડને, તો ઉસને મુખડા દીખાકે મારા,
અલસતોકી બાંસરી સખીરી કીસીને મોહે સુનાકે મારા

ગઝલે-મુમતાઝ-કવ્વાલી—

સુનાઉ કયા બાત અય સખીરી કે કીસીને જોબન દીખા કે મારા,
કહે હૈ સબ જગ જીસે મોહમદ ઉસીને નેહા લગાકે મારા.
જોહો સખીરી મદીને જાના તો બાત ઇતની તુ પુછ આના,
ખતા હુઈ અયસી કયા બતાઓ કે મુજકો દુખમે ફસા કે મારા.
નગર ડગર મયને છાન ડાલા ન મીલા અબતક વોહ મેરા પ્યારા.
જો બાગ જાગે મોહે સખીરી, તો રૈન સુપનેમે આ કે મારા.

મીલા નયે રંગ મય કેદકી કે લેકે દીલભી કભી ન પુછા,
જોકી હે મુમતાઝ ઉસીને કીયાં, તો આખે હમકો દીખા કે મારા.

ગઝલે-અફઝલ-તર્જે-કવ્વાલી—

ફુરકતમે **મોહમદકે** મેરી જાપે બની હે,
બતલા—દો કહા મેરા **રસુલે મદની** હે
દીલ ખ્યાલસે ઉસ માહે અરબકે હે પરેશા,
જાન કેહતી હે કાલીબમે મેરી જાપે બની હે
શક હોકે કમરને કહા **અલ્લાહકી** કુદરત,
ક્યા **ચાદસી** સુરત તેરી માહે મદની હે
તૈબાકા મે બુલબુલ હુ ચેહકતા હુ **નબીજી**,
સરદાર દો આલમકા **રસુલે મદની** હે
મીલ-જાયે જો **અહમદ** તો કહુગા યે મે ઉનસે,
ફુરકતમે પીયા દેખો તો ક્યા ગત યે બની હે
મુજરીમ હે ગુનેહ-ગાર હે સબ કુછ વયે **અફઝલ**,
જન્નત હય જગા જબ તેરી પર તવક્કે ગની હે

ગઝલે-મુશતાક — ▭ —

ઉસને કહા કીસકા હે તુ મયને કહા **બદા** તેરા,
ઉસને કહા ચાહતા હે કીયા, મયને કહા **જલવા** તેરા
ઉસને કહા યે તો બતા, શાને રૂખે ગેસુહે કીયા,
મયને કહા વલ્લેલ મુઠ વસમ્શ હે મુખડા તેરા
ઉસને કહા ક્યાથા વોહ જો **મુસાને** દેખા તુરપર,
મયને કહા શમ્શુર દુહા બદરૂજદુજા જલવા તેરા
ઉસને કહા તવહીદે હક કબસે હુઇ રોશન બતા,
મયને કહા અહમદ મેરે, જબસે બજા ડંકા તેરા.

ઉસને કહા તુને સુની મેરી સતાયેશ કીસ જગેહ,
મયને કહા કુરઆનમે સબ વસફહે લીખ્ખા તેરા
ઉસને કહા પેહચાનસે મય હુ મોહમદ મુસતુફા
મયને કહા સલ્લેઅલા કુરબા હે શયદા તેરા
ઉસને કહા અલતાફસે કર મુદદુઆ અપના બયા
મયને કહા જીસદમ મરૂ પડતે હુવે કલમા તેરા
ઉસને કહા તુ કોન હે કયા નામ હે યેતો બતા,
મયને કહા મુશાતક હુ ઔર ખાક પા શાહા તેરા

નઈ-ગઝલ —તર્જે-કવ્વાલી—

હમ તુમ હો સબે વસ્લ એકેલે તો મઝા હો,
હમસે હો અદબ દુર હયા તુમસે જુદા હો
વો દર્દ હય દીલમે મેરે તુમ જીસકી દવા હો,
આ બેઠો મેરે પેહલુમે ઓર મુજકો શફા હો.
તુ ફેરે છુરી મેરે ગલે પર તો મઝા હો,
મે હસકે દુઆ દુ મેરે કાતીલકા ભલા હો
તુમ શૌકસે કોસો મુજે મે દીલસે દુઆ દુ,
જો મેરા બુરા ચાહે ખુદા ઉસ્કા ભલા હો
તુમ મેરે સીવા ઔર કીસી ગેરકા ચાહો,
અલ્લાહ કરે બાગે જવાની નાહરા હો

ગઝલે-ઔહદ — ▭ —

કયા તુરકી તસ્વીર થી તસ્વીરે મોહમદ,
આલીબ થી માહો મેહેરપે તસવીરે મોહમદ
તકદીરે કે ઈલાહીસે ન-કમ થી કીસી સુરત,
ઈસલામકે હર કામમે તદબીરે મોહમદ

ગીરતી ન-કભી ચાહમે યુસુફકે-ઝુલેખા,
ગર ખ્વાબમે વોહ દેખતી તસ્વીરે મોહમદ
કાઅબેમે બુતોંને કીયા અલ્લાહકો સિજદા,
પથ્થરમે અસર કર ગઇ તાસીરે મોહમદ
લબ તક ન મસીહા કભી લાતે દમે કદમ,
સુન લેતે જો કાનોસે વોહ તકરીરે મોહમદ
બાઝુયે મોહમદ નહો કયુ ફાતેહે ખયબર,
થી દસ્તે યદુલ્લાહમે શમશીરે મોહમદ
નીકલે ન મેરે ખામસે કયુ નાઅતકે મઝમું,
જોદતકી ઝમા બન-ગઇ જાગીરે મોહમદ

નઇ-ગઝલ-કવ્વાલી—

ઇસ લબપે ઇલાહી મેરે મરનેકી દુવા હો,
મય સુનકે કહુ કોસને વાલોકા ભલા હો
મીલતે હો તો મીલ જાવો ખફા હો તો ખફા હો,
હમ કોઇ ગુનેગાર હય તુમ કોઇ ખુદા હો
કુછ નાજ મય રંજીસ હો-તો રંજીસ મંય લગાવટ,
કુછ શરમમે સોખી હોતો સોખીમે હયા હો
મય અપની વફાઉ સે સજાવારે જફા હુ,
તુમ અપની જફાઉ સે ગીરફતારે વફા હો.
કાસીદ કે કફે પાસે મલુ ખતે ઝમીં કો,
કાસીદકી ન મુઠીમય મુકદ્દરકા લીખા હે,

ગઝલે-"જલીલ"—:▭:—

વોહ મોહબ્બત હી નહીં જીસમે રૂસવાઇ ન હો,
જબ તમાશા તુમ હો કયુ દુનયા તમાશાઇ ન હો.

ચુપકે ચુપકે રોય તનહાઇ મે હમ યેહ સોચ કર,
જાન દેદી હિજર મે પર ઉનકી રૂસવાઈ નહો
વોહ શબે વાઅદા જો આએ દેખ કર મય ડર ગયા,
જાન લેનેકો દુલહન બનકે કઝા આઈ નહો
વો મોહબ્બત હી નહીં અબ વોહ ઇનાયત હી નહી,
મુજ સે મિલને કી કસમ ઉસને કહી ખાઇ નહો
મુજકો અપની બઝમ મે દેખાનો બોલે ગઐર સે,
કઐાન હય ઇસકો નિકાલો કોઇ સઐાદાઇ નહો
અય 'જલીલ' અમતો દોઆ હય રાતદિન હકસે યેહી,
રંજ હો તકલીફ હો આફત હો તનહાઇ નહો.

નઈ-ગઝલ —તર્જે-કવ્વાલી—

ગુલ બાગે તમન્નાકી ચુનચુનકે બીના ડાલી,
લાયા હુ મદીનેમે મહેબુબે ખુદા ડાલી
દરબારે મોહમ્મદમે લે જાનેકે કાબીલ હો,
ચુનચુનકે વુ ઇસ ગુલકીલાબાદે સબા ડાલી
બર આઇ મુરાદે સબ અરમાન હુવે પુરે,
ગરદન તેરે રોઝે પર જીસ વખત ઝુકી ડાલી,
દોજખસે બચાતેહી કવસર હમે પીલા પાયા
અલ્લાહસે હઠ કરકે જન્નતભી દીલા ડાલી,
જન્નતકો બના તેરે રોઝેસે કહા નીસબત
ઓ દુસરી મદમેહી પહેલે યે બીના ડાલી,
જન્નત હમે મીલ જાએ યે આપકા સદકા હે.
હમને ના કોઇ એસી દુનીઆમે બીના ડાલી.
હરગીજ નહી માનુગા કહે દુગા મે મોહમદસે,
સુને તો ફલકસે મેરી તુરબત ભી મીટા ડાલી.

લીલ્લાહ ખબર લીજીએ બીમારે મોહતકી,
અબતો ગમે ફુરકતને એક આગ લગા ડાલી
રે.રો કે તેરે ગમમે ઇસીયાકી મીહાઇ સબ,
આકા તેરે જમુ કો અસકુને બહાડાલી

ગઝલે-મહેશર — — —

સુખ જોડા ભેજતે હો કયુ રંગાને કે લીયે,
ખુન આશીકકા હે કાફી રંગ લાનેકે લીયે
ઝુલ્ફે મુશકી રૂખપે જો ફેલાઇ હે સૈયાદને,
દામહે યે તાહીરે દીલકે ફસાનેકે લીયે
હસરતે એક દો નહિ હે જો કે લીખ ભેજુ કહી,
એક દફતર ચાહીયે દીલકે ફસાનેકે લીયે
પેચો ખમ ઝુલ્ફમે રેહ જાએ તો યે ઝીમ્મા મેરા,
લાજયે મેરા દીલ યે ચાક શાનેકે લીયે
ખોફ કયા ગનજુર ગર ઇસીયા હે અપને બે હીસાબ,
શાફએ મહેશર હે કયસે બખ્શવાનેકે લીયે

ગઝલે-શાયક —તર્જે-કવ્વાલી—

ગ્રે રંગ હય લાલે લબે શાહેમદનીકા,
મુહ ફેર દીયા ઇસને અકીકે યમનીકા
ઔ સોઝગે ફુરકક નજલાનેમે કમી કર,
પરવાના હુ શમએ રૂખે મહબુબે ગનીકા
સંગે સીતમ ઔર ચર્ખ જરા સોચકે,
અનજામ બુરા હોગા મેરી દીલ શકનીકા
તુમ છોડ ચલે કાફલે વાલે મુઝે કીસપર,
મયભી તો હું મુશતાક ખુદાઇકે ધનીકા.
આહા ખીચનેહીં રહમ કે કાબીલ ન સહી મય,
દૂર પાસ હો ઇસ પર ગરીબુલ વતનીકા

શાયક નહીં કુછ ગરમીએ મહશકા મુઝે ડર,
હુ મદદ સરા સૈયદ મક્કી મદનીકા

ગઝલે-હકીમ

હુરો ગીલમા સર ઝુકાતે હે બડી **સરકાર** હે,
મરહબા સલ્લેઅલા કેયા સાબીરી **દરબાર** હે
હો અતા મુઝકોભા રગે સાબીરી સાબીરી પીયા,
મે ફકીરિ બેનવા, તેરી સબી **સરકાર** હે
કયા બતાવુ મે નીશામે અપના મુરગાને ચમન,
સાબરી બુલબુલ હુ ઔર કલીયર મેરા ગુલઝાર હે
હો નઝર એક પ્યારકી મુઝપર કે મે **બે આસ** હુ,
અય નબીકે લાડલે તુમપર **ખુદાકા** પ્યાર હે
મેરી કીસમતકા બદલ દેના **અલી અહમદ** પીયા,
આપકો આસાન હે **મવલા** મુઝે દુશવાર હે
અય શરાબે સાબીરી કયા કેફ હે **વલ્લાહ** તેરા,
મસ્ત હે કોઇ કોઇ **બેખુદ** કોઇ સરશાર હે
લે ચલ અય શોકે ઝીયારત જાનીબે **કલીયર** મુઝે,
ફુરકતે **સાબીર**મે અબ જીના મેરા દુશવાર હે
અય જમાલે રૂએ સાબીર વાહ કહેના તેરા,
દીલ હે બેખુદ આખ મહવે લઝઝતે દીદાર હે
કયા પ્યારા નામ હે સાબીર પીયાકા અય **હકીમ**,
મેરી એક જાને હઝી કુરબાન સો સો બાર હે

નઈ-ગઝલ.

વો જબ નુરે રબસા મહા બનકે આયા,
તો ઇમાન દીલકી વોહ જા બનકે આયા

કીસીકિ થા લબપર મસરતકા નારા,
કીશકિ ઝમાપર ફુગા બનકે આયા
હુઇ મર ન ગુ તેગે કસરાઓ કેસર,
વોહ જીસદમ અરબકા જવાં બનકે આયા
શબે કુરબ યે સાને મહેબુ બયત થી,
કહાસે ગયા ઔર કહાં બનકે આયા
કોસીકો વીલાયત કીસીકો કરામત,
કીસીમે એને અયા બનકે આયા
વહા અકલ કૂલથા મગર યહા ભી ફરરખ,
બ હુકમે ખુદાએ જહા બનકે આયા

ગઝલે-મુશા—તર્જે-કવ્વાલી—

દર્દે રીગકે જાના દાનકો સતા રહા હય,
સીનેસે દમ નીનકર, આખોમે આ રહા હય
જલવા દીઆ દીખા કર, રૂખકો છુપા રહા હય,
દેખો હસા હસા કર, ઝાલીમ રૂલા રહા હય
ફસ્લે બાહાર આઈ, મસ્તો કો આપને સાકી,
સાગીર પીલા પીલા કર, બે ખુદ બના રહા હે
બર્કે નિગાહે ઉનકી અશ્કે રવા હમારા,
વો લગા રહી હય ઔર યે બુઝા રહા હય
રફતામય રીતના, રીતને મય સૌરે મેહસર,
જગતે સુલા રહ હય સોતે જગા રહા હય
મય માગતા હુ બોસા વોહ દે રહે હય ગાલી,
યે લેને દેના કૈસા તુરફે દીખા રહા હય
અમરકા એક મસારા મુજકો દીખાદે મુશા,
આખો મય દુશ્મનોકી છુરીયાં ચલા રહા હય.

ગઝલે-લતીફ—તર્જે-કવ્વાલી—

પ્યારા હય ખુદા જીસ્પે વોહ કયા માહેલકા હય, મેહબુબે ખુદા હય,
કોનેનકા માલીક વોહી મહબુબ હુવા હય, કયા સલ્લેઅલા હય
અય ખતમે રસુલ ખતમે નબુવ્વત હુઈ તુજપર તુ સબકા હય સરવર,
તુજસાં તો નબી કોઇ ન હોગા ન હુવા હય બસ નામે ખુદા હય
કુરબાન મોહમ્મદપે દીલો જાનસે મય હુ, ઇમાનસે મય હુ,
કુરબાન યે જા ઉસપે યે દીન ઉસપે ફીદા હય નુરે ખુદા હય
યે જા કે સબા કેહના રસુલે અરબીસે-મક્કી મદનીસે,
બીમારે મોહબ્બતકા તેરે હાલ બુરા હય, તુય જીસકી દવા હય
અરમા હય લતીફ અબ તો યેહી, દેખુ મદીના, હજરતકા કરીના,
યા રબ વહા પહોચા તુ જહા તુરે ખુદા હય, યે મેરી દુઆ હય

ગઝલે-(નીયર)—તર્જે-કવ્વાલી—

ખુદાયા કયસી મુસીબતોમે રહે તાજ વાલે પડે હુએ હય,
કદમ કદમ પર હમારે ખાતીર સીતમકે ભાલે ખડે હુએ હય
હમારે મહેમાં જો આએ બનકર તો જુલ્મ કરને લગે હમીંપર,
ગજબ હૈ અપને મકાકે બાહાર મકાન વાલે પડે હુએ હય
સરોંપે દુસ્મન ખડે હુએ હય, ગલોપે ખંજર ખીંચે હુએ હય,
દીલોમે નશ્તર ચુવે હુએ હય, જીગરમે છાલે પડે હુએ હય
હજારો બચ્ચોસે બાપ બીછડે, વોહ તેગે કાતીલસે હોકે ટુકડે,
સુહાગનો સેં સુહાગ ઉજડે, મકામે તાલે પડે હુએ હય.
હવા જમાનેકી બીગડી નીયર તો જુલ્મ હોને લગે હમીંપર,
સુનાએ ફરયાદ કીસકો જાકર, જબામે છાલે પડે હુએ હય.

ગઝલ.

— ▭ —

અય મેરે દીલે શયદા જો તુ હય વોહી મે હું,
અબ કીસ લીયે પરદા હય જો તુ હય વોહી મે હુ

આયના ઉઠા કર વો શીર અકસ સે યુ બોલા,
કયુ બાત નહિ કરતા જો તુ હય વોહી મે હુ
અબ કીસ લીએ અય પ્યારે અબ મુજશે રૂકાવટ હય,
મે મોજ હુ તુ દરીયા જો તુ હય વોહી મે હુ
મેઅરાજમે ખાલીકને હઝરતમે યેહ ફરમાયા,
આ તુજસે નહિ પરદા જો તુ હય વોહી મે હુ

ગઝલે-કાઝી. — ▭ —

દીલજાનસે **ફીદા** હુ, **ચાહે બોલો યા ન બોલો,**
ફુરમાન હો રહા હુ, ચાહે બોલો યા ન બોલો
તેરી ગલીમે' આયા તેરે ઇસ્કને સતાયા,
બદનામ હો રહા હુ, ચાહે બોનો યા ન બોલો
તેરે ઇશ્કકી કટારી, દીલપર લગી હુએ કારી,
જખ્મી મે હો રહા હુ, ચાહે બોલો યા ન બોલો
તેરે ગનેકા ગજરા, મેરે ગલેમે ઠએરા,
ગલે હાર હો રહા હુ, ચાહે બોલો યા ન બોલો
સીફ્લીતે ફુલમાગા, મન્સુર જા પૂકારા,
સુલીપે ચડ રહા હુ, ચાહે બોલો યા ન બોલો
મુરદેકો ઝીંદા કરકે, દમ કુમ્મે ઈઝની પ'ડકે,
મુજરીમ મએ મરપર, પહોચા મએ દરપે મરકર,
બલહાર હો રહા હુ, ચાહે બોલો યા ન બોલો

ગઝલે-મુસ્તફા-તર્જે-કવ્વાલી—

ઊસીકો મીલા હય ખુદા **ચુપકે ચુપકે,**
જો કરતા હય અહો બુકા, ચુપકે ચુપકે
જો કરદે ફના' ઇસ બકા જાહીરીમે,
તો હો જાય **વસ્લે ખુદા** ચુપકે ચુપકે ચુપકે

જો હય મેરી હાજત દિની જરૂર ઉસકો,
ઈલાહી તુ કરદે રવા ચુપકે ચુપકે
ગુનાહ જો કે કરને હય પોશીદા શખ્સે,
સજા ઉનકો દેગા, ખુદા ચુપકે ચુપકે
બડા મરતબા ઉસકો મહેસરમે હોગા,
જો દેતે હય ગહે ખુદા ચુપકે ચુપક
કુલ ઉમ્મતકે ખાતિર **નિમાઝોમે** હકસે,
દોઆ કરતેથે **મુસ્તફા** ચુપકે ચુપકે

ગઝલે-એકસ— — ▭ —

પીલવાદે મે કે ફસલ અબ આઇ બહારકી,
સાકી તુજે કસમ તેરે **પરવર દીગારકી**
ઉસ શેખસે નઝર જો કભી હમને ચારકી,
બરછી નીગાહકી ઉમને **કલેજેકે** પારકી
કાબેમે હય ગરઝ ન સનમ ખાનેસે ગરઝ,
સીજદા કોયા જહા મીલી તસવીરે **યારકી**
તાબે તજલ્લીએ રૂકે જાના ન લાસકા,
રંગત હવામે ઊડ ગઈ સબ લાલા ઝારકી
મકતલમે હમતો કતલહી હોનેકો આએથે,
કયુ રૂક ગઇ કીતીલસે તલવાર યારકી
બોસે સબે વીસાબ લીએ ઇસ કદરકે વો,
કહેને લગે કે ખાઈ કસમ અબતો પ્યારકી
તકદીર ઓજ પર હુઈ **એકસ** ખુદાકા શુકર,
આમદ હે આજ બાદેપે ઉસ ગુલ એઝારકી

ગઝલે-મુસા—તર્જે-કવ્વાલી—

ચીખતી હય બુલબુલે સુના ચમન રહે જાએગા,
અય ગુલો મીલ લો-ગલે વર્ન મહન રહે જાયેગા.

ચાર દિનકી ચાંદનિ, આખર અંધેરી રાત હય,
સબ ફના હો જાએગે સબ જુલ મનન રહે જાએગા
હય યહ ગુલ્ફાની ન ઇનસે દિલ લગાઓ બુલબુલો,
આએગી બાદે ખિઝા, સુના ચમન રહે જાએગા
મય વોહ આશિક બા વફા હું સુનકે મેરા ઇન્તિકાલ,
દેખ લેના હાથ મલતા, ગુલબદન રહે જાએગા
દફન કરકે સબ ચલે જાએગે મુજકો આશના,
કબ્રમે બસ સાથ અરમાનો મહન રહે જાયગા,
હો ચૂકી વઅદા ખિલાફી, માનલો અબતો કહા
ગરદિસે હિજરે સનમમે હી રહે મુસા મર ગયા.
સરપે તેરે ખુન અય ચર્ખે કોહન રહે જાયગા

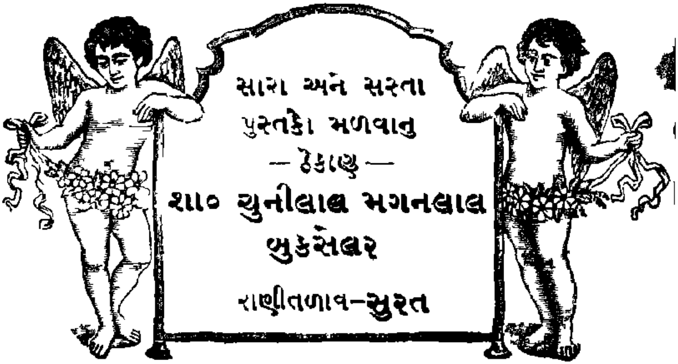
ગઝલે-નૈયર —કવ્વાલી-અલ્લાબન્દિજાન—

છુપા છુપા કે લેલીયા દીલ, અયશા દીલબર કોન હે,
કુછ નઝર પડતી નહી, પરદે કે અંદર કોન હે
સગે અસવદ રખકીયા ઓર ખુદ મદીના જાબસે,
યે ખબર હોતી નહી કાઅબે કે અંદર કોન હે
રોકતી હે હાઝે પીનહાંસે શરીઅત કયા કહું.
યા રસુલીલ્લાહ તુ અલ્લાહો અકબર કોન હે,
યા નબી તુઝસે બને લાખો નબી સાહેબ વલી.
અયમા હાથોકા સખી દીનકા દીલાવર કોન હય.
સબસે અવ્વલ સબસે આખીર સબસે અફઝલ હય તુ,
અબીયામે યા નબી તેરે બરાબર કોન હે.
પીરકો દીલ પર નઝર હે સબ ઉસે માલુમ હે,
જાનતા હે કોન યે ગુમનામ નૈયર કોન હે

સમાપ્ત.

ભજન કિર્તન અને ભકિતરસથી ભરપુર પુસ્તકો

કાવ્ય દોહન મોટું (ભજન કિર્તનથી ભરપુર)	કીં	૨ ૦ ૦
ભજનસાગર	,,	૦ ૮ ૦
ભકતશિરોમણી	,,	૦-૮ ૦
પારસમણી ભજન સંગ્રહ	,	૦ ૮ ૦
ભજનભંડાર	,	૦ ૮ ૦
રૂષીરાજના પદ	,	૦ ૮ ૦
છોટમકૃત કીર્તનમાળા	,,	૦ ૧૨ ૦
પ્રભાતસંગ્રહ મોટું	,	૦ ૬ ૦
ભજનમાળા	,,	૦ ૮ ૦
જ્ઞાન ઉપદેશ	,,	૦ ૪ ૦
ભજન રત્નાકર	,	૦ ૬-૦
સંતસમાજ ભજનાવળી મોટી	,,	૦ ૧૨ ૦
ચતુર સુંદર ગરબાવળી મોટી	,,	૦ ૧૨ ૦
ભકતમાળા (ભકતના ચરિત્રોથી ભરપુર)	,	૨ ૦ ૦
નરસીંહ મહેતો	,,	૦ ૧૨ ૦
મીરાબાઇ	,,	૦ ૧૨ ૦
સુધન્વા આખ્યાન	,,	૦ ૮ ૦
મચ્છવેધ		૦-૮ ૦
સુરેખા હરણ	,	૦ ૮ ૦
અભિમન્યુનો ચકાવો	,,	૦ ૮ ૦

[illegible]

ચતુર સુંદર ગરબાવળી (ફેન્સી પચરંગી પુઠું)	૦-૧૯
લલનાની લીલા અથવા રમણી રહસ્ય (પચરંગી પુઠું)	૦ ૧૨
અક્કલનું પડીકું ભાગ ૧-૨ સાથે પચરંગી પુઠું	૦-૪
અક્કલનુ પડીકુ અથવા ખુબીનો ખજાનો	૦-૬
મલકાતી મોહિની અથવા કૃષ્ણ બાસુરી	૦-૭
મધુરી મેના અથવા મીઠું બુલબુલ	૦-૨
સુરતની સુંદરી અથવા કળીયુગની કોયલ	૦-૨
સંગીત ભજનાવળી	૦-૬
જવાહરે મહેફીલ યાની પરસ્તાને જોહર (પચરંગી પુઠું)	૦ ૧૦
માસુકે-મે'ફીલ યાને બાગે ગુલશન (બાર ચીત્રો સાથે ગઝલ કવ્વાલી)	૦-૪-૦
ગઝલે હિન્દ ભા ૧-૨ સાથે (પચરંગી પુઠું)	૦-૪-૦
ગઝલે હિન્દ	૦-૨-૦
માસુકે સુરત ઉર્ફે ગઝલે બુલબુલ.	૦-૨-૦
બાગે ગુલશન ઉર્ફે આશીનકી બેટી.	૦-૨-૦
પરસ્તાને મહેફીલ યાને ગઝલે દીલ આરામ	૦-૨-૦
હસીનોકા મુજરા યાને કુમોકા ગજરા—	૦-૬-૦
ગઝલે જોહર યાને મેફીલે જોહર	૦-૨-
મનહર કાવ્યમાળા અથવા સંગીત હૃદયની ધ્વની	૦-૪-

વીગેરે ! સુંદર રંગબેરંગી શાહીથી છપેલા ઉડીને આંખે વળગે તેવા ફેન્સી પુઠાવાળી ઉપલી બુકો જરૂર ખરીદો એ સીવાય બીજા કોઈ પણ જાતના પુસ્તકો માટે પુછો વેપારીઓએ એકવાર હમારા તરફથી પ્રગટ થયેલા માલની અજમાયસ લઈ લાભ ઉઠાવવો બેહદ સસ્તા ભાવો ફેરી યાને બહોળો લાભ એકવાર જરૂર મગાવી ખાત્રી કરો

ચુનીલાલ મગનલાલ બુકસેલર

[illegible] સુરત.

PRINTED BY GOVINDJI DAHYABHAI NAIK